

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
Strategic Studies Center, National Defence Studies Institute

จุดสาร

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ SSC Journal

9th year 3rd issue (April - June 2019)
ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 (เมษายน - มิถุนายน 2562)

FREE AND
OPEN
INDO-PACIFIC

6

ในอนาคต
จีนจะประสบความสำเร็จ
ในการเป็นผู้นำโลกได้หรือไม่

19

ผลการเลือกตั้ง
นายกรัฐมนตรี
ออสเตรเลีย 2019

26

ความร่วมมือทางทหาร
ในการจัดการกับ
ภัยคุกคามทางไซเบอร์

บทนำ

ฉาก การเปลี่ยนแปลงของโลกที่ได้ก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้พลวัตของภัยคุกคามทั้งตามแบบ (Traditional Threats : TTs) และภัยคุกคามไม่ตามแบบ (Non – Traditional Threats : NTTs) มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น อาทิ การก่อการร้าย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ภัยคุกคามด้านระบาดวิทยา ภัยคุกคามด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนจนถึงภัยพิบัติธรรมชาติ โดยภัยคุกคามเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในทุกด้าน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพลังงานและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศยังได้เชื่อมโยงโลกไว้ด้วยกันทั้งหมด ทำให้ช่องว่างของขอบเขตรัฐถูกลบจนยากที่จะแยกแยะแดนได้ชัดเจน เรื่องภายในประเทศหนึ่งกลายเป็นผลกระทบต่อประเทศอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ปรากฏการณ์หรือปัญหาในที่ต่างๆ จึงไม่เป็นเพียงเรื่องเฉพาะภายในประเทศหนึ่งอีกต่อไป แต่กลายเป็นประเด็นร่วมกันของโลก ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงมีอาจหลีกเลี่ยงไม่จากความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในโลกไปได้ จึงต้องมีการปรับตัวให้พร้อมเผชิญหน้ากับความท้าทายรูปแบบใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อพลังอำนาจของชาติและความมั่นคงของประเทศ

ศูนย์ ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (ศสย. สปร.) เป็นหน่วยงานทางวิชาการของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย ที่มีภารกิจหลักในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมิน จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลทางยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติและการป้องกันประเทศ เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนให้รับทราบ อันเป็นประโยชน์ต่อกองทัพและประเทศชาติโดยรวม ในการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่างๆ ให้พร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบได้

ศูนย์ ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ประกอบด้วยหน่วยขึ้นตรงระดับกอง แบ่งเป็น 4 กอง คือ กองสนับสนุน กองแผนและโครงการ กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง กองภูมิภาคศึกษา ทำหน้าที่ในการวางแผน อำนวยการ ประสานงาน ดำเนินการ และกำกับดูแลงานด้านการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ สถานการณ์ความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศและต่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมทั้งการจัดประชุม การรวบรวมข้อมูล และจัดทำเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่างๆ

ให้กับผู้บังคับบัญชา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนได้รับทราบ ตลอดจนการผลิตบุคลากรด้านความมั่นคงและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทั้งปวงให้กับข้าราชการในกระทรวงกลาโหมและพลเรือน โดยมีการผลิตสำคัญที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ 6 ประเภท ประกอบด้วย งานวิจัย (Research) เอกสารทางวิชาการ (Working Paper) เอกสารประเมินยุทธศาสตร์ (Strategic Review) เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง (SSC Focus) รวมทั้งวารสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ (SSC Journal)

สำคัญ วารสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมสถานการณ์ทางความมั่นคงต่างๆ รวมทั้งบทวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นทิศทางความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับการติดตามและประเมินผลสถานการณ์ความมั่นคงต่อไป

สุดท้าย นี้คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทุกท่านที่ติดตามผลงานของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ซึ่งคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ และหากมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมท่านสามารถให้ข้อเสนอแนะมาได้ที่ admin_info@sscthailand.org หรือ www.sscthailand.org

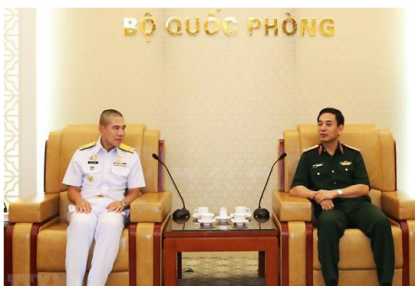
ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data
วารสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
(Strategic Studies Center Journal)
พิมพ์ครั้งที่ 1 – กรุงเทพฯ จำนวน 400 เล่ม ISBN 0858-8751
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2562
36 หน้า

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ.2537
© ลิขสิทธิ์ภาษาไทยเป็นของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

จัดพิมพ์โดย
กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2275 5715 เว็บไซต์ www.sscthailand.org

ผู้อำนวยการ	: พล.อ.ต. ภูมิใจ	เลขสุนทรการ
รองผู้อำนวยการ	: พ.อ. กิตติ	คงสมบัติ
	: พ.อ. ศักดิ์สิทธิ์	แสงชินนทร์
กองอำนวยการ	: พ.อ. นิรุจ	ดวงปัญญา
	: น.อ.หญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ	
	: พ.อ. สุทัศน์	คร่ำในเมือง
	: พ.จ.ต. สามภพ	ศรีอักษร
	: จ.อ.หญิง สุวิมล	สารโกศล พรนวม
	: น.ส. ชญานิสสา	รัตสุทธิกุล
	: น.ส. ธราทิพย์	กัลยาณมิตร
ศิลปกรรม	: จ.ท. ชาญชัย	วังวงศ์
	: น.ส. ชุตินธร	พรวุฒิกุล
	: นางกัญจนิพร	มหาวรากุล

หน้าสารบัญ

ส่วนที่ 1 Think tank monitor

1. การใช้ Cryptocurrencies ของผู้ก่อการร้าย เทคนิค และอุปสรรคขององค์กร และภัยคุกคามในอนาคต	4
2. แดบเบทเรียนการควบคุมวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอุบัติใหม่ในอนาคต	4
3. อาเซียนคือจุดศูนย์กลางการโจมตีของผู้ก่อการร้ายอิสลาม	5
4. ในอนาคตจีนจะประสบความสำเร็จในการเป็นผู้นำโลกได้หรือไม่	6
5. การเมืองในอินโดนีเซีย: การเลือกตั้งอย่างที่ควรเป็นและประชาธิปไตยที่ถดถอย	7
6. การกระทบกระทั่งกันทางทะเลของ อินโดนีเซีย-เวียดนาม เกิดเป็นสัญญาณของความตึงเครียดในอินโด-แปซิฟิก	7
7. การตรวจสอบสภาพความเป็นจริงถึงการสิ้นสุดของการเมืองเชิงอัตลักษณ์	8
8. วิสัยทัศน์อินโด-แปซิฟิกของสหรัฐฯ และญี่ปุ่น อีสรระจากภัยคุกคามของจีน	9
9. ตัวแบบความสัมพันธ์ในตะวันออกกลางของจีน	10

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ความมั่นคงที่สำคัญ

1. สถานการณ์ภายในประเทศไทย	12
2. สถานการณ์ในทะเลจีนใต้	13
3. สถานการณ์ภายในประเทศของฟิลิปปินส์	14
4. สถานการณ์ภายในประเทศของเมียนมา	15
5. สถานการณ์ภายในประเทศของเวียดนาม	16
6. ผลการประชุม 18 th Asia security summit : IISS Shangri-La Dialogue	17
7. ผลการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรือออสเตรเลีย 2019	19
8. ความเคลื่อนไหวบนคาบสมุทรเกาหลี	19
9. สถานการณ์การเลือกตั้งภายในอินเดียและความท้าทายต่าง ๆ ภายในประเทศ	21
10. สถานการณ์การก่อการร้ายที่ศรีลังกา	22
11. สถานการณ์ในตะวันออกกลาง	23
12. ความร่วมมือทางทหารในการจัดการกับภัยคุกคามทางไซเบอร์	26

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติงานที่สำคัญของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

1. การปฏิบัติงานที่สำคัญของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์	27
2. การประชุมวิชาการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ครั้งที่ 1/2562	27
3. การประชุมเชิงปฏิบัติการศูนย์วิจัยและคณะผู้เชี่ยวชาญด้านอาเซียน (SAREC) ครั้งที่ 3/2562	28
4. การประชุมทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาทางยุทธศาสตร์ของสาธารณรัฐประชาชนจีน (สปจ.)	28
5. กิจกรรมอื่น ๆ	29

ส่วนที่ 1 Think tank monitor

การใช้ Cryptocurrencies ของผู้ก่อการร้าย เทคนิค และอุปสรรคขององค์กร และภัยคุกคามในอนาคต

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.น. อังษิณี นุชนกภัค

สถาบัน RAND Corporation ซึ่งเป็น Think Tank ของสหรัฐอเมริกา ได้นำเสนองานวิจัยเรื่อง “การใช้ Cryptocurrencies ของผู้ก่อการร้าย เทคนิค และอุปสรรคขององค์กร และภัยคุกคามในอนาคต” สรุปได้ดังนี้

ถึงแม้จะเกิดความกังวลเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากในปัจจุบันเกี่ยวกับเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) ที่ถูกใช้โดยกลุ่มผู้ก่อการร้าย ในทางกลับกันยังนำมาซึ่งการปรับปรุงเทคโนโลยีต่าง ๆ ของ Cryptocurrency ซึ่งส่งผลดี

ในระยะยาวต่อความพยายามในการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่ลัทธิก่อการร้าย (Counterterrorism finance: CTF) CTF ให้ความสนใจในการติดตามเส้นทางการเงิน และการปกป้องธุรกรรมทางการเงินที่อาจถูกใช้ในการสนับสนุนการโจมตี และกิจกรรมอื่นของผู้ก่อการร้าย อย่างไรก็ตามความสำเร็จของยุทธศาสตร์ด้าน CTF หมายถึง การลดช่องทางการเข้าถึงเงินที่ใช้ในโลกจริง การเกิดขึ้นของเงินดิจิทัลได้สร้างความสะดวกในการใช้การไม่เปิดเผยตัวตนผู้ใช้ ความปลอดภัยที่ได้รับการปรับปรุง และสะท้อนให้เห็นความล่าช้า และไม่ชัดเจนของกฎระเบียบในการควบคุม สิ่งเหล่านี้สร้างแรงจูงใจให้องค์กรก่อการร้ายหันมาใช้เงินดิจิทัล เช่น Bitcoin กันมากขึ้น เงินดิจิทัลอาจไม่สามารถแทนที่ความต้องการใช้งานของกลุ่มผู้ก่อการร้ายได้ทั้งหมด แต่ก็สามารถตอบสนองความต้องการในบางกิจกรรมทางการเงิน ซึ่ง RAND Corp. ได้รวบรวมปัจจัยที่ส่งเสริมการใช้เงินดิจิทัลขององค์กรก่อการร้าย ดังนี้ (1) การเติบโตของตลาดเงินดิจิทัลที่สามารถคาดการณ์ได้นั้น ต้องอาศัยความน่าเชื่อถืออย่างมาก และความแพร่หลายในการใช้ ซึ่งหากมีการใช้กันอย่างแพร่หลายย่อมสร้างโอกาสที่หลากหลายในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มก่อการร้ายจากการใช้เงินดิจิทัล (2) การใช้งานอย่างแพร่หลายของเงินดิจิทัลรุ่นที่สองที่มาพร้อมกับความก้าวหน้าด้านความเป็นส่วนตัว จะทำให้เกิดการใช้งานที่ผิดกฎหมายมากขึ้น (3) กฎระเบียบที่บังคับใช้ในสหรัฐฯ ยุโรป และจีน สร้างความยากลำบากในการแลกเปลี่ยน Bitcoin

ที่มา : https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR3026.html

แปดบทเรียนการควบคุมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุบัติใหม่ในอนาคต

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.น. อังษิณี นุชนกภัค

สถาบัน RAND Corporation Europe ซึ่งเป็น Think Tank ของสหรัฐอเมริกา ได้นำเสนองานวิจัยเรื่อง “แปดบทเรียนการควบคุมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุบัติใหม่ในอนาคต” สรุปได้ดังนี้

วาระของ “BREXIT” ก่อให้เกิดการอภิปรายอย่างมากในสหราชอาณาจักรเกี่ยวกับอนาคตของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นเวลาที่ที่ดีที่จะพิจารณาว่าสหราชอาณาจักรจะสามารถสร้างโอกาสจากการลงทุนในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุบัติใหม่ (Emerging Science and Technology) ได้อย่างไร ความสับสนวุ่นวายของนวัตกรรมที่เกิดขึ้นรอบโลก บางส่วนมุ่งหวังที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่กีดกันรุนแรงสังคม ขณะที่นวัตกรรม เช่น การตัดต่อพันธุกรรมและปัญญาประดิษฐ์อาจสร้าง

จากแหล่งที่ไม่ทราบที่มา อย่างไรก็ตามหากการทำธุรกรรมในลักษณะ Decentralized เกิดขึ้นประเทศที่มีกฎระเบียบที่ไม่เข้มแข็ง จะทำให้เกิดความยากในการค้นหาแหล่งที่มาของธุรกรรม และ (4) การเพิ่มขึ้นของการใช้เงินดิจิทัลได้สร้างโอกาสในการดำรงอยู่ขององค์กรก่อการร้ายผ่านการขายของผิดกฎหมายในตลาดมืด

นอกจากนี้ RAND Corp. ได้รวบรวมปัจจัยที่ลดทอนการใช้เงินดิจิทัลขององค์กรก่อการร้าย ดังนี้ (1) ความไม่ชัดเจน และอยู่ท่ามกลางข้อถกเถียงได้บั่นทอนการเจริญเติบโตในการใช้เงินดิจิทัล ลดทอนความแพร่หลายในการใช้ ทำให้เงินดิจิทัลไม่น่าสนใจสำหรับผู้ก่อการร้าย (2) ความร่วมมือของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ และตลาดเงินดิจิทัล เป็นตัวแปรสำคัญสำหรับการเปิดเผยตัวตน (Deanonimization) และตรวจสอบเส้นทางแหล่งเงินทุน (3) หากระบบเงินดิจิทัลที่ใช้อย่างแพร่หลายประสานกับระบบของกฎระเบียบ จะทำให้เกิดความยากลำบากในการทำธุรกรรมที่ผิดกฎหมาย ส่งผลกระทบต่อกลุ่มก่อการร้าย และกลุ่มอาชญากรที่ใช้พื้นที่บนโลกดิจิทัลในดำเนินกิจกรรม และ (4) เรื่องราวเกี่ยวกับการฉ้อโกง การขโมยเงินดิจิทัลจำนวนมาก ลดทอนความน่าเชื่อถือของเงินดิจิทัล หากเหตุการณ์นี้ยังคงดำเนินต่อไปจะสร้างความเชื่อถือของผู้ใช้ซึ่งรวมถึงกลุ่มก่อการร้ายลดลงไปด้วย

RAND Corp. สรุปว่า การปรับปรุงกฎระเบียบในการควบคุมการใช้เงินดิจิทัลควรควบคู่ไปกับความร่วมมือระหว่างประเทศของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย และประชาคมด้านการข่าว ซึ่งจะเป็ก้าวที่สำคัญอีกก้าวหนึ่งในการป้องกันองค์กรก่อการร้ายจากการใช้เงินดิจิทัลในการสนับสนุนกิจกรรมการก่อการร้าย สำหรับประเทศไทย ถึงแม้ว่ากระแสความนิยมการใช้งานเงินดิจิทัลจะลดลงอันเนื่องมาจากความน่าเชื่อถือ และความแพร่หลาย แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าเงินดิจิทัลเป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีทางการเงิน (Fintech) ที่เข้ามาลดขีดจำกัดทางการทำธุรกรรมทางการเงิน และสร้างโอกาส หรือภัยให้กับประเทศ ดังนั้นทุกภาคส่วนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความน่าเชื่อถือ ความแพร่หลาย ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้ในการใช้ในทางสร้างสรรค์ ตลอดจนเสริมสร้างความเชื่อมั่น และความร่วมมือในกลไกระหว่างประเทศเพื่อสกัดกั้น และปราบปรามการใช้เงินดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการก่อการร้าย และอาชญากรรมอื่น ๆ สำหรับกองทัพไทยควรเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการเงิน (Fintech) และความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และอาจเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเทศ และกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงในระดับนานาชาติ

ความเสี่ยงต่อสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และส่งผลต่อความเป็นส่วนตัว ความปลอดภัย และความเชื่อมั่น “ระบบการควบคุมผลกระทบ” เป็นสิ่งสำคัญที่จะเสริมสร้างความเชื่อมั่นของส่วนรวม และลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ผ่านการใช้วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอุบัติใหม่ที่มาพร้อมกับธุรกิจใหม่ ๆ ที่เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ซึ่งมีการศึกษา เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการเกษตรในอินเดียในปี ค.ศ.1960 ธนาคารที่ปราศจากสาขา ซึ่งให้บริการ “Mobile Banking” ในเคนยาเมื่อปี ค.ศ.2000 และในปัจจุบัน “Sandboxes” หรือสภาพแวดล้อมจำลองที่สร้างขึ้นสำหรับการทดลอง เพื่อการกำหนดกฎระเบียบของเทคโนโลยีทางการเงินในสหราชอาณาจักร

ตัวอย่างเหล่านี้ที่ไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ แต่ก็แสดงให้เห็นว่าเราควรจะมีวิธีการบริหารจัดการข้อดีข้อเสียของนวัตกรรมได้อย่างไร ซึ่ง RAND Europe ได้นำเสนอ การควบคุมผลกระทบ และการบริหารจัดการวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอุบัติใหม่ไว้ ดังนี้

(1) มีความสมดุล คือ มีความสมดุลระหว่างคุณประโยชน์และความเสี่ยง พร้อมสนับสนุนการเจริญเติบโตของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคู่ไปกับการลดผลกระทบที่เป็นความเสี่ยงด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย และจำเป็นต้องมีความสมดุลระหว่างความต้องการที่ไม่ตรงกัน และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (2) มีความหลากหลาย ในการบังคับใช้กฎหมาย ธรรมเนียมปฏิบัติ และกฎระเบียบต่าง ๆ ให้เข้าถึงหน่วยงานที่ไม่เป็นทางการมากยิ่งขึ้น เช่น หน่วยงานนอกเหนือจากกฎระเบียบมาตรฐาน รวมถึงแนวร่วมเคลื่อนไหวภาคประชาสังคม ซึ่งแนวทางที่เหมาะสมจะขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม การเมือง และบริบททางเศรษฐกิจภายในที่วิทยาศาสตร์ หรือเทคโนโลยีนั้นถูกพัฒนา (3) ช่วงชิงความริเริ่ม คือการใช้การควบคุม โครงสร้างและระบบเป็นหนทางในการช่วยระบุนภัยความเสี่ยงหลัก ความไม่แน่นอนและศักยภาพของคุณประโยชน์นั้น (4) มีการคาดการณ์ เป็นสิ่ง ที่ช่วยในการสร้างความพยายามในการก้าวข้ามอุปสรรคที่เกิดขึ้นในอนาคต ด้วยการมีแผนงานระยะกลาง และระยะยาวที่รองรับเหตุการณ์ในเชิงลบ ที่เกิดโดยไม่ได้ตั้งใจ (5) มีการปรับตัว ซึ่งการควบคุมที่ไม่มีความอ่อนตัวจะ ไม่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นแนวทาง ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และข้อเสนอแนะ จะช่วยให้การควบคุม ยังคงมีประสิทธิภาพแม้ว่าวิทยาศาสตร์ หรือเทคโนโลยี และความคิดเห็น สาธารณะจะพัฒนาไปเพียงใด (6) มีความร่วมมือ คือการร่วมกันของความ หลากหลายทางแนวความคิดและความชำนาญในกระบวนการควบคุมเพื่อ ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับคุณประโยชน์และความเสี่ยง การสร้าง ความรับผิดชอบและความเชื่อมั่น และความมั่นใจในการใช้วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ (7) การสื่อสารที่ชัดเจน จะช่วยให้

กระบวนการควบคุมทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ในเวลาที่ เหมาะสม และ (8) สัมพันธ์กับ สาธารณะ โดยสาธารณะมักจะเป็น ศูนย์กลางของความพยายาม ควบคุมสำหรับวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี ซึ่งบทบาทของสาธารณะ เป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม การสร้าง ความสัมพันธ์กับสาธารณะสามารถช่วยสร้างการยอมรับ ในทางกลับกัน ยังช่วยสร้างความมั่นใจ และความเข้าใจของผู้ใช้กระบวนการควบคุม

RAND Europe สรุปว่าบทเรียนดังกล่าวไม่ใช่คำตอบที่สมบูรณ์ สำหรับการควบคุม แต่หวังว่าจะสามารถนำบทเรียนเหล่านี้ไปปรับใช้เพื่อ เพิ่มโอกาสในการใช้คุณประโยชน์จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เป็น ประโยชน์ต่อสังคม และเศรษฐกิจ สำหรับประเทศไทยควรนำบทเรียน ดังกล่าวมาศึกษาเพื่อเป็นส่วนส่งเสริมนโยบายของรัฐในการสนับสนุน การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ และเป็นการเตรียมพร้อมในการควบคุม นวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอุบัติใหม่ที่จะเกิด ในอนาคตให้ถูกนำไปใช้ในเชิงสร้างสรรค์ต่อสังคม และประเทศ สำหรับ กองทัพไทยควรเตรียมพร้อมในการรับมือกับนวัตกรรมที่จะเกิดขึ้น ในอนาคตโดยการสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ในด้านวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยีอุบัติใหม่ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ ตลอดจนพัฒนา ศักยภาพบุคลากรในการพัฒนานวัตกรรมที่สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงาน ของหน่วย

ที่มา : <https://www.rand.org/blog/2019/04/eight-lessons-to-inform-the-future-oversight-of-emerging.html>

อาเซียนคือจุดศูนย์กลางการโจมตีของฟุ้ก่อการร้ายอิสลาม

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. ธำรงชัย ขุนนุกัณฑ์

สถาบัน Australian Strategic Policy Institute ซึ่งเป็น Think Tank ของออสเตรเลีย ได้อธิบายถึง “อาเซียนคือจุดศูนย์กลางการโจมตี ของผู้ก่อการร้ายอิสลาม” สรุปได้ดังนี้

การระเบิดในวันอีสเตอร์ในศรีลังกาถูกจัดอันดับให้เป็นหนึ่งในการโจมตีจากผู้ก่อการร้ายที่สูญเสียมากที่สุดในประวัติศาสตร์ ยุคปัจจุบัน เป็นการเน้นย้ำถึงการแพร่กระจายความรุนแรงที่เกิดจากผู้ก่อการร้าย อิสลามในเอเชีย กลุ่มอิสลามหัวรุนแรงต่าง ๆ ซึ่งมีบางกลุ่มมีความสัมพันธ์ กับเครือข่ายกลุ่มแนวคิดสุดโต่งที่ใหญ่กว่า ซึ่งกลุ่มเหล่านี้ต่างได้รับอิทธิพล ในทางลับและขยาจากบางส่วนของประเทศในภูมิภาคตั้งแต่มีลตีฟส์จนถึง หมู่เกาะของฟิลิปปินส์ การระเบิดที่ศรีลังกาสร้างความตระหนักว่าเอเชีย เป็นภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงจากผู้ก่อการร้าย ทั้งยังเป็น ที่พักพิงของผู้ก่อการร้าย “Terrorist Safe Havens” และบุคคลบางส่วน ได้เอื้อประโยชน์ในการสร้างแนวร่วมนิยมความรุนแรงจนถึงให้การ สนับสนุนเชิงนโยบาย ด้วยจำนวนผู้เสียชีวิตรวม 359 ราย จากเหตุ ระเบิดดังกล่าวซึ่งมากกว่าถึงเจ็ดเท่าเมื่อเทียบกับเหตุการณ์โจมตีมีสยิดที่ นิวซีแลนด์ โดย “ผู้ถือลัทธิคนผิวขาวสูงส่งยิ่ง (White Supremacist)” และมากกว่าสองเท่าเมื่อเทียบกับเหตุการณ์ที่มูบ โดยการใช้เป้าหมาย การโจมตีโรงแรมและโบสถ์คริสต์ที่สำคัญ กลุ่มก่อการร้ายอิสลามจงใจ ทำลายแหล่งรายได้จากการท่องเที่ยวที่เป็นรายได้หลักของศรีลังกา ซึ่ง เป็นการลดศักยภาพการปลดหนี้ โดยเฉพาะเงินกู้จากเงินในโครงการท่าเรือ “Hambantota” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของ “การติดกับดักหนี้สิน (Debt-trap Diplomacy)” นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างตัวตนของกลุ่มก่อการร้ายเอง การระเบิดพลีชีพเป็นเรื่องปกติในสงครามกลางเมืองกว่า 26 ปีในศรีลังกา แต่รัฐบาลเองไม่เคยประสบกับเหตุการณ์โจมตีที่มีการสูญเสียขนาดใหญ่ จากกลุ่มก่อการร้ายอิสลามมาก่อน

หลังสงครามกลางเมืองใน ศรีลังกาสิ้นสุดลง กองทัพศรีลังกาได้ปราบปรามขบวนการแบ่งแยกดินแดน ชาวทมิฬ แต่ผลลัพธ์กลายเป็นการ สร้างความขัดแย้งทางศาสนา ระหว่าง ชาวพุทธสิงหลที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ และชาวอิสลามทมิฬที่มีเพียง หนึ่งในสิบของประชากร ชาวมุสลิมบางส่วนในศรีลังกาได้รับการสนับสนุน ทุนจากซาอุดีอาระเบียและประเทศมุสลิมในอ่าวแถบตะวันออกกลาง ซึ่ง เป็นเหมือนการสนับสนุนการเกิดขึ้นของกลุ่มจีฮาดที่ต้องการบังคับใช้ “กฎหมายอิสลาม (Sharia)” สำหรับกลุ่มที่อาจเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ระเบิดคือ “National Thowheed Jamaath” ซึ่งเหมือนกับกลุ่ม “Sri Lanka Thaweed Jama’ath” และกลุ่มที่เติบโตอย่างรวดเร็วอย่าง “Tamil Nadu Thoweed” ทางตอนใต้ของอินเดียที่มีแนวทางในการสร้าง กลุ่มติดอาวุธอิสลาม อย่างไรก็ตามหน่วยงานข่าวกรองอินเดียได้แจ้ง เตือนถึงหน่วยงานความมั่นคงของศรีลังกา แต่กลับถูกเพิกเฉยเนื่องจาก ความไม่ลงรอยกันระหว่างประธานาธิบดีและนายกรัฐมนตรีศรีลังกา โดยส่วนมากกล่าวถึงความสามารถในการกำกับดูแลหน่วยงานความมั่นคง ของประธานาธิบดี การอ้างความรับผิดชอบในเหตุการณ์ของ “กลุ่ม IS” เช่นเดียวกับ “กลุ่ม al-Qaeda” ในสมัยก่อน IS ต้องการสร้างความมี ตัวตนจากเหตุการณ์การโจมตี ในครั้งนี้ IS ไม่ได้ปฏิบัติเองแต่อ้างว่ากลุ่ม ที่โจมตีได้ปฏิบัติภายใต้แนวคิดของ IS นั่นคือ “Wahhabi Fanaticism” ซึ่งกลุ่มนิยมแนวคิดนั้นนอกจาก al-Quada และ IS ยังมี Taliban ในอัฟกานิสถาน, ashkar-e-Taiba ในปากีสถาน, Boko Haram ในไนจีเรีย และ al-Shabaab ในโซมาเลีย ซึ่งทั้งหมดมีเป้าหมายทำลายกลุ่มที่ไม่ใช่ ชนหฺนี และปฏิเสธความทันสมัย โศกเศร้าที่การพ่ายแพ้ของ IS ในซีเรีย และอิรัก กลับเป็นการส่งนกรบ IS กลับคืนถิ่นและสร้างการโจมตีภายใต้ แนวคิดนี้ในหลายพื้นที่ไม่ใช่เพียงศรีลังกา แต่เกิดในหลายพื้นที่ในเอเชีย

จากฟิลิปปินส์ถึงอินโดนีเซียและจากมัลดีฟส์ถึงอุซเบกิสถาน และนักรบคืนถิ่นเหล่านี้จะเป็นทั้งผู้ลงมือ ผู้ขยายแนวความคิดและเป็นภัยความมั่นคงต่อเอเชียในอนาคต

ASPI สรุปว่าการแบ่งแยกอย่างเป็นทางการต่อชาวมุสลิมจะสร้างโอกาสให้กลุ่มผู้ก่อการร้ายอิสลามในการสร้างอิทธิพลทางความคิด การให้เงินทุนจากกลุ่มทุนชาวดิอาระเบียให้ศึกษาใน “วิทยาลัยทางศาสนา (Madrasas)” และการใช้สื่อโซเชียลมีเดียจะเป็นเครื่องมือที่เป็นทั้งการระดมทุน การรับสมัคร และการเผยแพร่ การชวนเชื่อการเป็น “Jihadists” และส่งผลกระทบต่อ อินโดนีเซีย มาเลเซีย บังคลาเทศ คาซัคสถาน ดังนั้นจำเป็นต้องจัดการกับกลุ่ม “Jihadists” หัวรุนแรงที่มีแนวคิด “Wahabi Fanaticism” ดังเช่นคำกล่าวของนาย ลี กวน ยู ที่กล่าวถึงการป้องกันการโจมตีจากผู้ก่อการร้ายจำเป็นต้องกำจัดผู้ส่งสาส์นแห่งความ

เกลียดชัง หรือความรุนแรงซึ่งเปรียบเหมือนนางพญาผึ้งที่ชักนำผึ้งงานให้ทำ “การโจมตีเพื่อศาสนา (Martyrs)” สำหรับประเทศไทยควรสนับสนุนแนวคิดลดการใช้ความรุนแรง และการยอมรับการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม ในการเป็นประธานอาเซียนควรใช้กรอบความร่วมมือและกลไกของอาเซียนในการรณรงค์แนวคิดดังกล่าว ค้นหาแนวทางในการจัดการกับภัยคุกคามด้านการก่อการร้าย มูลเหตุในการส่งเสริมการก่อการร้าย และแนวทางในการสร้างความสามารถกลับคืนสู่สภาวะปกติ (Resilience) ของอาเซียนหากประเทศสมาชิกอาเซียนถูกโจมตีจากผู้ก่อการร้าย สำหรับกองทัพไทยควรสนับสนุนโครงการภายใต้แนวคิดดังกล่าว ร่วมค้นหาแนวทางการสร้างความสามารถกลับคืนสู่สภาวะปกติ (Resilience) หลังเหตุวิกฤตกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสนับสนุนภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงของอาเซียน

ที่มา : <https://www.aspistrategist.org.au/asia-is-the-new-ground-zero-for-islamist-terror/>

ในอนาคตจีนจะประสบความสำเร็จในการเป็นผู้นำโลกได้หรือไม่

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. ธำรงชัย ทนุนภักดี

สภามติ Valdai discussion club ซึ่งเป็น Think Tank ของรัสเซีย ได้อธิบายถึง “ในอนาคตจีนจะประสบความสำเร็จในการเป็นผู้นำโลกได้หรือไม่” สรุปได้ดังนี้

“การประชุมแถบและเส้นทางเพื่อความร่วมมือนานาชาติ ครั้งที่ 2 (the Second Belt and Road Forum for International Cooperation: BRF)” จัดขึ้นที่กรุงปักกิ่ง มีผู้นำจากหลายประเทศเข้าร่วมประชุมใน รวมถึงประธานาธิบดีรัสเซีย หากย้อนไปเมื่อการประชุมครั้งแรกในปี 2017 มีผู้นำจากหลายประเทศที่เข้าร่วมรวมถึงรัสเซีย แต่ส่วนใหญ่เป็นประเทศโลกที่สาม “ไม่น่าแปลกใจที่โลกยังต้องการทางเลือกอยู่เสมอ” แต่คำถามคือทางเลือกนั้นได้นำเสนอออกมาในรูปแบบใด ในกรณีของโซเวียตทางเลือกในตอนแรกเป็นทางเลือกที่น่าสนใจอย่างมาก อย่างไรก็ตามทางเลือกนั้นกลับกลายเป็นภาพลพของความเป็นเผด็จการที่ไม่สามารถทำให้ประชาชนของตนมีความเป็นอยู่ที่ได้อย่างทั่วถึง กรณีของจีนได้ค้นหาและนำเสนอทางเลือกสำหรับ “ความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน” และเป็นแนวคิดในการแข่งขันทางยุทธศาสตร์ของจีน-สหรัฐฯ ในการเป็นผู้นำโลกเป็นที่ชัดเจนว่าการแข่งขันระหว่างจีน-สหรัฐฯ ได้เริ่มขึ้นแล้วแม้ว่า “สงครามการค้า” จะเป็นคำที่รับรู้หลังจากการเข้ารับตำแหน่งของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ แต่มติจากการประชุมสภาแห่งชาติจีนครั้งที่ 19 มีจุดประสงค์ชัดเจนในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน จึงเป็นเรื่องประจวบเหมาะกันทั้งสองฝ่ายและเป็นการเริ่มต้นเผชิญหน้ากันในระดับโลกครั้งใหม่ แม้ว่าฝ่ายจีนจะถูกอีกฝ่ายทำลายก่อนในสมัยของประธานาธิบดีบารัค โอบามา

ทางเลือกของจีนไม่เพียงแต่เพิ่มจำนวนของชาติในแต่ละภูมิภาคที่ร่วมประชุม แต่บ่งบอกถึงธรรมชาติของสถานการณ์และแนวคิดริเริ่มที่เปลี่ยนแปลงไป หลายปีที่ผ่านมา “แถบและเส้นทาง” ถูกมองเป็นโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมเพื่อขยายศักยภาพทางการค้าระหว่างจีน ยุโรป และบูรณาการกับขีดความสามารถด้านโลจิสติกส์และการผลิตของรัสเซีย จีน และคาซัคสถานจนกลายเป็น “Eurasia Land Bridge” ความร่วมมือระหว่าง Eurasian Economic Union (EAEU) ที่มีรัสเซียร่วมอยู่ด้วยกับจีนผ่าน BRI ได้สร้างความเจริญให้เอเชียกลางอย่างมาก อย่างไรก็ตามการที่จีนจะบรรลุความสำเร็จที่ประชุม BRF มองถึงการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนแนวคิด BRI คือ (1) การยอมรับในระดับนานาชาติและกลายเป็นส่วนหนึ่งของ

พัฒนาในระดับโลก มูลเหตุการเผชิญหน้ากันของสหรัฐฯ-จีน คือ การที่จีนเสนอความช่วยเหลือให้กับประเทศกำลังพัฒนาต่างๆ เช่น แหล่งเงินทุนจาก Belt and Road Funds ต่างจาก 10-15 ปีที่แล้ว ที่หลายประเทศต่างเป็นสมาชิกของ IMF และ World Bank for Investment นำมาสู่ลดทอนสถานะในภูมิภาคต่าง ๆ ผ่านกำลังทางทหารและกลายเป็นภัยคุกคามต่อสหรัฐฯ และชาติพันธมิตร จากคำกล่าวเปิดงาน BRF ในครั้งนี้ของ ปธน.จีน ถึง BRI ว่า “จีนจะปฏิบัติด้วยความเปิดเผย ความโปร่งใส และเป็นพื้นที่สำหรับการค้า” หากจีนทำสำเร็จโลกจะถูกแบ่งเป็นสองขั้ว คือ จีนและสหรัฐฯ ซึ่งประเทศขนาดกลางขนาดเล็กรวมถึงมหาอำนาจอย่าง รัสเซีย อินเดียและยุโรปที่จำเป็นต้องเลือกข้าง (2) การสร้างพันธมิตรสนับสนุน BRI ซึ่งเป็นแนวทางที่สหรัฐฯ และชาติพันธมิตรปฏิบัติมาตลอดการมีเครือข่ายพหุภาคีที่จะช่วยลดข้อครหาการขยายอิทธิพลของจีนเหนือประเทศขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งสหรัฐฯ และชาติพันธมิตรคงไม่ยอมให้จีนดำเนินการได้อย่างแน่นอน

Prime Minister Imran Khan in a Group Photo with the Leaders of Participating Countries at the Leaders Roundtable Session of 2nd Belt and Road Forum in International Convention Center, Yanqi Lake China on April 27, 2019

Valdai discussion club สรุปว่าจีนสามารถเป็นผู้นำโลกที่แท้จริงและขยายอิทธิพลอย่างชาญฉลาดได้ จำเป็นต้องดำเนินการในลักษณะพหุภาคีทั้งการปฏิบัติและองค์กร ดังที่รัสเซียได้เรียกร้องให้จีนดำเนินการในลักษณะนี้ตลอดมา นอกจากนี้จีนยังต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรอย่างมหาศาลจากนานาประเทศในการทำให้โครงการภายใต้แนวคิด BRI สำเร็จ ซึ่งจีนต้องแสดงให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อแต่ละประเทศและมีการแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างกันในฐานะหุ้นส่วนกับจีนอย่างเท่าเทียมสำหรับประเทศไทยควรสนับสนุนแนวคิดหรือยุทธศาสตร์ของชาติมหาอำนาจหรือชาติใด ๆ ที่สามารถสร้างผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับประเทศโดยไม่เป็นการสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นภายในประเทศและอาเซียน สำหรับการเป็นประธานอาเซียนควรแสวงหาแนวทางในการแสวงหาประโยชน์จากแนวคิดหรือยุทธศาสตร์ของชาติมหาอำนาจเพื่อประโยชน์ต่ออาเซียน สำหรับกองทัพไทยควรสนับสนุนหรือสร้างสภาวะที่เอื้ออำนวยให้กับประเทศไทยในการแสวงหาประโยชน์ ตลอดจนสนับสนุนอาเซียนภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคง

ที่มา : <http://valdaiclub.com/a/highlights/will-china-succeed-as-a-global-leader/>

การเมืองในอินโดนีเซีย: การเลือกตั้งอย่างที่ควร เป็นและประชาธิปไตยที่ถดถอย

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. ธำรงชัย นุญนุกัคดี

สถาบัน Lowy Institute ซึ่งเป็น Think Tank ของออสเตรเลีย ได้อธิบายถึง “การเมืองในอินโดนีเซีย: การเลือกตั้งอย่างที่ควรเป็น และประชาธิปไตยที่ถดถอย” สรุปได้ดังนี้

อินโดนีเซียใช้เวลากว่า 20 ปี ในการสร้างความเชื่อมั่นและทำให้ การเลือกตั้งมีความเสรีและยุติธรรม การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้ง สภานิติบัญญัติครั้งที่ 5 และการ เลือกตั้งประธานาธิบดี ครั้งที่ 4 นับตั้งแต่ปี 1998 ซึ่งผลการเลือกตั้ง

ที่เกิดขึ้นจะได้รับการยอมรับอย่างสูงจากทั้งประชาชนและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องและ “ประธานาธิบดีโจโก วิโดโด (โจโกวี)” ยังคาดหวังถึงชัยชนะ ที่ชาวสะอาด การชนะเลือกตั้งปี 2014 ของโจโกวี สะท้อนถึงพัฒนาการ ประชาธิปไตยในอินโดนีเซีย ภายหลังกุญชชญาโตที่มีนักการเมืองที่ชนะ ในการเลือกตั้งเสรีและยุติธรรม ผู้ว่าการเมืองจาการ์ตา ชาวตะวันตก และ ชาวกลาง (Anies Baswedan, Ridwan Kamil, Ganjar Pranowo) คือ นักการเมืองรุ่นใหม่ที่จะก้าวมาเป็นประธานาธิบดีต่อไปในอนาคต ซึ่งต่างมีแนวคิดส่งเสริมประชาธิปไตย และไม่เอื้อผลประโยชน์ให้กลุ่มต่าง ๆ และนี่เป็นแนวทางที่โจโกวีใช้ในการเลือกตั้งตลอดมา ภายหลังกการเลือก ตั้งหลายพรรคการเมืองต่างใช้กลวิธีในการรักษาอำนาจโดยเลือกสนับสนุน ประธานาธิบดี เพื่อแลกกับอภิสิทธิ์ในการไม่ถูกฟ้องร้องในข้อหาทุจริต ตลอดจนได้รับผลประโยชน์เป็นการตอบแทน ซึ่งคาดว่าโจโกวีน่าจะเลือก ใช้วิธีการนี้อีกครั้ง ดังนั้นภาพลักษณ์ของโจโกวีจึงถูกมองในฐานะผู้อ่อนแอ ในการปกป้องประชาธิปไตย

ที่ผ่านมาโจโกวีแสดงให้เห็นถึงความไม่ชัดเจนและการแทรกแซง การบังคับใช้กฎหมายกับหน่วยงานรัฐ ซึ่งรวมถึงกองทัพ สะท้อนถึงความ อ่อนแอในการต่อต้านการทุจริตและภายในรัฐบาลเองได้ถูกแบ่งออกเป็นกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มการเมืองเชิงอัตลักษณ์ที่รวมตัวกันและคัดค้านกลุ่ม อนุรักษ์นิยมและกลุ่มผู้วิจารณ์มุสลิมเคร่งศาสนา ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อ ความสำเร็จในการทำงานที่ผ่านมาของรัฐบาลโจโกวี ประเด็นท้าทายต่อ ประชาธิปไตยในอินโดฯ คือ (1) การเติบโตขึ้นของการเมืองเชิงอัตลักษณ์ ซึ่งเป็นผลมาจากโซเชียลมีเดีย แม้ว่า “พรรคอิสลามอินโดนีเซีย” จะแพ้

ที่มา : <https://www.lowyinstitute.org/publications/politics-indonesia-resilient-elections-defective-democracy>

การเลือกตั้ง แต่การรวบรวมแนวร่วมอย่าง “Ma'ruf Amin” และกลุ่ม เครื่องศาสนาอย่าง “Hizbut Tahrir Indonesia” และ “Islamic Defenders Front” เพื่อทำให้ศาสนาอิสลามเป็นกระแสหลักทางการเมือง ขณะที่ พรรคการเมืองที่ไม่ใช่อิสลาม (Nationalist) ต่างแสวงประโยชน์จาก กระแสนี้ในการเมืองระดับท้องถิ่นมาตลอดหลายปี นโยบายการหาเสียง เช่น การสนับสนุนการใช้กฎหมาย “Shariah” ในท้องถิ่นสะท้อนถึงความ พยายามทุกวิถีทางเพื่อให้ได้คะแนนเสียง ซึ่งการที่โจโกวีเลือก Ma'ruf Amin ให้ลงเลือกตั้งร่วมกันในฐานะ รองประธานาธิบดี เพื่อหวังที่จะลด ข้อครหาจากกลุ่มผู้วิจารณ์และใช้คนกลุ่มนี้ในการโจมตี “Prabowo” ถึงความศรัทธาต่อศาสนาผ่านโซเชียลมีเดีย และ (2) การยอมรับการเอื้อ ผลประโยชน์ที่ผ่านมาโจโกวีแสดงให้เห็นถึงความอ่อนประสพการณ์ในการ รับมือ โดยเลือกแนวทางในการเอื้อผลประโยชน์เพื่อแลกกับเสถียรภาพ ทางการเมือง ซึ่งเป็นแนวโน้มที่น่าเป็นห่วง เนื่องจากอาจทำให้ชนชั้นนำ ในอินโดนีเซียตัดสินใจในการกลับเข้าสู่การเมืองอีกครั้งเพื่อรักษา ผลประโยชน์

Lowy Institute สรุปว่า อินโดนีเซีย ยังคงเดินหน้าสร้างระบบ เลือกตั้งที่เข้มแข็งเพื่อรักษาความ โปร่งใสและยุติธรรม แม้จะเผชิญความ ท้าทายทางการเมือง ความตึงเครียด ระหว่างการเลือกตั้งที่กลับมาเข้มแข็ง และประชาธิปไตยที่ถดถอย สะท้อนถึง

การประนีประนอมทางการเมืองในการปฏิรูปสู่ประชาธิปไตยหลังยุค ของซูฮาโต นอกจากนี้แรงกดดันต่อประชาธิปไตยของอินโดนีเซีย จะยังคง อยู่ต่อไปภายใต้การบริหารของประธานาธิบดีคนใหม่ ในขณะที่กระแสของ การเมืองเชิงอัตลักษณ์ โดยเฉพาะศาสนาที่ฝังตัวในระบบการเมืองของ อินโดนีเซียเรียบร้อยแล้ว และสิ่งที่ประธานาธิบดีคนใหม่จะต้องเผชิญ คือ การเผชิญหน้ากับข้อครหาและความท้าทายในการบังคับใช้อำนาจต่อ หน่วยงานราชการ สำหรับประเทศไทยมีความท้าทายในการดำรงความ สัมพันธ์กับอินโดนีเซียให้มีความแน่นแฟ้นและเป็นประโยชน์ต่อประเทศ อย่างไม่ผู้ใดจะได้รับการเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีอินโดนีเซีย สำหรับการ เป็นประธานอาเซียนควรแสดงบทบาทในการรักษาความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศสมาชิก สำหรับกองทัพไทยควรแสดงบทบาทในการรักษา และพัฒนาสัมพันธ์อันดีกับกองทัพอินโดนีเซีย ภายใตกรอบความร่วมมือ ระดับทวิภาคี ระดับภูมิภาค (อาเซียน) และกรอบความร่วมมือด้านความ มั่นคงอื่นที่เกี่ยวข้อง

การกระทบกระทั่งกันทางทะเลของ อินโดนีเซีย- เวียดนาม เกิดเป็นสัญญาณของความตึงเครียด ในอินโด-แปซิฟิก

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. ธำรงชัย นุญนุกัคดี

สถาบัน Australian Strategic Policy Institute ซึ่งเป็น Think Tank ของออสเตรเลีย ได้อธิบายถึง “การกระทบกระทั่งกันทางทะเลของ อินโดนีเซีย-เวียดนาม เกิดเป็นสัญญาณของความตึงเครียดในอินโด-แปซิฟิก” สรุปได้ดังนี้

เหตุการณ์การชนกันระหว่างเรือประมงสัญชาติเวียดนามกับเรือ ของกองทัพเรืออินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 27 เม.ย.62 ที่ผ่านมารวมหมู่เกาะ นานูนาของอินโดนีเซีย บ่งชี้ถึงความเสี่ยงที่สูงขึ้นของการแข่งขันทำประมง ในทะเลจีนใต้ และแสดงถึงภาพรวมของพลวัตเชิงยุทธศาสตร์ในอินโด-แปซิฟิกที่ “ความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียน” กำลังถูกทดสอบเช่นเดียวกับ “การเรียนรู้ที่จะอดทน” ต่อปฏิบัติการใดใน “เขตไม่ชัดเจน: Grey Zone” ระหว่างสมัยแรกๆของประธานาธิบดีอินโดนีเซีย (โจโก วิโดโด: โจโกวี)

อินโดนีเซียดำเนินนโยบายอย่างเข้มข้นในเรื่อง “IUU Fishing” โดย รัฐมนตรี “Susi Pudjiastuti: Susi” (กระทรวง “Maritime Affairs and Fisheries”) จากวัฒนธรรมการเมืองที่เน้นเรื่องอาวุธและเพศชาย ทำให้ Susi ไม่ได้รับความเคารพจากรัฐมนตรีอาวุโส หรือสมาชิกของคณะลูกขุน จากการชนกันครั้งนี้ Susi ได้ “tweet” ข้อความท้าทายทั้งอัยการทั่วไป และประธานศาลฎีกาให้จัดการกับเรือที่ถูกจับได้โดยการประมุขและเรียกร้อง ให้ทำลายเรือได้เมื่อจำเป็น ซึ่งเมื่อวันที่ 4 เม.ย.62 Susi ได้ดำเนินการ ทำลายเรือ 51 ลำ โดยส่วนใหญ่เป็นเรือสัญชาติเวียดนาม จากท่าที่ แข็งกร้าวของเธอทำให้เธอได้รับความนิยมจากประชาชนอินโดนีเซียโดย ทั่วไป จึงมีความเป็นไปได้ที่เธอได้รับตำแหน่งนี้อีกครั้งในสมัยที่สองของ “โจโกวี” และท่าที่แข็งกร้าวของอินโดนีเซีย ในการปกป้องอธิปไตยทาง ทะเลจะยังคงอยู่ต่อไปพร้อมกับงบประมาณความมั่นคงที่น่าจะเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ

แม้ว่าเรือประมงเวียดนามเกินครึ่งซึ่งทำผิดเรื่อง “IUU Fishing” จะถูกทางการอินโดนีเซียจับและทำลายใน “ทะเลอาณาเขต” ของอินโดนีเซีย แต่ยังมีจำนวนกิจกรรมที่เป็นการย่ำแย่จากกองเรือ

ประมงต่างชาติเพิ่มขึ้นใน “Exclusive Economic Zone: EEZ” ของอินโดนีเซีย ซึ่งรวมถึง “กองทหารอาสาสมัครทางทะเลของจีน” เหตุการณ์ต่าง ๆ ในปี 2016 นำมาสู่การกล่าวโทษอย่างเปิดเผยที่แทบจะไม่เคยเกิดขึ้นต่อจีนจากบรรดาคณะรัฐมนตรี และการประท้วงทางการทูตอย่างเป็นทางการ ซึ่งต่อมา “โจโกวี” ได้ขึ้นนำให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในการติดตั้งขีปนาวุธบนเรือลาดตระเวน “KRI Imam Bonjol” ที่เคยยึดเรือประมงจีนได้ใกล้กับหมู่เกาะ “นาทูนา” เป็นการต่อยอดถึงวิธีการแก้ปัญหาเพื่อการปกป้องอธิปไตยเหนือดินแดนจากการกระทำที่ก้าวร้าวของเรือสัญชาติจีนในเขต EEZ ของอินโดนีเซีย ตามมาด้วยการอ้างสิทธิ์ใหม่ของจีนในเรื่อง “สิทธิการทำประมงมาแต่ดั้งเดิม: Traditional Fishing Rights” ในหมู่เกาะนาทูนาส่งสัญญาณเตือนให้อินโดนีเซีย จำเป็นต้องเปลี่ยนชื่ออาณาเขตทางทะเลรอบจังหวัด “Riau Islands” เป็น “ทะเลนาทูนาเหนือ: Laut Natuna Utara”

ที่มา : <https://www.aspistrategist.org.au/indonesia-vietnam-maritime-clash-a-sign-of-rising-indo-pacific-tensions/>

การตรวจสอบสภาพความเป็นจริงถึงการสิ้นสุดของการเมืองเชิงอัตลักษณ์

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. ธำรงชัย กุญชรกุล

สถาบัน ISIS Malaysia ซึ่งเป็น Think Tank ของมาเลเซีย

ได้อธิบายถึง “การตรวจสอบสภาพความเป็นจริงถึงการสิ้นสุดของการเมืองเชิงอัตลักษณ์” สรุปได้ดังนี้

“Pakatan Harapan (PH)” ถูกมองว่าเป็นกลุ่มการเมืองที่มีหลายเชื้อชาติมากกว่าและเล่น “การเมืองเชื้อชาติ” น้อยกว่า “Barisan Nasional (BN)” โดย PH มีพรรคสำคัญคือ “Parti Keadilan Rakyat (PKR)” และ “Democratic Action Party (DAP)” ซึ่งทั้งสองเป็นพรรคมีความหลากหลายของเชื้อชาติ แม้แต่พรรคที่อยู่ใน PH

อย่าง “Parti Pribumi Bersatu Malaysia (PPBM)” หรือ “new UMNO” ยังมีความหลายของเชื้อชาติมากกว่าพรรค “UMNO” ที่พวกเขาแยกตัวออกมา แม้ว่านิยามของ “Bumiputeras” จะรวมถึงคนที่ไม่ใช่เชื้อชาติมาเลย์ แต่ในทางการเมืองยังคงจำกัดเฉพาะเชื้อชาติมาเลย์ จากคำถามที่ว่า “การเมืองเชื้อชาติ” กำลังสูญเสียสถานะในมาเลเซียหรือไม่ คำตอบคือ “ไม่” เป็นเรื่องผิดที่สรุปว่าชัยชนะของ PH จะทำให้ “การเมืองเชื้อชาติ” หายไป ปัจจัย เช่น การทุจริตกองทุน 1MDB ค่าครองชีพที่สูงซึ่งรวมถึงภาษีสินค้าและบริการ และนโยบายของ PH ต่างหากที่ทำให้ PH ได้รับการสนับสนุน จากสัดส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเชื้อชาติมาเลย์ในสภาที่มีถึง 60.3% (134/222 ที่นั่ง) และคะแนนเลือกตั้งที่ใกล้เคียงกัน (UMNO-BN 35-40%, Parti Islam Se-Malaysia: PAS 30-33%, PH 25-30%) บ่งบอกว่า “การเมืองเชื้อชาติ” จะยังคงมีบทบาทต่อไป กระแสคัดค้านอย่างต่อเนื่องของผู้ที่ไม่ใช่เชื้อชาติมาเลย์ต่อ UMNO-BN และความแตกแยกภายใน BN ส่งผลให้ UMNO กลายเป็นพรรคอนุรักษนิยมมากขึ้น และด้วยหลักการ “3R” ของ UMNO คือ Race, Religion และ Royalty ที่กำลังถูกโจมตีประกอบการสร้างวาทกรรมโดย DAP ในเรื่องการกีดกันเชื้อชาติจากการเมืองโดยเฉพาะชาวมาเลย์เชื้อสายจีน กลับกลายเป็นประโยชน์ต่อ UMNO ในการเบี่ยงเบนความสนใจของชาวมาเลย์จากข้อกล่าวหาทุจริตต่าง ๆ ที่ผู้นำของ UMNO กำลังเผชิญอยู่

บทบาทของ “การเมืองอิสลาม” มีความสำคัญต่อการเมืองมาเลเซีย ดังที่ปรากฏในมาตรา 160 ของรัฐธรรมนูญแห่งรัฐ ซึ่งอนุমানได้ว่าการเป็น

ที่มา : <https://www.isis.org.my/2019/05/13/reality-check-the-end-of-identity-politics/>

ASPI สรุปว่าเหตุการณ์นี้ได้ขยายขอบเขตของปัญหาจากระดับภูมิภาคไปสู่ระดับภูมิภาค (อาเซียน) และอาจเปลี่ยนแปลง “กฎการใช้กำลัง: Rules of Engagement” ระหว่างเรือของทหารและกำลังกึ่งทหารในอินโด-แปซิฟิก ความขัดแย้งเหนือพื้นที่ทางทะเลของอินโด-เวียดนาม ได้สร้างความขัดแย้งกับจีนเช่นกัน และกำลังเป็นบ่อนทำลายความสามารถของอาเซียนในการแสดงจุดยืนที่เป็นหนึ่งเดียวกันเพื่อรับมือจีนในประเด็นทะเลจีนใต้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเจรจาต่อรองของอาเซียนกับจีนใน “การจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้” ได้ นอกจากนี้รัฐบาล “โจโกวี” อาจพบกับความลำบากใจในการใช้ “กฎการใช้กำลัง” เพื่อปกป้องอธิปไตยทางทะเล ซึ่งอินโดนีเซีย ยังคงต้องใช้วิธีการทางการทูตเพื่อประสานงานเพื่อไม่ให้เกิดความตึงเครียดภายในอาเซียนและ ไม่เป็นการบ่อนทำลายความสามารถของอาเซียนในการจัดการกับความตึงเครียดในภูมิภาคที่สร้างโดยชาติมหาอำนาจ สำหรับประเทศไทย ในฐานะประธานอาเซียนควรดำเนินการในการลดความขัดแย้งภายในชาติสมาชิกและเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันให้เกิดขึ้นผ่านกรอบความร่วมมือหรือกลไกของอาเซียน สำหรับกองทัพไทยควรให้การสนับสนุนการดำเนินการที่เกี่ยวข้องภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงของอาเซียน

ชาวมาเลย์และการเป็นมุสลิมมีอัตลักษณ์ที่เชื่อมโยงกัน ดังนั้น “การเมืองอิสลาม” จึงอาจสร้างความเป็นไปได้ที่ UMNO-PAS จะร่วมมือกันอีกครั้ง พลังของอิสลามในฐานะแรงขับเคลื่อนทางการเมืองนั้นขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้มีอิทธิพลที่มองว่าศาสนาเป็นสิ่งถูกต้องและความเคารพต่อ “นักคิดอิสลาม: Ulama” ในมาเลเซีย จะเป็นช่องทางให้การเมืองใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือที่ UMNO-PAS ร่วมมือกันคัดค้านข้อเสนอการลงสัตยาบันของ “International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination (ICERD)” ทั้งที่เนื้อหาในสัตยาบันไม่ได้กระทบต่อสถาบันกษัตริย์หรือสถานะของอิสลาม ซึ่งผู้ลงสัตยาบันนี้คือ 20 จาก 23 ประเทศสมาชิก UN ที่มีสถาบันกษัตริย์และ 55 จาก 57 ประเทศสมาชิก UN และ “Organisation of Islamic Countries: OIC” การเปลี่ยนประเด็นการเมืองจากเชื้อชาติมาสู่ศาสนาจึงสร้างความอ่อนไหวต่อความขัดแย้งภายในสังคมอย่างยิ่ง ความเข้าใจว่าชัยชนะของ PH จะเป็นยุคใหม่ของ “การเมืองที่มีเสรีทางเชื้อชาติ” ตลอดจนการผลักดันให้มีการลงสัตยาบันของผู้นำของ PH อาจเป็นการลงทุนที่เสียเปล่า เนื่องจากต้องรับมือกับการตอบโต้จาก UMNO อย่างแน่นอนเพราะสัตยาบันดังกล่าวส่งผลเสียต่อหลักการ “3R” และปัจจัยภายใน PH อย่างพรรค PPBM ที่หากมีความเข้มแข็งขึ้นอาจเป็นไปได้ที่จะกลับมาใช้แนวทางเดียวกับ UMNO อีกครั้งจึงเป็นเหมือนการบ่อนทำลาย PH แต่สิ่งที่มาเลเซียต้องการมากกว่าคือ การพูดคุยในระดับชาติเกี่ยวกับสถานะความสัมพันธ์ของเชื้อชาติเพื่อหาทิศทางใหม่ของประเทศ หรือ “New Malaysia”

ISIS Malaysia สรุปว่ามุมมองที่เปลี่ยนแปลงไปของชาวมาเลเซีย ต่อการเมือง อาจทำให้ “การเมืองเชื้อชาติ” กลับมาเติบโตอีกครั้งอาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยาก แต่ความสำเร็จในอดีตของ “การเมืองเชื้อชาติ” และ “ผลประโยชน์ที่เชื่อมโยงกัน” เป็นสิ่งที่ไม่อาจมองข้ามได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามมาเลเซียยังต้องการการเมืองที่ก้าวข้ามวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ละเอียดอ่อน เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เป็นต้น ซึ่งถ้า PH ทำไม่สำเร็จยุคใหม่ของ “การเมืองที่มีเสรีทางเชื้อชาติ” อาจเป็นเพียงแค่ความหวังสำหรับประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองภายในมาเลเซียเป็นสิ่งสมควรติดตามเพื่อนำมาพิจารณาในการดำเนินการความสัมพันธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ สำหรับกองทัพไทยควรสนับสนุนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศให้แน่นแฟ้นภายใต้กรอบความร่วมมือที่มีอยู่

วิสัยทัศน์อินโด-แปซิฟิกของสหรัฐฯ และญี่ปุ่น อิสระจากภัยคุกคามของจีน

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. อังธรชัย ทนุนกัณฑ์

สกอบัน IISS ซึ่งเป็น Think Tank ของสหรัฐฯ ได้อธิบายถึง “วิสัยทัศน์อินโด-แปซิฟิกของสหรัฐฯ และญี่ปุ่น อิสระจากภัยคุกคามของจีน” สรุปได้ดังนี้

“Free and Open Indo-Pacific (FOIP) Strategy” นำมาสู่การปฏิบัติที่แข็งแกร่งจากสหรัฐฯ และได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกของ “Quad” แต่สำหรับอาเซียนนั้นกลับปฏิเสธในดำเนินการใดที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามจากจีน ตั้งแต่ปี 2015 ปฏิบัติการของเรือรบ “JS Izumo” สะท้อนถึงความสำเร็จของญี่ปุ่นในฐานะมหาอำนาจในภูมิภาค เรือรบนี้ได้สร้างบรรยากาศแห่งความเป็นปฏิปักษ์กับจีนที่กล่าวหาญี่ปุ่นว่าละเมิดกฎในแปซิฟิกด้วยการส่งเรือรบที่บรรทุกเครื่องบินต้องห้าม แต่ญี่ปุ่นยืนยันว่า “Izumo” เป็นเพียงเรือบรรทุกเฮลิคอปเตอร์เท่านั้น ดังนั้นญี่ปุ่นจึงมีสิทธิในการเคลื่อนย้ายทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศได้และไม่เป็นการละเมิดกฎดังกล่าว นับแต่นั้นมาเรือรบ “Izumo” และเรือรบ “JS Kaga” จึงมีสิทธิอย่างชอบธรรมในการเดินเรือในพื้นที่อินโด-แปซิฟิก และเป็นสัญลักษณ์ของการรักษาเสรีในการเส้นทางการเดินเรือของญี่ปุ่นและประเทศคู่ค้า “เสรีในการเดินเรือและการบิน” “ความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ” และ “การรักษาเสถียรภาพในภูมิภาค” คือเสาหลักของ “FOIP Strategy” ของญี่ปุ่น ในปี 2019 ปฏิบัติการที่สำคัญของเรือ “Izumo” เกิดขึ้นเมื่อต้นเดือน พ.ค. 2019 เรือรบ 6 ลำจาก ญี่ปุ่น สหรัฐฯ อินเดีย และฟิลิปปินส์ ทำการฝึกซ้อมในทะเลจีนใต้เป็นการย้ำว่าประเทศที่ทำการฝึกซ้อมมีขีดความสามารถในการรับมือการขยายอิทธิพลทางทหารของจีนในทะเลจีนใต้ได้ การแสดงบทบาทของญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจหลังจากการถอนตัวจาก “Trans-Pacific Partnership (TPP)” ของสหรัฐฯ ญี่ปุ่นได้รวบรวมสมาชิกจาก 11 ชาติ ในนาม “Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership (CPTPP)” เพื่อสร้างหนทางที่เชื่อมต่อยังยืนให้เกิดขึ้นในภูมิภาค ในรูปแบบของความเป็นหุ้นส่วนสำหรับการมีโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพและกลายเป็นการตอบโต้ “Belt and Road Initiative (BRI)” ของจีน ไปโดยปริยาย ซึ่งการยืนยันถึงบทบาทของญี่ปุ่นจะเกิดขึ้นอีกครั้งโดยผู้แทนจากสหรัฐฯ ในงาน “Shangri-La Dialogue 2019”

กำลังทำสงครามการค้ากับจีน อินเดียที่กำลังถูกคุกคามจากจีนในมหาสมุทรอินเดียแต่กลับปฏิเสธที่จะร่วมในพันธมิตรใดในการต่อต้านจีน ญี่ปุ่นที่แม้ว่าจะวิจารณ์การกระทำของจีนในทะเลจีนใต้แต่กลับแสวงหาความร่วมมือกับจีนในโครงสร้างพื้นฐานคุณภาพสูง ออสเตรเลียที่เป็นพันธมิตรอย่างยาวนานกับสหรัฐฯ แต่กลับเป็นคู่ค้าที่สำคัญกับจีน โดยเฉพาะการส่งออกเหล็กและถ่านหิน การดำเนิน “FOIP Strategy” ให้สำเร็จจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากอาเซียน แต่อาเซียนกลับเลือกหนทางที่จะได้รับประโยชน์จากทั้ง FOIP และ BRI เป็นที่ทราบกันว่างาน “Shangri-La Dialogue 2019” สหรัฐฯ จะเปิดเผยถึงการขับเคลื่อน “Indo-Pacific Strategy” ที่เน้นเฉพาะด้านความมั่นคง แต่สำหรับอาเซียนน่าจะเห็นด้วยกับ “Indo-Pacific Concept” ของอินโดฯ ที่มุ่งเน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ การเชื่อมโยงและความร่วมมือมากกว่า

IISS สรุปว่าการเปิดเผยถึงการขับเคลื่อน “Indo-Pacific Strategy” ในงาน “Shangri-La Dialogue 2019” จะแสดงถึงการคงอยู่ของยุทธศาสตร์นี้ ซึ่งสหรัฐฯ และพันธมิตรจำเป็นต้องช่วยกันสร้างการมีส่วนร่วมในยุทธศาสตร์ให้เกิดขึ้นกับประเทศในอินโด-แปซิฟิก ในขณะที่จีนจะยังคงขับเคลื่อน BRI อย่างเข้มข้นต่อไปและไม่ว่าการแข่งขันในระดับยุทธศาสตร์จะเป็นอย่างไร “Izumo” จะยังคงเดินเรือต่อไปแม้ว่าจะเข้าสู่สู่น่านน้ำที่มีความขัดแย้ง สำหรับประเทศไทย ควรติดตามความคืบหน้าการดำเนินยุทธศาสตร์ FOIP และ BRI เพื่อแสวงประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับประเทศ สำหรับการเป็นประธานอาเซียนนอกจากการแสวงประโยชน์จากทั้ง FOIP และ BRI แล้ว ควรมุ่งเน้นในการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกัน (Unity) เพื่อรับมือกับการดำเนินยุทธศาสตร์และแนวริเริ่มของชาติมหาอำนาจสำหรับกองทัพไทยควรสนับสนุนการสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงให้เกิดขึ้นกับประเทศและตลอดจนความไว้วางใจให้เกิดขึ้นในอาเซียนภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงของอาเซียนที่มีอยู่

ที่มา : <https://www.iiss.org/blogs/analysis/2019/05/us-and-japan-in-indo-pacific>

ตัวแบบความสัมพันธ์ในวันออกกลางของจีน

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. ธำรงชัย ทนุกักดี

สกอบัน สถาบัน CSIS ซึ่งเป็น Think Tank ของสหรัฐฯ ได้อธิบายถึง “ตัวแบบความสัมพันธ์ในวันออกกลางของจีน” สรุปได้ดังนี้

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนนำมาสู่ความต้องการพลังงานที่เพิ่มมากขึ้น จีนจึงได้สร้างความสัมพันธ์กับประเทศในวันออกกลางในรูปแบบทวิภาคี เนื่องจากตอบสนองผลประโยชน์ได้ตรงความต้องการมากกว่าและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นการทำลายอิทธิพลของสหรัฐฯ ภูมิภาคนี้ในที่สุด หุ่นส่วนหลักของจีนประกอบด้วย

▶ **“ซาอุดีอาระเบีย”** ที่มีเงินเป็นหุ้นส่วนการค้าที่ใหญ่ที่สุด บริษัทก่อสร้างของจีนมีส่วนสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในซาอุดีอาระเบีย ขณะที่ซาอุดีอาระเบียมีความต้องการที่จะสร้างโรงงานและอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่เหมาะสมกับน้ำมันของซาอุดีอาระเบียในจีน ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้ซาอุดีอาระเบียมีความต้องการที่จะขายให้กับจีน ซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจพลังงานของซาอุดีอาระเบียคลายจากความชบเซา

▶ **“สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE)”** มีเงินเป็นหุ้นส่วนการค้าที่ใหญ่ จีนได้ใช้ท่าเรือดูไบเป็นศูนย์โลจิสติกส์ใน UAE มีชาวจีนกว่า 200,000 คนอาศัยอยู่ จึงกลายเป็นโอกาสทางธุรกิจของจีนในการบุกเบิกตลาดต่างประเทศ UAE มองว่า “Belt Road Initiative: BRI” ของจีนจะสร้างความแข็งแกร่งในฐานะหุ้นส่วนทางการค้า ซึ่งจีนถือว่า UAE คือหุ้นส่วนใน “ยุทธศาสตร์แบบองค์รวม” ที่สำคัญ โดยเฉพาะด้านพลังงาน

▶ **“อียิปต์”** จีนให้ความสำคัญเส้นทางที่ผ่านคลองสุเอซมากขึ้น ทำให้เงินลงทุนจำนวนมหาศาลจากจีนหลั่งไหลเข้าสู่อียิปต์ การก่อสร้างเมืองราชการ นอกกรุงไคโร การพัฒนาท่าเรือในทะเลแดงและเขตอุตสาหกรรมที่เมืองชายฝั่งในทะเลแดงอย่าง Ain Sokhna แสดงถึงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับในระดับประเทศอียิปต์กับจีนมีความแน่นแฟ้นมากกว่า อียิปต์กับสหรัฐฯ โดยประธานาธิบดีอียิปต์ เดินทางเยือนจีนถึง 6 ครั้งตั้งแต่ปี 2014 ซึ่งต่างจากสหรัฐฯ ที่เดินทางเยือนเพียง 2 ครั้ง

▶ **“อิสราเอล”** หลังจากสหรัฐฯ ได้ดำเนินการขั้นเด็ดขาดกับความร่วมมืออิสราเอล-จีน เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางทหารที่มีพื้นฐานมาจากสหรัฐฯ อิสราเอลจึงเลือกสร้างความสัมพันธ์กับจีนด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางการค้าด้านเทคโนโลยีขั้นสูงและความร่วมมือแบบรัฐต่อรัฐ ด้านการต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งระหว่างปี 2016-2017 มีเงินลงทุนจากจีนสูงขึ้นถึง 10 เท่า และมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะการปรับปรุง

ที่มา : <https://www.csis.org/analysis/chinas-middle-east-model>

สิ่งอำนวยความสะดวกและได้สิทธิการบริหารท่าเรือเมือง Ashdod และ Haifa ถึง 25 ปี

▶ **“อิหร่าน”** มีความสำคัญต่อจีนในฐานะผู้ผลิตด้านพลังงานและสามารถช่วยจีนสร้างเส้นทางการค้าไปยังที่ สหรัฐฯ จะขัดขวางได้ แม้ว่าอิหร่านอาจจะไม่น่าสนใจในด้านการค้า แต่สิ่งที่จีนต้องการมาจากความขัดแย้งอิหร่าน-สหรัฐฯ ที่กำลังทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ-พันธมิตรในภูมิภาคห่างออกจากกัน จึงเป็นโอกาสให้จีนเข้ามาขยายความสัมพันธ์แบบทวิภาคี

ยุทธศาสตร์ในวันออกกลางของจีนไม่ได้มุ่งเน้นการลงทุนเพียงอย่างเดียว แต่จีนยังต้องการมีอิทธิพลเหนือเศรษฐกิจโดยเฉพาะกิจการรัฐวิสาหกิจ แม้ว่าสหรัฐฯ จะมีแผนแบบองค์รวมสำหรับเกือบทุกประเทศในภูมิภาคนี้ แต่กลับไม่ได้รับการตอบรับเท่าที่ควร ความแตกต่างระหว่างแนวทางของจีน-สหรัฐฯ คือ “การให้สัญญา” จีนสัญญาว่าจะพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวมโดยไม่ยุ่งกับประเด็นทางสังคม ขณะที่สหรัฐฯ ต้องการปฏิรูปสังคมผ่านการพัฒนาและความเข้มแข็งในการเผชิญปัญหา (Resilience) จึงทำให้นักลงทุนไม่ได้รับการสนับสนุนเนื่องจากเป็นการแทรกแซงและอาจไม่ตรงกับความต้องการของแต่ละประเทศ ซึ่งเห็นได้จากอดีตที่สหรัฐฯ ลงทุนในอียิปต์กว่าหมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่ไม่ได้ทำให้อียิปต์มั่งคั่ง ซึ่งเป็นความต้องการของอียิปต์ในขณะนั้น

CSIS สรุปว่าสหรัฐฯ ควรสร้างแรงจูงใจให้ประเทศในวันออกกลางเข้าใจถึงประโยชน์ระยะยาวที่จะได้รับจากแนวทางของสหรัฐฯ มากกว่าผลประโยชน์ระยะสั้นจากจีน แต่สิ่งที่สหรัฐฯ ควรสนใจ คือ มีเป้าหมายและแผนงานที่ชัดเจนอย่างเช่นจีน ซึ่งสหรัฐฯ ควรทบทวนการให้ความสำคัญในประเด็นต่างๆ และวัตถุประสงค์ ตลอดจนปรับปรุงเครื่องมือเชิงนโยบายที่ล้าสมัย สำหรับประเทศไทย ควรใช้ประโยชน์จากขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่อยู่ในระดับสูงมาสร้างแรงจูงใจให้ชาติมหาอำนาจเลือกที่เข้ามาเพื่อสร้างผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเท่าเทียม

สำหรับการเป็นประธานอาเซียน ไทยควรแสดงบทบาทในการสร้างความเป็นเอกภาพและการตระหนักถึงการสร้างผลประโยชน์ต่ออาเซียนร่วมกัน สำหรับกองทัพไทยควรสนับสนุนการสร้างสภาวะที่เกื้อกูลด้านความมั่นคงทั้งต่อประเทศและภูมิภาคภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงของอาเซียน

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ ความมั่นคงที่สำคัญ

สถานการณ์ภายในประเทศไทย

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย นางสาวชนาธิภา รัตสุภักกุล

มิติความมั่นคง

▶ เมื่อวันที่ 14 เม.ย.62 พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ที่ปัตตานีโดยเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในการพระราชทานรางวัลการทดสอบการอัญเชิญพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน ระดับภาคใต้และระดับประเทศ ประจำปี 2562 ณ มัสยิดกลาง อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี และ เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชทานโล่เกียรติคุณ และเงินรางวัล แก่คณะกรรมกรอิสลามประจำจังหวัด และอิหม่ามที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นประจำปี พ.ศ.2560 และพระราชทานรางวัลแก่ผู้แทนโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ ประจำปี พ.ศ.2560 ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี

▶ เมื่อวันที่ 22 เม.ย. 62 พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีของไทย พร้อมด้วยสมเด็จเจ้าอัครมเหสีนาเฮนติ เดโซ ฮุน เซน นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ได้ร่วมกันเป็นสักขีพยานในพิธีลงนามความตกลงว่าด้วยการ

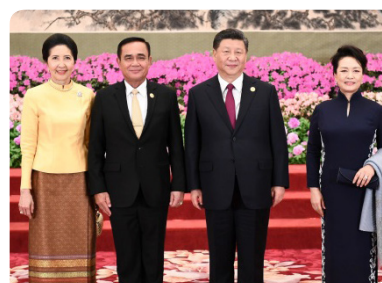

เดินทางรถไฟระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ที่บริเวณสถานีด่านพรมแดนบ้านคลองลึก อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว หลังเสร็จสิ้นพิธีฉลองความสำเร็จในการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-กัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน-สตึงบท) และพิธีส่งมอบรถไฟดีเซลราง โดยมีคณะรัฐมนตรีของไทยและกัมพูชา รวมทั้งเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงพนมเปญ เอกอัครราชทูตกัมพูชาประจำประเทศไทย ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมเข้าร่วม

▶ เมื่อวันที่ 23 เม.ย.62 ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง พร้อมด้วย พล.ร.อ. ลือชัย รุดดิษฐ์ ผู้บัญชาการทหารเรือ และผู้แทนกองทัพเรือมิตรประเทศ 60 ประเทศ ขึ้นเรือพิฆาต “สีหนิง” เพื่อร่วมตรวจพล และชมการสวนสนามทางเรือในทะเลเหลือง นอกชายฝั่งเมืองชิงเต่า มณฑลซานตง โดยเป็นการสวนสนามทางทะเลที่ใหญ่ที่สุดนับตั้งแต่มีการสวนสนามในน่านน้ำทะเลจีนใต้เมื่อปีที่ผ่านมา ซึ่งกองทัพเรือไทยได้จัดเรือหลวงนเรศวร (421) และเรือหลวงบางปะกง (456) ซึ่งผลิตจากอู่ต่อเรือของจีนในหมู่เรือฝึกนักเรียนนายเรือ ร่วมกับเรือรบนานาชาติ เข้าร่วมสวนพิธีสวนสนามทางเรือ ในกิจกรรมมหกรรมทางเรือนานาชาติในโอกาสฉลองครบรอบ

70 ปี ของการก่อตั้งกองทัพเรือจีน หรือ The 70th anniversary of the foundation of the Chinese Navy และเมื่อวันที่ 26-27 เม.ย.62 กองทัพเรือไทยโดยหมู่เรือฝึกนักเรียนนายเรือประกอบด้วยเรือหลวงนเรศวร และเรือหลวงบางปะกง ร่วมฝึกผสม Asean-China Maritime Exercise 2019 ณ ทะเลเหลือง สาธารณรัฐประชาชนจีน ต่อจากนั้น ในวันที่ 2-8 พ.ค.62 กองทัพเรือไทยได้เข้าร่วมการฝึกผสมทวิภาคี BLUE STRIKE 2019 ณ สนามฝึกค่าย ค่ายซานตงเถา (Sanduotang)

▶ เมื่อวันที่ 26 เม.ย.62 ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง และ นาย หลี่ เค่อเฉียง นายกรัฐมนตรีของจีน ได้พบปะกับ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีของไทย ที่เดินทางมาเยือนกรุงปักกิ่ง ประเทศจีน เพื่อเข้าร่วมการประชุมเวทีแผนริเริ่ม “หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง” ครั้งที่ 2 (2nd Belt and Road Forum for International Cooperation - BRF) ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ 26-27 เม.ย.62 โดยงานนี้มีผู้นำระดับรัฐและรัฐบาลจำนวน 37 คน พร้อมผู้แทนกว่า 5,000 คน กว่า 150 ประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ 90 แห่ง ที่มาร่วมประชุมในครั้งนี้

▶ เมื่อวันที่ 25 เม.ย.62 นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม, นายहु จู่ฉาย รองประธานคณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาชนจีน และนายบุนจัน สิ้นทวงง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ร่วมลงนามใน “บันทึกความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐ ว่าด้วยการเชื่อมต่อเส้นทางรถไฟระหว่างหนองคาย-เวียงจันทน์” ระหว่างการประชุม “หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง” เพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศ (Belt and Road Forum for International Cooperation) ครั้งที่ 2 ณ China National Convention Center กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

ในบันทึกความร่วมมือฯ ดังกล่าว เป็นการแสดงเจตนารมณ์ ในการเชื่อมต่อโครงการความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย-จีน และโครงการรถไฟระหว่างจีน-ลาว โดยการเชื่อมโยงรถไฟความเร็วสูง ขนาดทางมาตรฐาน (standard gauge) 1.435 เมตร ระหว่างหนองคายถึง เวียงจันทน์ จะใช้มาตรฐานทางเทคนิครถไฟของจีน นอกจากนี้ จะมีการสร้างสะพานรถไฟแห่งใหม่ ซึ่งจะตั้งอยู่ทางด้านท้ายน้ำของสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 1 (หนองคาย-เวียงจันทน์) โดยสะพานแห่งใหม่จะสามารถรองรับรถไฟความเร็วสูงขนาดราง 1.435 เมตร และรถไฟธรรมดาที่มีขนาดราง 1 เมตร

► เมื่อวันที่ 20-23 มิ.ย.62 ไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 34 การประชุมดังกล่าวเป็นเวทีที่ให้อาเซียนร่วมกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศนอกภูมิภาค รวมทั้งแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับประเด็นภายในภูมิภาคและระหว่างประเทศ เพื่อหาแนวทางในการรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ร่วมกัน โดยที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับมุมมองของอาเซียนต่อประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ (1) การรับรองปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการต่อต้านขยะทะเลในภูมิภาคอาเซียน (2) การเปิดตัวคลังเก็บสิ่งของช่วยเหลือทางไกลของอาเซียน (3) การให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความตระหนักรู้และอัตลักษณ์ของอาเซียนในระดับประชาชน (4) การส่งเสริมบทบาทนำของอาเซียนในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค: การหารือและจัดทำเอกสารมุมมองของอาเซียนต่อแนวคิดอินโด-แปซิฟิก (5) การผลักดันให้การเจรจาอาร์เซ็ป (RCEP) ดำเนินการแล้วเสร็จในปี

นอกจากนี้ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เข้าร่วมการประชุมระดับผู้นำแผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย ครั้งที่ 12 (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT) ที่ประชุมได้เน้นย้ำความสำคัญของแผนงาน IMT-GT

ที่ดำเนินมาเป็นเวลา 26 ปี ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการลดความยากจนของประชาชนในพื้นที่ และตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องทบทวนแผนดำเนินงานระยะ 5 ปี (พ.ศ.2560-2564) ในช่วงกึ่งกลางแผนเพื่อให้สามารถรับมือกับโอกาสและความท้าทายที่เกิดขึ้น อาทิ การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร การเติบโตของชุมชนเมือง และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น

► เมื่อวันที่ 28-29 มิ.ย.62 พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เดินทางเข้าร่วมการประชุมผู้นำ G20 (G20 Summit) ณ นครโอซากา ประเทศญี่ปุ่น โดยมีภารกิจสำคัญ คือการนำผลจากการ

ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 34 ณ กรุงเทพมหานคร ไปเสนอต่อที่ประชุมเพื่อปูทางสู่การสร้างความเชื่อมโยงและความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับ G20 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนต่อไป

สาระสำคัญของการก่อตั้งการประชุมนี้ขึ้นเพื่อเป็นเวทีอย่างไม่เป็นทางการของผู้นำเศรษฐกิจลำดับต้นเพื่อหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นสำคัญของโลกใน 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ (1) สงครามการค้า สหรัฐฯ-จีน : ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ และประธานาธิบดีสี จิ้นผิง เจรจาสงบศึกชั่วคราว แต่หากไม่ได้ข้อยุติ สหรัฐฯ อาจขึ้นภาษีกับสินค้าจีนมูลค่า 3 แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ (2) ปัญหานิวเคลียร์อิหร่าน : อิหร่านอาจจะละเมิดข้อตกลงนิวเคลียร์จนเกิดความตึงเครียดในตะวันออกกลาง ชาตินิยมยุโรปเตรียมผลักดันการเจรจาจากสหรัฐฯ และอิหร่าน เพื่อหลีกเลี่ยงสงครามที่อาจเกิดขึ้นได้ (3) ปัญหาโลกร้อน : ผู้นำโลกเรียกร้องให้เกิดมาตรการการแก้ไขปัญหาโลกร้อนและผลักดันให้นานาชาติปฏิบัติตามข้อตกลงปารีสปี 2015 เพื่อลดการปล่อยก๊าซคาร์บอน แม้อิหร่าน จะไม่เห็นด้วย (4) การปฏิรูป WTO : ในทุกประเทศมีความเห็นร่วมกันว่าการปฏิรูปองค์การการค้าโลกเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องทำ เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับทั่วโลกอย่างยั่งยืน และ (5) เศรษฐกิจดิจิทัล : ต้องการให้เกิดการสนับสนุนการปฏิรูปเศรษฐกิจให้ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ขณะเดียวกันต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือกับความท้าทายในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีมีความตั้งใจที่จะผลักดันบทบาทของไทยในฐานะประธานอาเซียน และตอกย้ำประเด็นสำคัญที่ได้ข้อสรุปจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 34 เพื่อต่อยอดไปยังการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 35 ในเดือน พ.ย.62 และผลักดันบทบาทของไทยในฐานะตัวกลางที่เป็นสะพานในการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างอาเซียน และ G20 เพื่อร่วมกันหาแนวทางรับมือในประเด็นที่ท้าทายสำคัญของโลก ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นนโยบายเศรษฐกิจของไทยภายหลังการเลือกตั้ง

มติการทหาร

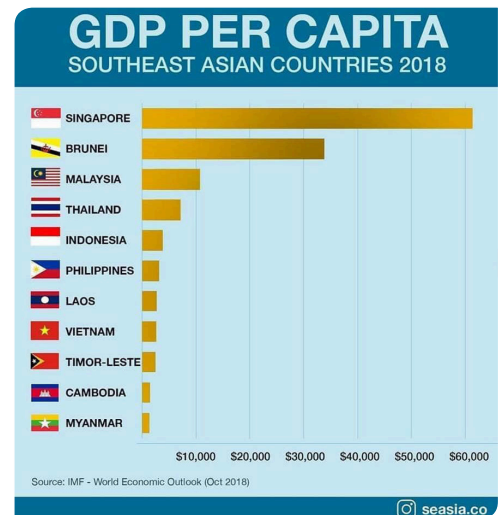
▶ เมื่อวันที่ 25 มิ.ย.62 พล.ร.อ.ชาติชาย ศรีวรขาน เสนาธิการทหารเรือ ในฐานะ ประธานกรรมการ บริษัทอุทกกรุงเทพ จำกัด เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการบริษัทอุทกกรุงเทพจำกัด ครั้งที่ 6/2562 ณ อุทยานวารีมหิตลอดุลยเดช กรมอุทกทหารเรือ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยภายหลังการประชุมเสนาธิการทหารเรือ ในฐานะประธานกรรมการบริหาร ได้นำคณะกรรมการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความคืบหน้าการก่อสร้างเรือหลวงประจวบคีรีขันธ์ และการเตรียมความพร้อมในพิธีปล่อยเรือหลวงประจวบคีรีขันธ์ลงน้ำ ที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงประกอบพิธีปล่อยเรือหลวงประจวบคีรีขันธ์ลงน้ำ ในวันที่ 2 ส.ค.62 โดยปัจจุบัน ในส่วนของการสร้างเรือมีความคืบหน้าไปกว่าร้อยละ 90 ทั้งนี้ โครงการสร้างเรือหลวงประจวบคีรีขันธ์ของกองทัพเรือ ได้ใช้ศักยภาพและความรู้ความสามารถของกำลังพลกองทัพเรือ ในการดำเนินการติดตั้งทดสอบทั้งตัวเรือโดยกรมอุทกทหารเรือ ระบบอาวุธ โดยกรมสรรพาวุธทหารเรือ และกรมอิเล็กทรอนิกส์ทหารเรือ แม้ว่าจะใช้แบบเรือของต่างประเทศแต่อาจกล่าวได้ว่าเป็นการสร้างเรือขนาดใหญ่ด้วยการพึ่งพาตนเองได้อย่างเต็มภาคภูมิ

มติการเมือง

▶ จากการเลือกตั้งเมื่อ 24 มี.ค.62 และเมื่อวันที่ 5 มิ.ย.62 ได้มีการลงคะแนนโหวตเลือกนายกรัฐมนตรีในรัฐสภา พบว่า พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีคะแนนเสียง 500 คะแนน ต่อ 244 คะแนน ของนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ และงดออกเสียง จำนวน 3 เสียง มีผลให้ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรีต่ออีกสมัย แต่อย่างไรก็ตาม ได้มีแถลงการณ์จากสหภาพนักเรียน นิสิต นักศึกษาแห่งประเทศไทย เรื่องจุดยืนของสหภาพต่อการเลือกนายกรัฐมนตรีว่าไม่เห็นด้วยที่รัฐสภาได้ลงมติรับรองให้ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหลังจากที่ได้ดำรงตำแหน่งนี้จากการรัฐประหารมาแล้วถึง 5 ปี โดยสหภาพเชื่อว่าการอภิปรายและลงมติในวันนี้เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการนำประเทศกลับเข้าสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยสากล สหภาพจึงขอแสดงจุดยืนเพื่อต่อต้านการสืบทอดอำนาจของ พล.อ.ประยุทธ์ และคณะฯ ในทุกวิถีทาง และขอสนับสนุนการดำเนินงานของพรรคการเมืองฝ่ายประชาธิปไตยทุกพรรค トラบที่พรรคยังคงรักษาอุดมการณ์ต่อต้านการสืบทอดอำนาจ และมุ่งนำประชาธิปไตยคืนสู่ประเทศไทย

มติเศรษฐกิจ

▶ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) ได้วิเคราะห์ตัวเลข รายได้ต่อหัวของประชากร (GDP Per Capital) ของประเทศอาเซียน 11 ประเทศ ประจำปี 2018 ดังต่อไปนี้ (1) สิงคโปร์ 64,041.420 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี (2) บรูไน 32,413.924 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี (3) มาเลเซีย 10,941.715 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี (4) ไทย 7,187.913 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี (5) อินโดนีเซีย 3,870.562 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี (6) ฟิลิปปินส์ 3,103.620 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี (7) ลาว 2,720.328 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี (8) เวียดนาม 2,551.123 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี (9) ทิมอร์เลสเต 2,435.051 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี (10) กัมพูชา 1,508.817 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี และ (11) เมียนมาร์ 1,297.679 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี อย่างไรก็ตาม กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ยังคาดการณ์ตัวเลขรายได้ต่อหัวของประชากรไปถึงปี 2024 ประเทศไทยจะมีรายได้ต่อหัวเฉลี่ยประมาณ 1 หมื่นดอลลาร์สหรัฐ หรือราว 318,000 บาทต่อปี (คำนวณจากค่าเงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐที่ 31 บาท) ซึ่งน้อยกว่ารายได้ต่อหัวเฉลี่ยของมาเลเซียที่มีการคาดการณ์ไว้ที่ 15,000 ดอลลาร์สหรัฐ แต่มีรายได้ต่อหัวเฉลี่ยมากกว่าอินโดนีเซียประมาณ 5,000 ดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้การคาดการณ์ดังกล่าวขึ้นอยู่กับอัตราเร่งในการเติบโตทางเศรษฐกิจในอนาคต ซึ่งอาจเติบโตเร็วหรือช้ากว่าตัวเลขประมาณการของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ และมีความเป็นไปได้ที่อัตราเร่งในการเติบโตทางเศรษฐกิจจะสูงกว่าที่คาดการณ์ เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานด้านการพัฒนาต่างๆ ทั้งในกรุงเทพและตามหัวเมืองใหญ่จะดำเนินการแล้วเสร็จ โดยเฉพาะด้านคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ ซึ่งจะเป็ปัจจัยหนุนให้การเติบโตทางเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย

มติข้อมูลข่าวสาร และด้านอื่นๆ

▶ โครงการรถไฟความเร็วสูงไทย-จีน สายกรุงเทพ-โคราช ของไทย สร้างขึ้นเพื่อกระจายความเจริญ เพิ่มตัวเลือกในการเดินทางไปยังพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่รวดเร็วขึ้น และจะมีการเชื่อมต่อเส้นทางถึงลาวและจีนในอนาคต ซึ่งลาวจะใช้เทคโนโลยีรถไฟความเร็วสูงจากจีน หากไทยร่วมมือกับชาติอื่นจะไม่สามารถเดินรถไฟไปถึงจีนได้ ถือเป็นความช่วยเหลือเสริมการท่องเที่ยวระหว่าง จีน-ลาว-ไทย โดยรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพ-โคราช เป็นทางคู่ขนาดราง 1.435 เมตร ใช้รถไฟความเร็ว 250 กม./ชม. ขนส่งได้เฉพาะผู้โดยสาร ไม่รองรับรถไฟขนส่งสินค้า แต่สร้างคู่ขนานกับรถไฟทางคู่ขนาด ราง 1 เมตร ที่มีอยู่เดิมซึ่งสามารถขนส่งสินค้าและเดินรถไฟอื่น ๆ ที่มีความเร็วไม่มากตามเส้นทางนี้ได้ ซึ่งจะทำให้ทางขนาด 1.435 เมตรสามารถใช้เดินรถไฟความเร็วสูงได้เต็มประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 2

สถานการณ์ ความมั่นคงที่สำคัญ

ผลลัพธ์หลังการเจรจาต่อรองกับจีนครั้งล่าสุดเป็นครั้งที่ 29 โครงการรถไฟความเร็วสูงไทยจีน ช่วงกรุงเทพมหานคร-ราชสีห์มา ได้ข้อสรุปดังนี้ (1) การเปลี่ยนขบวนรถไฟที่สั่งซื้อจากจีน จากรุ่น “เหอเสี” เป็นรุ่น “ฟูชิงเฮ่า” ซึ่งเป็นรุ่นที่ทันสมัยมากขึ้น (2) เงินลงทุนโครงการรถไฟ ไทยเป็นผู้ลงทุนในโครงการฯ ทั้งหมด โดยใช้เงินกู้ภายในประเทศ ร้อยละ 80 สำหรับเงินทุนส่วนที่เหลือจะเป็นการกู้จากจีน ซึ่งทางจีนได้เสนออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี ระยะปลอดดอกเบี้ย 5 ปี และระยะเวลากู้ทั้งหมด 25 ปี (3) สิทธิเข้าใช้พื้นที่สองข้างทางรถไฟ ไทยจะไม่มีมการยกสิทธิ์ดังกล่าวให้กับจีน (4) การก่อสร้างงานโยธา ในการก่อสร้างจะให้บริษัทผู้รับเหมากายในไทยดำเนินการ โดยจีนจะปรับรูปแบบการก่อสร้างให้สามารถใช้งานได้เร็วที่สุดที่มีอยู่ภายในประเทศให้มากที่สุด ซึ่งขณะนี้ในการก่อสร้างเส้นทางรถไฟบางช่วงกำลังอยู่ระหว่างการประมูล และเส้นทางบางช่วงเริ่มมีก่อสร้างไปแล้วบางส่วน (5) ค่าปรับในการก่อสร้างโครงการรถไฟ จีนมีความพยายามเสนอ

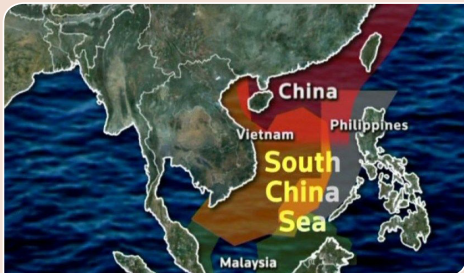
เงื่อนไขกับไทยในกรณีการทำงานและการก่อสร้างงานโยธาที่ฝ่ายไทยล่าช้า โดยจีนจะขอให้ไทยชดเชยเป็นเงินค่าเสียหาย เป็นต้น ซึ่งไทยไม่ได้ออมรับในเงื่อนไขดังกล่าวของจีน (6) การถ่ายทอดเทคโนโลยีของจีน โดยจะทำให้ไทยสามารถออกแบบและก่อสร้างทางรถไฟความเร็วสูงช่วง นครราชสีมา-หนองคาย ได้ (7) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ระบบขนส่งทางรางรถไฟความเร็วสูง ไทยจะมีความร่วมมือกับจีนในจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ระบบขนส่งทางรางรถไฟความเร็วสูงแห่งแรกที่วิทยาลัยเทคนิคพระนครหรืออยุธยา และอีกแห่งที่วิทยาลัยการอาชีพฯ จังหวัดขอนแก่น โดยเป็นการร่วมมือกับวิทยาลัยอู๋อัน เพื่อพัฒนาหลักสูตรรองรับบุคลากรที่จะเข้ามาทำงานในโครงการรถไฟความเร็วสูงที่ไทยมีเป้าหมายในการเดินรถเองตั้งแต่วันที่เปิดให้บริการ (จากเดิมจะให้จีนเดินรถและซ่อมบำรุง 3 ปี)

สถานการณ์ในทะเลจีนใต้

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย ร.ต.ท.หญิง ศิวศิษฐ์ สิริโรจน์บรรณิก

สถานการณ์ ในทะเลจีนใต้ช่วง เม.ย.-มิ.ย.62 ที่สำคัญ มีดังนี้

► เมื่อวันที่ 2 เม.ย.62 ฟิลิปปินส์ส่งหนังสือประท้วงกรณีเรือจีนเคลื่อนไหวก่อให้เกิดกับเกาะ Thitu ในทะเลจีนใต้ โดยสื่อฟิลิปปินส์รายงานว่า ห้างดังกล่าวมีเรือจีนจำนวนมากกว่า 600 ลำ เคลื่อนไหว ในขณะที่นาย Zhao Jianhua เอกอัครราชทูตจีน ประจำมะนิลา ได้ให้สัมภาษณ์ว่าเรือดังกล่าวเป็นเรือประมงของจีน และปฏิเสธรายงานของสื่อมวลชนที่ว่าลูกเรือจีนมีอาวุธ โดยพื้นที่ดังกล่าวมีเรือที่ทำการประมงทั้งของจีนและฟิลิปปินส์ และยืนยันว่าจะไม่มีความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างจีนและฟิลิปปินส์ซึ่งมีความร่วมมือทางการทูตอย่างใกล้ชิด

► เมื่อวันที่ 4 เม.ย.62 จีนและฟิลิปปินส์ จัดการประชุมกลไกหารือทวิภาคีปัญหาทะเลจีนใต้ระหว่างจีนกับฟิลิปปินส์ (BCM) ครั้งที่ 4 โดย นายช่ง เสวียนโย่ว รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศจีน และนายเมย์นาโด มอนท์เลเกร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศฟิลิปปินส์เป็นหัวหน้านำคณะผู้แทนเข้าร่วม โดยสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ทะเลจีนใต้ในปัจจุบัน ปฏิบัติการในทะเลจีนใต้ และปัญหาอื่น ๆ ที่ต่างสนใจกัน และย้ำว่าจะดำเนินความร่วมมือและหารือมาตรการเพิ่มพูนความไว้วางใจระหว่างการประชุม ทีมงานเทคนิคภายใต้กรอบ BCM ของสองฝ่ายยังได้ดำเนินการแลกเปลี่ยนอย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเสริมความร่วมมือทางทะเล ซึ่งรวมถึงสถานการณ์ความปลอดภัยทางการเมืองของทะเลจีนใต้ การค้นหาทางทะเล ความปลอดภัยด้านกิจการทางทะเล การวิจัยทางทะเล การอนุรักษ์ระบบนิเวศและการประมง เป็นต้น นอกจากนี้สองฝ่ายยังได้หารือความร่วมมือการพัฒนาทรัพยากรน้ำมันทางทะเลบนพื้นฐานที่ไม่ส่งผลกระทบต่ออธิปไตยและอำนาจอธิปไตยของสองประเทศ

► เมื่อวันที่ 27 เม.ย.62 จีนฝึกซ้อมร่วมทางทะเลกับประเทศสมาชิกอาเซียน โดย พล.ร.ท. เส้น จินหลง ผบ.ทร.จีน แถลงว่า จีนเริ่มฝึกซ้อมร่วมทางทะเลกับประเทศสมาชิกอาเซียนได้แก่ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม และไทย โดยมี สปป.ลาว และอินโดนีเซีย เป็นผู้ร่วมสังเกตการณ์ บริเวณชายฝั่งเมืองชิงเต่า มณฑลซานตงเพื่อแสดงความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือด้านความมั่นคงและสร้างประชาคมทางทะเลร่วมกับประเทศในภูมิภาค โดยมีเรือรบ 13 ลำ และเฮลิคอปเตอร์ 4 ลำเข้าร่วม การฝึกซ้อมครั้งนี้มุ่งเน้นการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย การตรวจสอบและจับกุมผู้กระทำผิด และการช่วยเหลือทางการแพทย์

► เมื่อวันที่ 29 เม.ย.62 กองทัพสหรัฐฯ ส่งเรือรบ 2 ลำ แล่นผ่านช่องแคบไต้หวัน คือ เรือพิฆาต William P. Lawrence และเรือพิฆาต Stethem เพื่อส่งเสริมการดำเนินยุทธศาสตร์ Indo-Pacific ของสหรัฐฯ และแสดงออกถึงเสรีภาพของการเดินเรือในทะเลจีนใต้ และเมื่อวันที่ 6 พ.ค.62 จีนประกาศไม่พอใจอย่างมากที่เรือรบของสหรัฐฯ แล่นเข้าไปในทะเลจีนใต้ ในช่วงเวลาที่ความสัมพันธ์ของทั้ง 2 ประเทศอยู่ในภาวะตึงเครียด

► เมื่อวันที่ 10 พ.ค. 62 สหรัฐฯ ญี่ปุ่น อินเดีย และฟิลิปปินส์ ซ้อมรบทางทะเลร่วมกันในทะเลจีนใต้ โดยเรือพิฆาตติดตั้งระบบขีปนาวุธของสหรัฐฯ ชื่อ “USS William P. Lawrence” ร่วมซ้อมรบกับเรือรบ Izumo ของญี่ปุ่น เรือรบของกองทัพอินเดีย 2 ลำ และเรือตรวจการณ์ของกองทัพฟิลิปปินส์ 1 ลำ ในเขตน่านน้ำทะเลจีนใต้ซึ่ง

จีนอ้างกรรมสิทธิ์ครอบครอง ทั้งนี้ในอดีตการซ้อมรบร่วมในลักษณะนี้เคยจัดขึ้นมาแล้วในทะเลจีนใต้ แต่การซ้อมรบร่วมในครั้งนี้แสดงถึงการท้าทายจีนครั้งล่าสุด หลังจากประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ของสหรัฐฯ ประกาศจะขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากจีนมูลค่า 200,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีการซ้อมรบร่วมกันเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ระหว่าง 2-8 พ.ค.62 และเมื่อวันที่ 6 พ.ค.62 เรือรบของสหรัฐฯ ยังแล่นเข้าไปใกล้กับเกาะซึ่งจีนอ้างกรรมสิทธิ์จีนได้ประท้วงและกล่าวหาว่าเป็นการละเมิดอำนาจอธิปไตยของจีน ขณะที่ฝ่ายสหรัฐฯ ตอบโต้ว่ามีเสรีภาพแล่นเรือสำรวจในน่านน้ำสากลทั่วโลก และปราศจากวัตถุประสงค์ทางการเมื่อ

สรุปได้ว่า สถานการณ์ในทะเลจีนใต้ในช่วงเวลาดังกล่าว การที่จีนตัดสินใจใช้การเพิ่มกิจกรรมที่เกี่ยวกับการทูตทางทหารกับชาติอาเซียนและนานาชาติ ย่อมหมายถึงการลดทอนอิทธิพลของสหรัฐฯ ในภูมิภาคนี้ และเป็นความพยายามขัดขวางความเป็นหุ้นส่วนในระดับพหุภาคีระหว่างชาติในภูมิภาคอาเซียนกับสหรัฐฯ สำหรับสหรัฐฯ จะไม่ได้เป็นประเทศคู่พิพาทในทะเลจีนใต้โดยตรง แต่สหรัฐฯ ให้ความสำคัญในเรื่องเสรีภาพในการเดินเรือและการบินเหนือ่านน้ำและน่านฟ้า (Freedom of Navigation and Overflight) ในภูมิภาค ดังนั้นสหรัฐฯ จึงไม่ยอมรับกับมาตรการต่าง ๆ ของจีนที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในเรื่องดังกล่าว

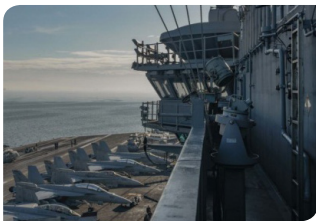
สถานการณ์ภายในประเทศของฟิลิปปินส์

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย ส.ศ.ท.หญิง ศิวศิษฐ์ สิริโรจน์บริรักษ์

สถานการณ์ภายในประเทศของฟิลิปปินส์ ในมิติด้านการเมืองและความมั่นคง ช่วง เม.ย.-มิ.ย.62 มีความเคลื่อนไหวที่น่าสนใจ ดังนี้

► เมื่อวันที่ 1 เม.ย.62 กองทัพฟิลิปปินส์และสหรัฐฯ เริ่มต้นปฏิบัติการซ้อมรบประจำปี 2562 โดยการซ้อมรบครั้งนี้เป็นการซ้อมรบประจำปีครั้งใหญ่ที่สุดของทั้งสองประเทศ บนเกาะลูซอนของฟิลิปปินส์ ในชื่อรหัสสาลิกาตัน ซึ่งแปลว่าเคียงบ่าเคียงไหล่ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกองทัพ และทดสอบความพร้อมของกองทัพในการรับมือ

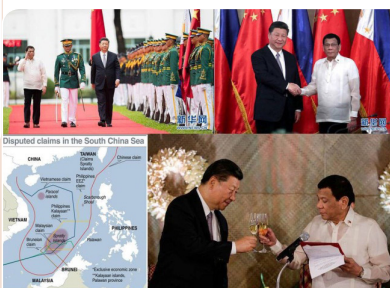
ภัยคุกคาม โดยมีทหารเข้าร่วมซ้อมรบราว 7,500 นาย ประกอบด้วย ทหารฟิลิปปินส์ 4,000 นาย และทหารสหรัฐฯ 3,500 นาย ซึ่งประกอบด้วย การฝึกปฏิบัติต่อต้านการก่อการร้าย การฝึกให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการบรรเทาภัยพิบัติ

► เมื่อวันที่ 15 เม.ย.62 ฟิลิปปินส์สนับสนุนความร่วมมือในอาเซียนเพื่อสกัดกั้นการฟอกเงินและการค้าผิดกฎหมาย โดยแถลงการณ์ของนาย Carlos Dominguez III รัฐมนตรีฟิลิปปินส์ ระบุว่าฟิลิปปินส์เน้นความจำเป็นที่ชาติสมาชิกอาเซียนต้องร่วมมือสกัดกั้นการฟอกเงิน รวมถึงปราบปรามการค้าผิดกฎหมาย เนื่องจากอาชญากรรมดังกล่าวมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการอุดหนุนทางการเงินแก่กลุ่มก่อการร้าย โดยฟิลิปปินส์เห็นว่าจำเป็นต้องมีความร่วมมือด้านข่าวกรองและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดระหว่างประเทศสมาชิก เพื่อเอื้อให้เจ้าหน้าที่สามารถแกะรอยเส้นทางการเงินของกลุ่มก่อการร้ายและสั่งระงับได้ทันทั่วทั้งที่ และอาจรวมถึงการปรับแก้ข้อบังคับบางอย่าง เช่น กฎหมายการรักษาข้อมูลลับของภาคธนาคาร เพื่อให้กระบวนการปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

► เมื่อวันที่ 1 พ.ค.62 ฟิลิปปินส์และจีนยินดีแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ร่วมกัน โดยคำแถลงของ นายแซลวาโด พาเนโล โฆษกประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ ระบุว่าทหารหรือระหว่าง ประธานาธิบดีโรดริโก ดูเตอร์เต ของฟิลิปปินส์ และประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ของจีน เป็นการหารือนอกกรอบจากการประชุม Belt and Road Forum (BRF) ที่กรุงปักกิ่ง เมื่อวันที่ 25 เม.ย.62 เกี่ยวกับ

ปัญหาในทะเลจีนใต้ ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องให้ดำเนินการแก้ไขข้อพิพาทขัดแย้งในทะเลจีนใต้ ผ่านกรอบกลไกการปรึกษาหารือทวิภาคี (Bilateral Consultation Mechanism: BCM) ระหว่างฟิลิปปินส์-จีน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2559 ขณะที่เอกอัครราชทูตฟิลิปปินส์ประจำจีน

ระบุว่า ผู้นำทั้งสองตกลงจะจัดการปัญหาตึงเครียดทางทะเลผ่านการใช้วิถีทางการทูตอย่างสันติ

► เมื่อวันที่ 17 พ.ค.62 ฟิลิปปินส์จัดการเลือกตั้งทั่วไปในปี 2562 ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างการดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี ซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั้งระดับชาติ และระดับท้องถิ่นทุก 3 ปี ของตำแหน่งที่หมดวาระ และผู้สมัครใหม่ เมื่อ 13 พ.ค.62 ที่ผ่านมา ได้สร้างปรากฏการณ์ชนะการเลือกตั้งโดยพรรคร่วมรัฐบาลของประธานาธิบดีดูเตอร์เต เป็นผู้ครองเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร สำหรับสมาชิกวุฒิสภาจำนวน 12 ที่นั่ง (จาก 24 ที่นั่ง) พรรครัฐบาลคว้ามาได้ 9 ที่นั่ง และอีก 3 ที่นั่งตกเป็นของผู้สมัครอิสระ ขณะที่วุฒิสมาชิกอีก 12 ที่นั่ง (ที่ยังคงอยู่ในตำแหน่ง) เป็นพันธมิตรเดิมของประธานาธิบดีดูเตอร์เต ดังนั้นผลการเลือกตั้งครั้งนี้ ถือเป็นการตอกย้ำถึงความนิยม และความสำเร็จในการดำเนินยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศของประธานาธิบดีดูเตอร์เต ได้เป็นอย่างดี

จากผลการเลือกตั้งที่พรรครัฐบาลครองเสียงข้างมากในสภา และการได้รับความนิยมสูงที่สุดในประวัติศาสตร์การเมืองฟิลิปปินส์นั้น คະแนนเสียงส่วนหนึ่ง อาจมาจากความสำเร็จในการดำเนินยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศ ได้แก่ 1) การดำเนินนโยบายต่างประเทศที่สะท้อนความเป็น

อิสระ และลดการพึ่งพาสหรัฐฯ เช่น การเรียกร้องให้สหรัฐฯ ถอนกำลังเจ้าหน้าที่หน่วยรบพิเศษออกจากเกาะมินดาเนา และให้กองทัพฟิลิปปินส์พิจารณาจัดซื้อยุทโธปกรณ์จากจีน 2) การฟื้นฟูความสัมพันธ์ และแสวงหาพันธมิตรทางเศรษฐกิจจากจีน เช่น การประกาศเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ Belt and Road Initiative (BRI) รวมทั้งการไม่นำประเด็นคำตัดสินของศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ (Permanent Court of Arbitration: PCA) กรณีทะเลจีนใต้มาเป็นวาระสำคัญในที่ประชุมต่าง ๆ สำหรับทิศทางทางการดำเนินยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศของฟิลิปปินส์ในอนาคต ฟิลิปปินส์จะยังคงเป็นพันธมิตรทางทหารของสหรัฐฯ ส่วนจีนจะเข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจฟิลิปปินส์

สรุปได้ว่า ในช่วงที่ผ่านมา ฟิลิปปินส์มีความเคลื่อนไหวทางการเมืองที่สำคัญคือ การเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งทิศทางการดำเนินยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศภายใต้การนำของประธานาธิบดีดูเตอร์เตในอนาคตนั้น ฟิลิปปินส์จะยังคงให้ความสำคัญกับประเทศมหาอำนาจอย่างจีนและพันธมิตรเก่าอย่าง สหรัฐฯ ดังนั้นการวางบทบาทของฟิลิปปินส์จึงมีผลกระทบโดยตรงต่ออาเซียน แต่ที่ผ่านมาฟิลิปปินส์ก็แสดงให้เห็นแล้วว่า ในประเด็นทะเลจีนใต้ ฟิลิปปินส์หลีกเลี่ยงการกดดันจีนในประเด็นดังกล่าว ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการแสดงบทบาทนำในการจัดการกับปัญหาข้อพิพาทในทะเลจีนใต้ จนปัจจุบันประเทศคู่กรณีได้กลับสู่การแก้ไขข้อพิพาทด้วยวิธีการเจรจา จนนำมาสู่การเร่งผลักดันการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) ให้มีความคืบหน้าในปัจจุบัน

สถานการณ์ภายในประเทศของเมียนมา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย นายกนกฤกษ์ญ์ รักษาพรทามณ์

สถานการณ์ภายในประเทศของเมียนมาทางการเมือง

และความมั่นคง และด้านเศรษฐกิจ ในห้วงเดือน เม.ย.- มิ.ย.62 ได้แก่ การปล่อยตัวนักโทษเนื่องในวันขึ้นปีใหม่และฉลองเทศกาลวันสงกรานต์ และการลงนามร่วมมือ MOU ทางด้านเศรษฐกิจระหว่างเมียนมา-จีน มีรายละเอียด ดังนี้

► **ด้านการเมืองและความมั่นคง**

จากกรณีที่รัฐบาลเมียนมาเริ่มมีการปล่อยตัวนักโทษ 9,535 คน รวมถึงชาวต่างชาติ 16 คน ซึ่งเป็นการปล่อยโทษผู้ต้องขังประจำปีเนื่องในวันขึ้นปีใหม่ และฉลองเทศกาลวันสงกรานต์ (เมื่อวันที่ 17 เม.ย.62) ตามหลักมนุษยธรรม เพื่อสันติภาพและความสุขของเมียนมา ในบรรดานักโทษที่ได้รับปล่อยโทษในครั้งนี้ ไม่มีผู้สื่อข่าว 2 คนของสำนักข่าวรอยเตอร์ส (นาย Wa Lone และนาย Kyaw Soe Oo) ซึ่งถูกศาลพิพากษาให้จำคุกคนละ 7 ปี ในความผิดตามกฎหมายความลับของทางราชการ จากการรายงานข่าวความทารุณโหดร้ายของทหารกองทัพเมียนมาระหว่างปฏิบัติการกวาดล้างชนกลุ่มน้อยชาวโรฮีนจาในรัฐยะไข่

ต่อมาศาลสูงสุดเมียนมามีการพิจารณาคำร้องของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวรอยเตอร์ ในวันที่ 23 เม.ย.62 กรณีที่ถูกตัดสินจำคุก 7 ปี จากความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความลับของทางราชการ โดยทั้งสองถูกจับกุมตั้งแต่เดือน ธ.ค.60 และทนายความของผู้สื่อข่าวทั้งสองคาดหวังว่าศาลจะตัดสินไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อลูกความของตน โดยก่อนหน้านี้คณะกรรมการรางวัล Pulitzer ได้ประกาศมอบรางวัลให้แก่ผู้สื่อข่าวทั้งสองคน

ของสำนักข่าวรอยเตอร์ พร้อมเรียกร้องทางการเมียนมาปล่อยตัวผู้สื่อข่าวดังกล่าวโดยเร็วเช่นเดียวกัน

และเมื่อวันที่ 23 เม.ย.62 ศาลฎีกาเมียนมามีคำตัดสินพิพากษา ยินจำคุกผู้สื่อข่าวรอยเตอร์ 2 คน เป็นเวลา 7 ปี ฐานละเมิดกฎหมายว่าด้วยความลับทางราชการในข้อหาช่วยกันครอบครองเอกสารลับของทางราชการ และมีเจตนาจะแบ่งปันข้อมูลดังกล่าวให้กับสื่อมวลชนต่างประเทศ จากกรณีที่ผู้สื่อข่าวทั้งสองพยายามสืบสวนและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการสังหารชาวโรฮีนจาในรัฐยะไข่ โดยศาลระบุว่าคดีดังกล่าวขาดหลักฐานที่จะพิสูจน์ได้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมาส่งมอบเอกสารของทางราชการให้กับผู้สื่อข่าวตามที่ฝ่ายจำเลยกล่าวอ้าง

ทั้งนี้ การควบคุมตัวผู้สื่อข่าวรอยเตอร์เกิดขึ้น เมื่อเดือน ธ.ค.60 และส่งผลให้เมียนมาเผชิญกระแสวิจารณ์อย่างมากในเรื่องสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน ขณะที่กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ แสดงความคิดเห็นต่อคำตัดสินดังกล่าวว่า เป็นการสะท้อนถึงสัญญาณของความถดถอยในเรื่องเสรีภาพและการคุ้มครองสื่อมวลชนของรัฐบาลเมียนมา และเรียกร้องให้เมียนมาเพิ่มความคุ้มครองเสรีภาพของประชาชน รวมถึงปล่อยตัวผู้สื่อข่าวรอยเตอร์ทั้งสอง

วันที่ 7 พ.ค.62 ทั้งนายอู Wa Lone และนายอู Kyaw Soe Oo ผู้สื่อข่าวท้องถิ่นของสำนักข่าวรอยเตอร์ในเมียนมา ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำอันแสง ย่างกุ้ง เมียนมา เมื่อช่วงเช้าววันที่ 7 พ.ค.62 โดยได้รับการปล่อยโทษจากประธานาธิบดีเนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่เมียนมาเมื่อ 17 เม.ย.62 ร่วมกับนักโทษอื่นอีก 6,520 คน

ทั้งนี้ ผู้สื่อข่าวชาวเมียนมาซึ่งภายหลังได้รับรางวัลพูลิตเซอร์ ถูกทางการจับกุม ตั้งแต่เดือน ธ.ค.60 กรณีเผยแพร่ภาพทหารเมียนมาสังหารหมู่ชาวโรฮีนจา จนทำให้ถูกตัดสินโทษจำคุก 7 ปี ข้อหาเผยแพร่เอกสารลับของทางราชการ ซึ่งกรณีนี้ดังกล่าวได้กลายเป็นประเด็นที่ประชาคมระหว่างประเทศใช้ประณามและกดดันเมียนมาอย่างหนักตลอดมา

การปล่อยตัวผู้สื่อข่าวสำนักข่าวรอยเตอร์ในเมียนมา ส่งผลให้องค์การสหประชาชาติและสื่อมวลชนตะวันตกต่างแสดงความพอใจ และชื่นชมการปล่อยตัวผู้สื่อข่าวทั้งสองคน และยกให้เป็นกรณีตัวอย่างเพื่อให้ทั่วโลกเห็นความสำคัญด้านสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน

► **ด้านเศรษฐกิจ**

การพัฒนาการความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจระหว่างเมียนมาและจีน ซึ่งสถานการณ์ที่ผ่านมาในรอบ 3 เดือน (ตั้งแต่เดือน เม.ย.-มิ.ย. 62) พบว่า มีเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวที่สำคัญ คือ

เมื่อวันที่ 25 เม.ย.62 โดยอ้างคำให้สัมภาษณ์ของ นาย อูซิ่นหม่องลวิน ปลัดกระทรวงพาณิชย์เมียนมาว่า เมียนมาเตรียมจะเพิ่มปริมาณการส่งออกข้าวไปยังจีน จากปัจจุบันที่เคยส่งออกข้าว 100,000 ตันต่อปี มาเป็นการส่งออกข้าว 400,000 ตันต่อปี ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขข้อตกลงของที่ประชุม China-Myanmar Economic Corridor Forum ที่ได้มีการ

ลงนามระหว่างกันไว้ เมื่อเดือน ก.พ.62 ที่มีผลยาวนานของจีน โดยจะใช้วิธีการขนส่งโดยเรือสินค้าทางทะเล ซึ่งขณะนี้เมียนมาอยู่ระหว่างการหารือกับจีนเพื่อส่งออกข้าวหักไปยังจีนด้วย เนื่องจากข้าวหักไม่ได้รวมอยู่ในข้อตกลงที่จีนจะเพิ่มสัดส่วนการนำเข้าข้าวจากเมียนมา

ในห้วงเดือน เม.ย.61 - มิ.ย.62 ที่ผ่านมา เมียนมาส่งออกข้าวรวม 2 ล้านตัน ซึ่งคิดเป็นมูลค่า 650 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยจีนเป็นตลาดส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของเมียนมา รองลงมา คือ ยุโรป แอฟริกา และเอเชีย ทั้งนี้ การส่งออกสินค้าระหว่างเมียนมากับจีน ส่วนใหญ่จะส่งผ่านช่องทางชายแดนทางบกเป็นหลัก

และเมื่อวันที่ 11 มิ.ย.62 นาย อู่อองตู่ รัฐมนตรีช่วยกระทรวงพาณิชย์เมียนมา ได้ออกมาเปิดเผยข้อมูล (เมื่อวันที่ 10 มิ.ย.62) ว่าเมียนมาเตรียมเพิ่มปริมาณการส่งออกข้าวไปยังจีนกว่า 100,000 ตัน โดยเป็นการขนส่งทางทะเลตามบันทึกความเข้าใจ (MoU) ที่ทั้งสองฝ่าย ได้มี

การลงนามร่วมกันไว้ เมื่อเดือน เม.ย.62 และบันทึกความเข้าใจ (MoU) ฉบับนี้ก็จะยังคงมีผลบังคับใช้ไปจนถึงปี 2563 โดยบันทึกความเข้าใจ (MoU) ดังกล่าวได้มีการระบุว่า เมียนมาจะส่งออกข้าวเพื่อแลกเปลี่ยนกับการนำเข้าสินค้าจำพวกเครื่องจักร อุปกรณ์ และโลหะจากจีน

ส่วนสถานการณ์ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจอื่น ๆ ระหว่างเมียนมา กับจีนนั้น พบว่า เมียนมาและจีนได้มีการลงนาม MOU ว่าด้วยการส่งเสริมการค้าและร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัน เมื่อวันที่ 29 เม.ย.62 ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นระหว่างการเยือนจีนเพื่อเข้าร่วมประชุม Belt and Road Forum for International Cooperation ครั้งที่ 2

ณ กรุงปักกิ่ง นางองซาน ซูจี ที่ปรึกษาแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเมียนมา

ภายหลังการหารือร่วมกันระหว่าง นางองซาน ซูจี ที่ปรึกษาแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเมียนมากับนายหลี่ เค่อเฉียง นายกรัฐมนตรีจีน เมียนมากับจีนได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) จำนวน 2 ฉบับ คือ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ China-Myanmar Economic Corridor และกรอบการดำเนินการความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าในระยะ 5 ปี

นอกจากนี้ นางองซาน ซูจี กับนายหลี่ เค่อเฉียง ยังได้มีการหารือร่วมกันในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและความเชื่อมโยง การพัฒนาเทคโนโลยีและระบบ E-Government การส่งเสริมการท่องเที่ยว ตลอดจนการต่อต้านการค้ามนุษย์และสินค้าผิดกฎหมายด้วย

อย่างไรก็ดียังไม่มีการรายงานว่าทั้งสองฝ่ายหยิบยกประเด็นการก่อสร้างเขื่อนมยิตสพในรัฐคะฉิ่นของเมียนมาขึ้นหารือ โดยเชื่อกันว่าเป็นโครงการลงทุนของจีน มีเป้าหมายผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานน้ำเพื่อส่งไปยังจีน แต่ถูกรัฐบาลเมียนมาสั่งระงับการดำเนินโครงการ เพราะกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเผชิญกระแสต่อต้านอย่างมากจากภาคประชาสังคมในเมียนมา

ต่อมาเมื่อวันที่ 7 มิ.ย.62 เมียนมาและจีนได้บรรลุความตกลงว่าด้วยเรื่องพื้นที่จัดตั้งเขตความร่วมมือเศรษฐกิจชายแดน 3 แห่ง ภายใต้บันทึกความเข้าใจ (MOU for The Border Economic Cooperation Core Zones) ของระเบียงเศรษฐกิจจีน-เมียนมา (China-Myanmar Economic Corridor) คือ ที่เมือง Muse และ Chin Shwe Haw ทางภาคเหนือของรัฐฉาน และเมือง Kan Pite Tee ในรัฐคะฉิ่น

โดย นาย U Khin Maung Lwin เจ้าหน้าที่ระดับสูงของกระทรวงพาณิชย์ของเมียนมาระบุว่า คณะกรรมการ Border Economic Cooperation Zone (BECZ) จะเปิดให้ผู้สนใจยื่น Expressions of Interest (EOI) ในเร็ว ๆ นี้ สำหรับพื้นที่ Muse ซึ่งจะมีการแยกพื้นที่โรงงานผลิตสินค้าเพื่อส่งออกและการดำเนินการเกี่ยวกับสินค้านำเข้า โดยบริษัทของเมียนมาได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมประมูล และอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถถือหุ้นได้สูงสุดถึง 35 เปอร์เซ็นต์

ทั้งนี้ บริษัทที่สนใจต้องแสดงรายละเอียดแผนงานและศักยภาพการลงทุนรวมถึงแหล่งเงินทุน นอกจากนี้ เมียนมาจะร่วมกับจีนในการก่อสร้างในพื้นที่ Kan Pite Tee ให้เป็นเขตปลอดภาษี ซึ่งจะมีโรงแรม โรงงาน และธนาคาร โดยคาดว่าเขตความร่วมมือดังกล่าว จะมีบทบาทสำคัญต่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างเมียนมาและจีน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่ายและสร้างตำแหน่งงาน ขณะที่ประชาชนในท้องถิ่นกังวลเรื่องการถูกกีดกันจากตลาดแรงงาน

สถานการณ์ภายในประเทศของเวียดนาม

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย นายกนกฤกษ์ รัชชพรทามณ์

สถานการณ์ภายในประเทศของเวียดนาม ในด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม ตั้งแต่ห้วงเดือน เม.ย.-มิ.ย.62 มีรายละเอียดดังนี้

► **ด้านการเมืองและความมั่นคง**

เวียดนามได้รับเลือกเป็นสมาชิกไม่ถาวร (United Nations General Assembly: UNGA) โดยเมื่อวันที่ 10 มิ.ย.62 เวียดนามได้รับเลือกจากที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติด้วยคะแนน 192 เสียง จาก 193 เสียง ให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกไม่ถาวรของ UNSC ในส่วนของกลุ่มประเทศเอเชีย - แปซิฟิก โดยจะเข้ารับตำแหน่งในวันที่ 1 ม.ค.63 และมีวาระ 2 ปี ต่อจากคูเวตซึ่งจะหมดวาระลง ขณะเดียวกัน ในโอกาสที่เวียดนามได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกไม่ถาวรครั้งนี้ ประธานาธิบดี Nguyen Phu Trong แห่งเวียดนาม ได้ส่งสารขอบคุณประเทศสมาชิกสหประชาชาติที่ให้การสนับสนุนและลงคะแนนเสียงเลือกเวียดนามให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

สำหรับด้านความมั่นคงนั้น พล.ท.อาวุโส Phan Van Giang ประธานเสนาธิการทหาร กองทัพประชาชนเวียดนาม ให้การต้อนรับ พล.ร.อ. ลือชัย รุดดิษฐ์ ผู้บัญชาการทหารเรือไทย และคณะที่กำลังอยู่ระหว่างการเยือนเวียดนามในวันที่ 19 มิ.ย.62 โดย พล.ท.อาวุโส Phan Van Giang แสดงความประสงค์ว่า ทั้งสองฝ่ายจะพยายามผลักดันการปฏิบัติตามที่ได้ลงนามความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของกองทัพทั้งสองประเทศ ตลอดจนพร้อมที่จะสนับสนุนให้ทหารเรือของทั้งสองประเทศขยายความร่วมมือกันต่อไปในอนาคต ในส่วนของ พล.ร.อ. ลือชัยฯ ได้เสนอว่า ทั้งสองฝ่ายควรจัดการลาดตระเวนร่วมต่อไป ตลอดจนร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่และอ้างความมั่นคงทางทะเลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาของแต่ละประเทศและภูมิภาค

ต่อมาวันที่ 20 มิ.ย.62 เวียดนามได้ผลักดันความร่วมมือด้านกลาโหมกับสิงคโปร์ โดย พล.ท.อาวุโส Nguyen Chi Vinh รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมเวียดนาม ให้การต้อนรับ นาย Chan Yeng Kit ปลัดกระทรวงกลาโหมสิงคโปร์ เพื่อเข้าร่วมประชุมหารือด้านการทหารระหว่างเวียดนาม - สิงคโปร์ ครั้งที่ 10 ในประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์ความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก รวมทั้งทิศทางความร่วมมือสำหรับการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอาเซียน (ADMM) และการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ADMM-Plus) เพื่อประเมินผลความร่วมมือด้านการทหาร นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังเห็นพ้องที่จะประสานความร่วมมือและกระชับความสัมพันธ์ทางทหารต่อกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเวียดนามจะดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนในปี 2563 ทั้งนี้ เมื่อเสร็จสิ้นการหารือ ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมลงนามแผนความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหม ในระยะ 3 ปี ตั้งแต่ปี 2562 - 2564

นอกจากนี้ เวียดนามและอินโดนีเซียเข้าร่วมสนทนาด้านการทหารระหว่างกันเป็นครั้งแรก โดย พล.ร.ท Agus Setiadji รองปลัดกระทรวงกลาโหมอินโดนีเซีย เดินทางเข้าร่วมการสนทนาด้านการทหารระหว่างเวียดนามและอินโดนีเซียเป็นครั้งแรกที่เวียดนาม ตามคำเชิญของ พล.ท.อาวุโส Nguyen Chi Vinh รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมเวียดนาม ในการนี้ทั้งสองประเทศได้เห็นพ้องที่จะจัดการแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนทุกระดับเพื่อกระชับความร่วมมือระหว่างกองทัพและการศึกษา รวมทั้งความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมทางทหาร นอกจากนี้ พล.ท.อาวุโส Nguyen Chi Vinh ได้ย้ำถึงการแก้ไขปัญหาด้านการประมงอย่างผิดกฎหมายว่า ทั้งสองประเทศจะต้องปฏิบัติตามหลักกฎหมายสากลและกฎหมายของแต่ละประเทศ รวมทั้งหลักมนุษยธรรม เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศ

► **ด้านเศรษฐกิจ**

เวียดนามจะใช้มาตรการลงโทษขั้นรุนแรงกับผู้นำเข้าสินค้าที่ผลิตในจีนแต่ปลอมแปลงฉลากเป็น “ผลิตในเวียดนาม” โดยทางการเวียดนาม

จะใช้มาตรการลงโทษขั้นรุนแรงกับผู้นำเข้าสินค้าที่ผลิตในจีน แต่นำมาปลอมแปลงฉลากหรือเปลี่ยนแปลงบรรจุภัณฑ์สินค้าจาก “ผลิตในจีน” เป็น “ผลิตในเวียดนาม” จากนั้นจึงยื่นขอใบรับรองสินค้าจากเวียดนามก่อนส่งออกไปสหรัฐฯ เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกเก็บภาษีนำเข้าจากสหรัฐฯ รวมทั้งส่งออกไปยุโรป และญี่ปุ่น โดยพบการปลอมแปลงดังกล่าวในสินค้าประเภทสิ่งทอ อาหารทะเล ผลิตภัณฑ์ทางเกษตร กระเบื้อง ผ้าฝ้าย เหล็กและโลหะ อะลูมิเนียม และผลิตภัณฑ์จากไม้ ทั้งนี้ การเจรจาการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน เมื่อห้วงเดือน พ.ค.62 ประสบความสำเร็จ โดยทั้งสองฝ่ายไม่สามารถบรรลุข้อตกลงเพื่อยุติการตอบโต้ทางการค้าระหว่างกัน ส่งผลให้สหรัฐฯ เพิ่มการเรียกเก็บภาษีสินค้านำเข้าจากจีนซึ่งเดิมอยู่ที่ร้อยละ 10 มาเป็นร้อยละ 25 ขณะที่จีนตอบโต้ด้วยการเพิ่มการเรียกเก็บภาษีสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ ในระดับเดียวกัน โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มิ.ย.62

นอกจากนี้ ที่ประชุมคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป (EU) เห็นชอบข้อตกลงการค้าและการลงทุนกับเวียดนามเมื่อวันที่ 25 มิ.ย.62 และกำหนดลงนามอย่างเป็นทางการที่กรุงฮานอย เวียดนาม ในวันที่ 30 มิ.ย.62 ส่งผลให้เวียดนามเป็นชาติที่สองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ต่อจากสิงคโปร์ที่ลงนามข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) กับ EU โดยขั้นตอนต่อนั้น รัฐสภายุโรปและคณะมนตรีแห่ง EU จะรับรองข้อตกลงด้านการค้าอย่างเป็นทางการอีกครั้งจึงจะมีผลบังคับใช้ ส่วนข้อตกลงคุ้มครองด้านการลงทุนจะต้องผ่านขั้นตอนการให้สัตยาบันและนำไปปรับให้สอดคล้องกับกฎหมายภายในของประเทศสมาชิก EU ต่อไป

ทั้งนี้ เวียดนามเป็นคู่ค้ารายใหญ่อันดับสองของ EU ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ต่อจากสิงคโปร์ มีมูลค่าการค้าระหว่างกันเมื่อปี 60 กว่า 49,000 ล้านยูโร และมูลค่าสินค้าบริการ 3,000 ล้านยูโร ซึ่ง EU คาดว่าข้อตกลงดังกล่าวจะทำให้ EU ส่งออกไปเวียดนามเพิ่มขึ้นร้อยละ 29 และเวียดนามส่งออกมา EU เพิ่มขึ้นร้อยละ 18

► **ด้านสังคมและวัฒนธรรม**

การระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (African Swine Fever) ในเวียดนามยังรุนแรง โดยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร ซึ่งพบการติดเชื้อครั้งแรกเมื่อเดือน ก.พ.62 ยังไม่มีแนวโน้มยุติ ปัจจุบันทางการเวียดนามพบการติดเชื้อใน 42 จังหวัด จาก 63 จังหวัด กำจัดสุกรไปแล้วกว่า 1.7 ล้านตัว (ร้อยละ 5 ของจำนวนสุกรทั้งประเทศ)

ทั้งยังมีแนวโน้มที่โรคอาจจะระบาดออกไปยังพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะฟาร์มเลี้ยงสุกรเชิงพาณิชย์ขนาดใหญ่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ในเวียดนามอย่างมาก โดยปัจจัยคาดว่าเกิดมาจาก ฤดูฝนและน้ำท่วมในพื้นที่ทางตะวันตกตอนใต้ของแม่น้ำโขง ทำให้การระบาดของโรครุนแรงขึ้น ทางกรมจึงได้ออกคำสั่งให้ฟาร์มที่พบการติดเชื้อยุติการเพาะพันธุ์สุกรโดยทันที สำหรับพื้นที่ที่ไม่พบการติดเชื้อรายใหม่อย่างน้อย 30 วัน ก็มีโอกาสที่อาจจะเกิดการระบาดของโรคขึ้นอีกได้เช่นกัน

► **บทส่งท้าย**

จากข้างต้น สรุปได้ว่า เวียดนามมีการดำเนินความสัมพันธ์ทั้งด้านการเมือง การทหาร และด้านเศรษฐกิจกับมิตรประเทศ โดยเฉพาะการที่เวียดนามได้รับเลือกเป็นสมาชิกไม่ถาวรของ UNSC พร้อมกับการเข้ารับตำแหน่งประธานอาเซียนต่อจากไทยในปี 2563 เป็นการแสดงให้เห็นว่าเวียดนามกำลังเป็นประเทศที่มีบทบาทโดดเด่นและเป็นที่ยอมรับในเวทีการเมืองระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น ประสบความสำเร็จจากการที่ได้รับเลือกเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดครั้งที่ 2 ระหว่างประธานาธิบดี Donald Trump แห่งสหรัฐฯ และนาย Kim Jong-un ผู้นำสูงสุดของเกาหลีเหนือ ถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการยกระดับสถานะของเวียดนามบนเวทีการเมืองระหว่างประเทศ ขณะเดียวกัน เวียดนามน่าจะแสวงประโยชน์จากการเป็นสมาชิกไม่ถาวรของ UNSC ในครั้งนี้ด้วยการส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศสมาชิก UN อย่างรอบด้านเพื่อนำไปสู่การยกระดับความสัมพันธ์ต่อกันและการพัฒนาประเทศของเวียดนามให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในภูมิภาคต่างๆ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ที่ดีของเวียดนามต่อนานาชาติต่อไป

wanasus:bum 18th Asia security summit : IISS Shangri-La Dialogue

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท.กหญิง ปิยะนุช ปิ๋ว

การประชุมแชงกรีลา มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า การประชุมสุดยอดความมั่นคงแห่งเอเชีย เสนอให้จัดขึ้นโดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ระหว่างประเทศของอังกฤษ ในเวทีประชุม “แชงกรีลา ไดอะล็อก” (Shangri-La Dialogue) อันเป็นงานชุมนุมประจำปีของเหล่ารัฐมนตรีกลาโหมจากทั้งเอเชีย, ยุโรป, และอเมริกาเหนือ ที่จัดขึ้นที่สิงคโปร์ และดำเนินการโดยสถาบันระหว่างประเทศเพื่อยุทธศาสตร์ศึกษา (International Institute for Strategic Studies ใช้ชื่อย่อว่า IISS) ซึ่งเป็นองค์การคลังความคิด (think-tank) ด้านความมั่นคงเก่าแก่ชื่อเสียงโด่งดังที่ตั้งฐานอยู่ในอังกฤษ การประชุมครั้งนี้มีเจ้าหน้าที่ระดับสูง ผู้นำกองทัพ และนายพลจาก 40 ประเทศ มาประชุมร่วมกันที่สิงคโปร์ นี่เป็นครั้งแรกที่การสนทนาแชงกรีลา มีผู้แทนเข้าร่วมมากที่สุด โดยมีคณะผู้แทนจากรัฐบาลจาก 57 ประเทศ และดินแดน รวมถึงเจ้าหน้าที่ระดับรัฐมนตรี ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการชั้นนำในภูมิภาค 28 คนเข้าร่วม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการให้ความสนใจเป็นพิเศษของประเทศต่างๆ ต่อสันติภาพ เสถียรภาพและความมั่นคงในภูมิภาค

► **กล่าวเปิดการประชุมของ นายกรัฐมนตรี ลี เซียนลุง ของสิงคโปร์**

• การเปิดการประชุม แชงกรีลา ไดอะล็อก ที่สิงคโปร์ในคืนวันศุกร์ที่ 31 พ.ค.62 นายกรัฐมนตรี ลี เซียนลุง ของสิงคโปร์ กล่าวว่า พวกประเทศเล็กๆ นิยมชมชอบมากกว่าที่จะไม่ต้องเลือกอยู่ข้างใครในกรณีพิพาทระหว่างมหาอำนาจใหญ่ เขาเรียกร้องขอให้ยักษ์ใหญ่ทั้งสองท่าความตกลงกันให้ได้ โดยระบุว่า “ระหว่างสหรัฐฯ กับจีนนั้นไม่ได้มีความแตกแยกเชิง

อุดมการณ์ชนิดที่ไม่อาจปรองดองกันได้” หนึ่งในอาณาบริเวณหลักของการแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันระหว่างจีนกับสหรัฐฯ ก็คือ ทะเลจีนใต้ ที่เกือบทั้งหมดถูกจีนอ้างกรรมสิทธิ์ ซึ่งไม่เพียงทำให้ปะกักเกิดปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนบ้านที่กล่าวอ้างสิทธิเช่นเดียวกันอย่างเช่นเวียดนามและฟิลิปปินส์ แต่ยังคงกังวลความที่จะบ่อนทำลายสถานะความเป็นเส้นทางเดินเรือระหว่างประเทศของทะเลแห่งนี้อีกด้วย ในการตอบโต้การกล่าวอ้างของจีน และการถมทะเลสร้างเกาะเทียมแห่งต่างๆ ตลอดจนการเสริมสร้างแสนยานุภาพทางทหารบนเกาะเหล่านี้ของจีน สหรัฐฯ กำลังดำเนินสิ่งที่อ้างว่าเป็นการปฏิบัติการสำแดงเสรีภาพในการเดินเรือในทะเลจีนใต้อย่างต่อเนื่อง และเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมาวุฒิสภาอเมริกันกลุ่มหนึ่งได้หยิบยกพุดถึงข้อเสนอที่จะหาทางแข่งกับจีนว่าบาตรธุรกิจต่างๆ ซึ่งผูกพันกับการปฏิบัติการทางทหารของจีนในทะเลจีนใต้อีกด้วย นายกาลี กล่าวว่ กิจกรรมต่าง ๆ ของจีนในทะเลแห่งนี้ควรที่จะกระทำ “โดยผ่านการทูตและการประนีประนอมกัน แทนที่จะใช้กำลังหรือการข่มขู่ที่จะใช้กำลัง ขณะเดียวกันก็ต้องให้น้ำหนักแก่ผลประโยชน์แกนกลางและสิทธิต่างๆ ของประเทศอื่นๆ ด้วย”

► **การปาฐกถาของ แพทริก แชนแนฮัน (Patrick M Shanahan) รักษาการ รมว.กท.สหรัฐอเมริกา**

• นายแพทริก แชนแนฮัน (Patrick M Shanahan) รักษาการ รมว.กท.สหรัฐอเมริกา กล่าวปาฐกถาถึง “วิสัยทัศน์ของสหรัฐฯ ต่อความมั่นคงของภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก” โดยกล่าวยืนยันความผูกพันที่อเมริกาอยู่

ภูมิภาคที่อเมริกาซึ่งเวลานี้เรียกขานด้วยวลีแฝงนัยต่อต้านจีนว่า “อินโด-แปซิฟิก” แต่ขณะเดียวกันก็ยังไม่ถึงขนาดเรียกร่องชาติต่างๆ ต้องตัดสินใจเลือก “อยู่ข้างเรา หรือไม่ก็อยู่ข้างตรงกันข้ามกับเรา” โดยประกาศนโยบายครั้งสำคัญซึ่งในคำปราศรัยได้ออกปากเตือนจีนว่า “พฤติกรรมซึ่งบั่นทอนอธิปไตยของชาติอื่นๆ และหว่านเพาะความไม่ไว้วางใจต่อเจตนารมณ์ของจีน จักต้องยุติลงได้แล้ว” และสหรัฐฯ ไม่ขึ้นเรียกร่องให้ประเทศต่างๆ ต้องตัดสินใจเลือกว่าจะเข้าข้างฝ่ายไหนในการเผชิญหน้า

ทั้งทางเศรษฐกิจและการทหารระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ซึ่งกำลังดุเดือดเข้มข้น รวมทั้งบอกด้วยว่ายังคงมีโอกาสที่อภิมหาอำนาจทั้งสองจะทำความตกลงกันได้ และประทับใจที่ตราภูมิภาคนี้เป็นยุทธบริเวณ “ที่ทรงความสำคัญลำดับแรกๆ” ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่เห็นได้อย่างชัดเจนอยู่แล้วเมื่อพิจารณาจากขนาดขอบเขตอันใหญ่โตของอินโด-แปซิฟิก และเมื่อพิจารณาจากความสามารถในการ

เข้าถึงทางการทหารในขอบเขตทั่วโลกซึ่งมีอยู่ก่อนแล้วของสหรัฐฯ หลังการปราศรัยกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ได้เผยแพร่เอกสาร “รายงานยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก” (Indo-Pacific Strategy Report) ฉบับใหม่ ซึ่งกล่าวหาจีนว่ากำลังแสวงหา “ความเป็นเจ้าใหญ่ระดับภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกในระยะใกล้ และการมีอำนาจเหนือใครๆ ทั่วโลกในระยะยาวในท้ายที่สุด” และแล้วก็ร่ายยาวถึงความคับข้องใจต่างๆ ของสหรัฐฯ เกี่ยวกับกิจกรรมของฝ่ายจีนในภูมิภาคนี้ เช่น “การติดตั้งประจำการระบบอาวุธอันก้าวหน้าเพื่อเสริมสร้างแสนยานุภาพทางทหารในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งมีกรณีพิพาทช่วงชิงอยู่กับประเทศอื่นๆ” และ “การทำตัวเป็นโจรชนิดอุปถัมภ์โดยรัฐเพื่อขโมยเทคโนโลยีทางการทหารและทางพลเรือนของชาติอื่นๆ” “ไม่มีชาติหนึ่งชาติใดเลยที่สามารถ –หรือที่ควรจะ-ครอบงำอินโด-แปซิฟิก”

► ประเด็นสหรัฐฯ และจีน

• รักษาการ รมว.กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ กล่าวว่าจีนยังคงเป็น “ผู้สร้างปัญหาด้านความมั่นคง” ในเอเชีย-แปซิฟิก และรัฐบาลวอชิงตัน จะเพิ่มการลงทุนทางทหารในภูมิภาคแห่งนี้ ประเทศขนาดใหญ่ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกยังคงมีพฤติกรรม “คุกคาม” อธิปไตยของประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ในทะเลจีนใต้ ช่องแคบไต้หวัน และคาบสมุทรเกาหลี ในความเป็นจริงเพื่อส่งเสริมเสถียรภาพให้กับภูมิภาค รัฐบาลปักกิ่งควรเพิ่มความสัมพันธ์เชิงร่วมมือและสร้างสรรค์ แต่นโยบายของอีกฝ่ายกลับสื่อถึงการกีดร่อนความมั่นคงในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น จากสถานการณ์ด้านความมั่นคงในภูมิภาคซึ่งตึงเครียดและขาดเสถียรภาพในระยะยาวตลอดช่วงหลายปีที่ผ่านมา บางทีอาจเป็นผลจากการดำเนินนโยบายของประเทศนั่นเอง และรัฐบาลวอชิงตันจะเพิ่มการลงทุนทางทหารในภูมิภาคแห่งนี้มากขึ้น ซึ่งจะเป็หนึ่งในหนทางของการสร้างเสริมเสถียรภาพ “ในระยะยาว” นอกจากนี้ ผู้แทนระดับสูงของรัฐบาลวอชิงตันยังกล่าวถึงกรณีพิพาทเรื่องเทคโนโลยีระหว่างสหรัฐฯ กับจีนในเวลานี้ แต่ไม่ได้กล่าวพาดพิงรัฐบาลปักกิ่งโดยตรงว่า สหรัฐฯ เชื่อมั่นว่าหัวเว่ยเป็นบริษัทที่มี “ความสัมพันธ์ใกล้ชิดและแนบแน่น” กับพรรคคอมมิวนิสต์

• สหรัฐฯ ออกมาเตือนจีนให้หยุดคุกคามอธิปไตยของประเทศเพื่อนบ้าน พร้อมกล่าวว่าวอชิงตันมีแผนทุ่มงบประมาณเทคโนโลยีด้านการทหารในระยะเวลา 5 ปี เพื่อที่จะคงไว้ซึ่งเสถียรภาพในภูมิภาคเอเชีย เนื่องจากจีนมีความสามารถและควรที่จะสร้างความสัมพันธ์เชิงร่วมมือกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค ส่วนการกระทำที่เข้าข่ายคุกคามอธิปไตยของชาติอื่นและสร้างความหวาดระแวงต่อเจตนาที่แท้จริงของจีนจะต้องยุติลง トラาปใดที่จีนยังไม่ทำเช่นนี้ สหรัฐฯ ก็จะเป็นหยัดต่อต้านการมองอนาคต

ที่สั้นและคับแคบ และสนับสนุนภาวะเยียบที่เสรีและเปิดกว้าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเราทุกฝ่ายรวมถึงจีนเอง สหรัฐฯ พร้อมจะทุ่มเทพยายามในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก เพื่อคงไว้ซึ่งแสนยานุภาพทางทหารที่เหนือชั้นกว่า ตลอดจนศักยภาพในการปกป้องพันธมิตรเอเชีย ทั้งนี้ วอชิงตันและปักกิ่งต่างแข่งขันเพื่อที่จะครองอิทธิพลเหนือภูมิภาคซึ่งเต็มไปด้วยความขัดแย้งทั้ง ประเด็นข้อพิพาททะเลจีนใต้, ปัญหาความมั่นคงบนคาบสมุทรเกาหลี รวมถึง สถานะของไต้หวัน สหรัฐฯ ไม่ต้องการความขัดแย้ง แต่ก็รู้ดีว่าศักยภาพในการชนะสงครามคือเครื่องมือป้องกันที่ดีที่สุด สหรัฐฯ จะต้องมั่นใจได้ว่า ไม่มีชาติคู่อริรายใดเชื่อว่าตนเองสามารถบรรลุซึ่งเป้าหมายทางการเมืองได้ด้วยกำลังทหาร ทั้งนี้ กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ได้ของบประมาณ 104,000 ล้านดอลลาร์เพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาในปีงบประมาณปัจจุบัน และอีก 125,000 ล้านดอลลาร์ เพื่อเสริมความพร้อมในการดำเนินงาน

► บทวิเคราะห์

• เอียน สตอเรย์ (Ian Storey) แห่งสถาบันไอเซียส ยูโซฟ อิสฮัค (ISEAS Yusof Ishak Institute) ซึ่งเป็นองค์กรด้านการวิจัยทางการเมืองและทางเศรษฐกิจของภูมิภาคนี้ ที่ตั้งสำนักงานอยู่ในสิงคโปร์ กล่าวให้ความเห็นว่า “คำปราศรัย (ของแซนาแฮน) นี้ ส่วนหนึ่งเพื่อตอบกัยให้ (พวกชาติพันธมิตร) เกิดความมั่นใจ และส่วนหนึ่งก็เป็นการตะโกนเรียกหาจีน มันทำให้เกิดความหวังที่ว่าสหรัฐฯ กับจีนอาจสามารถคลี่คลายความแตกต่างไม่ลงรอยกันของพวกเขาได้”

• วลี “อินโด-แปซิฟิก” (Indo-Pacific) ถูกนำมาใช้เป็นศัพท์แสงทางการทูตโดยญี่ปุ่นเมื่อกว่า 1 ทศวรรษมาแล้ว ทว่าเพิ่งเป็นที่ยอมรับถูกนำมาใช้ในวงกว้างขึ้นมาก หลังจากที่คณะบริหารทรัมป์มุ่งหาทางใช้วลีนี้เพื่อแทนวลี “เอเชีย-แปซิฟิก” ซึ่งใช้กันมายาวนานกว่า การจับกลุ่มดังกล่าวนี้เป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า “ควอด” (quad) ซึ่งแปลว่า 4 โดยนอกจากสหรัฐฯ แล้ว ยังประกอบด้วยอินเดีย, ญี่ปุ่น, และออสเตรเลีย และในภูมิภาคจะเดินตามแนวทางของสหรัฐฯ มากน้อยแค่ไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 10 ชาติสมาชิกของสมาคมอาเซียน ซึ่งหลายๆ รายมีความผูกพันอันใกล้ชิดในทางทหารและทางเศรษฐกิจกับทั้งจีนและสหรัฐฯ

• ในเรื่องข้อพิพาททางการค้าและเทคโนโลยี รวมไปถึงเรื่องเทคโนโลยีสื่อสารเจเนอเรชันที่ 5 (5G) ได้กลายเป็นตัวครอบงำเหนือความสัมพันธ์สหรัฐฯ - จีน แซนาแฮน ได้กล่าวในการปราศรัยคราวนี้ว่า “ผมไม่ชอบเลยเมื่อทรัพย์สินทางปัญญาถูกโจรกรรมไป นี่เป็นหนึ่งในประเด็นปัญหาที่เราต้องการที่จะแก้ไข” เป็นการอ้างอิงถึงกฎหมายที่กำหนดเรียกร่องให้พวกธุรกิจของจีนต้องแชร์ข้อมูลข่าวสารกับรัฐบาลถ้าหากถูกเรียกร่อง “จีนมีนโยบายและกฎหมายระดับชาติซึ่งข้อมูลถูกกำหนดเรียกร่องให้ต้องแชร์ นี่เป็นความเสี่ยงที่มากเกินไปสำหรับทางกระทรวง (กลาโหมสหรัฐฯ)” ขณะที่การเผชิญหน้ากับจีนทั้งทางเศรษฐกิจและทางยุทธศาสตร์กำลังดุเดือดเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ สหรัฐฯ ก็กำลังนำเอาจุดยืนแบบ “อยู่ข้างเรา หรือไม่ก็อยู่ข้างตรงกันข้ามกับเรา” มาใช้เพิ่มมากขึ้นทุกที ในกรณีการติดต่อทำธุรกิจระหว่างพวกเขาประเทศที่สามกับหัวเว่ย ซึ่งกำลังก่อให้เกิดวิตกกังวลขึ้นมาว่า วิธีการเช่นนี้อาจจะถูกนำมาใช้ในความผูกพันทางทหารและการทูตด้วย

ผลการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย 2019

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท.กหญิง ปิยะบุษ ป๋วย

นายกรัฐมนตรี สกอตต์ มอร์ริสัน พรรคเสรีนิยมชนะการเลือกตั้งออสเตรเลีย เมื่อวันที่ 19 พ.ค.62 โดยคณะกรรมการแห่งการเลือกตั้งออสเตรเลีย (เออีซี) เปิดเผยผลการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งปรากฏว่าพรรคร่วมรัฐบาลผสมที่นำโดยพรรคเสรีนิยมของนายกรัฐมนตรี สกอตต์ มอร์ริสัน สร้างปรากฏการณ์ครั้งใหญ่พลิกเอาชนะไปได้และมีแนวโน้มว่าจะได้ครองเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรด้วยจำนวน ส.ส. อย่างน้อย 76 ที่นั่ง เพราะหลังจากนับคะแนนไปแล้วราว 75 เปอร์เซ็นต์ ตัวแทนของพรรคร่วมชนะหรือกำลังมีคะแนนนำอยู่ใน 76 เขตเลือกตั้ง ซึ่งเป็นชัยชนะแบบนอกเหนือความคาดหมายของนายมอร์ริสันและพรรคร่วมรัฐบาลออสเตรเลียครั้งนี้ ถูกนำไปเปรียบเทียบว่าเป็นการพลิกสถานการณ์เมืองในแบบเดียวกับการที่ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ เอาชนะนางฮิลลารี คลินตัน ได้ในการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาเมื่อปี 2559 และประธานาธิบดีทรัมป์ กับนายเบนจามิน เนทันยาฮู นายกรัฐมนตรีอิสราเอลที่พลิกความคาดหมายกลับมาดำรงตำแหน่งได้อีกครั้งหนึ่ง เป็น 2 ผู้นำต่างชาติที่แสดงความยินดีต่อชัยชนะของนายมอร์ริสันในครั้งนี้ สกอตต์ มอร์ริสัน นายกรัฐมนตรียอมรับว่าชัยชนะของพรรคอนุรักษ์นิยมในการเลือกตั้งวันนี้ถือเป็นปาฏิหาริย์ เพราะก่อนแข่งโพลส่วนใหญ่มองว่าพรรคแรงงานฝ่ายค้านจะชนะ ขณะที่นาย บิลล์ ฮอร์เทน ผู้นำพรรคฝ่ายค้านยอมรับความพ่ายแพ้และแสดงความยินดีกับนายกา มอร์ริสัน

ปัจจัยสำคัญในการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย 2019

- **บังคับลงคะแนน** : ออสเตรเลียเป็นไม่กี่ประเทศในโลกที่บังคับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องไปลงคะแนนใช้สิทธิ หากพบว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปลงคะแนนจะมีโทษปรับที่ 20 ดอลลาร์ออสเตรเลีย (ราว 430 บาท) และหากผู้มีสิทธิลงคะแนนไม่ชำระค่าปรับในเวลาที่กำหนด ค่าปรับอาจพุ่งสูงถึง 180 ดอลลาร์ออสเตรเลีย (เกือบ 4,000 บาท) และหากยังปฏิเสธที่จะจ่ายเงิน อาจมีการลงโทษอื่นๆ ตามกฎหมายของ กต.ออสเตรเลีย เช่น ถูกสั่งห้ามเข้าถึงบริการชุมชนในบางกรณี หรือเป็นไปตามการตัดสินของศาล

- **ประเทศใหญ่ประชากรเบาบาง** : ออสเตรเลียถูกจัดเป็นทั้งทวีปและประเทศ ครอบคลุมพื้นที่กว่า 7 ล้านตารางกิโลเมตร นับเป็นประเทศใหญ่ที่สุดอันดับ 6 ของโลก จำนวนประชากรมากถึง 25 ล้านคน แต่มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพียงแค่ 16 ล้านคน กระจายอยู่ตามเมืองใหญ่และพื้นที่ห่างไกลทั่วประเทศ กต.ออสเตรเลีย มีการจัดหน่วยลงคะแนนมากถึง 7,000 หน่วยในการเลือกตั้งครั้งนี้เพิ่มถึง 500 หน่วยจากการเลือกตั้งครั้งก่อน ในบางหน่วยมีการจัดตั้งหน่วยลงคะแนนไกลถึงดินแดนขั้วโลกใต้ซึ่งเป็นที่ตั้งศูนย์วิจัยของรัฐบาลในดินแดนแอนตาร์กติกา

- **ประเทศที่ใช้ นายกา เปลือง** : การเมืองออสเตรเลียได้ชื่อว่าเป็นการใช้ นายกรัฐมนตรี “เปลือง” ที่สุดประเทศหนึ่งในระยะเวลาเพียง 10 ปีที่ผ่านมา ออสเตรเลียเปลี่ยนนายกรัฐมนตรีไปแล้วถึง 5 คน เหตุผลในการเปลี่ยนนายกฯ มักจะมาจากประเด็น “ภาวะผู้นำ” และความ “ภักดี” ภายในพรรคการเมืองและของรัฐบาลเอง

- **สิ่งแวดล้อมกระทบการเมือง** : การเลือกตั้งครั้งนี้ นับเป็นครั้งแรกของโลกที่มีการชูประเด็นสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นหลักชี้ชะตาผู้นำนั่งเก้าอัยยคนต่อไป ตลอดปี 2018 ที่ผ่านมามีออสเตรเลียประสบปัญหาความแห้งแล้งรุนแรงในหลายพื้นที่ ไฟป่าเผาพลาญพื้นที่เกษตรกรรม จนถึงกระทบไปยังที่อยู่อาศัยของบรรดาสัตว์ป่า

นายมอร์ริสันเดินทางไปร่วมพิธีสวดประจำสัปดาห์ที่โบสถ์ฮอโรซันบริเวณชานเมืองตอนใต้ของนครซิดนีย์ ซึ่งถือเป็นฐานคะแนนเสียงสำคัญของนายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย โดยเขตนี้อยู่เป็นเขตเลือกตั้งที่ส่งนายมอร์ริสันเข้าสู่สภาเป็นครั้งแรกในการเลือกตั้ง ส.ส. เมื่อปี 2550 และเพิ่งเข้ามารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีออสเตรเลียต่อจากนาย มัลคอล์ม เทิร์นบูลล์ เมื่อเดือนสิงหาคมปีที่แล้ว

ความเคลื่อนไหวบนคาบสมุทรเกาหลี

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย นางสาวธรรมาภรณ์ กัลยาณมิตร

สถานการณ์สำคัญล่าสุด

▶ เมื่อวันที่ 31 พ.ค.62 ผู้แทนด้านนิวเคลียร์เกาหลีเหนือจากสหรัฐฯ (นาย Stephen Biegun ผู้แทนพิเศษด้านเกาหลีเหนือของสหรัฐฯ) ญี่ปุ่น (นาย Kenji Kanasugi อธิบดีกรมกิจการเอเชียและโอเชียเนียของกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น) และเกาหลีใต้ (นาย Lee Do Hoon ผู้แทนพิเศษด้านกิจการความมั่นคงและสันติภาพในคาบสมุทรเกาหลีของเกาหลีใต้) ประชุมร่วมกัน ณ ประเทศสิงคโปร์ โดยการประชุม 3 ฝ่ายนี้นับเป็นครั้งแรกตั้งแต่เกาหลีเหนือทดสอบยิงขีปนาวุธพิสัยไกลเมื่อ ต้นเดือน พ.ค.62 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารือเกี่ยวกับประเด็นเรื่องนิวเคลียร์ในคาบสมุทรเกาหลี โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแสวงหาแนวทางเจรจาให้เกาหลีเหนือยุติโครงการนิวเคลียร์

▶ เมื่อวันที่ 29 พ.ค.62 กระทรวงการต่างประเทศเกาหลีเหนือ วิจารณ์สหรัฐฯ ว่ามีแผนจะเอาชนะ

เกาหลีเหนือด้วยการใช้กำลัง อีกทั้งสหรัฐฯ ควรตระหนักว่าพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์ จะเพิ่มความตึงเครียดแก่สถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลี พร้อมเตือนว่าการใช้กำลังไม่ได้เป็นวิธีการที่สหรัฐฯ จะผูกขาดใช้ได้ฝ่ายเดียว โดยแถลงการณ์ดังกล่าว ประณามการปฏิบัติการของสหรัฐฯ ในห้วงที่ผ่านมา แม้ว่าจะเจรจา ซึ่งเกาหลีเหนือ ประเมินว่าอาจเป็นภัยคุกคาม เช่น การฝึกซ้อมร่วมทางทหารระหว่างสหรัฐฯ -เกาหลีใต้ การทดสอบขีปนาวุธข้ามทวีปของสหรัฐฯ การตรวจพบเครื่องบินสอดแนมบริเวณน่านฟ้าเกาหลีเหนือ เป็นต้น

▶ เมื่อวันที่ 25 พ.ค.62 นายจอห์น โบลตัน ที่ปรึกษาด้านความมั่นคงของสหรัฐฯ กล่าวถึงการทดสอบยิงขีปนาวุธของเกาหลีเหนือหลายครั้งเมื่อต้น พ.ค.62 ว่า เป็นการละเมิดข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) พร้อมกับเรียกร้องให้นายคิม จ็อง-อึน ผู้นำสูงสุดของเกาหลีเหนือเจรจากับสหรัฐฯ และญี่ปุ่น เพื่อหารือประเด็นการปลดอาวุธนิวเคลียร์ โดยระบุว่าสหรัฐฯ พร้อมจะเปิดการเจรจากับเกาหลีเหนือ แต่สหรัฐฯ ยืนยันจะไม่เปลี่ยนแปลงจุดยืนที่เป็นแนวทางในการประชุมสุดยอดผู้นำสหรัฐฯ-เกาหลีเหนือ ครั้งที่ 2 ที่เวียดนาม

► เมื่อวันที่ 21 พ.ค.62 เกาหลีใต้และสหรัฐฯ มีทำที่เป็นเอกภาพ ต่อกรณีเกาหลีเหนือยิงทดสอบอาวุธวิถีโค้งเมื่อต้น พ.ค.62 ประธานาธิบดี มุน แจ-อิน ของเกาหลีใต้ ผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพเกาหลีใต้ และสหรัฐฯ ซึ่งรวมถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเกาหลีใต้ และ ผู้บัญชาการกองกำลังสหรัฐฯ ประจำเกาหลีใต้ (United States Forces Korea - USFK) มีทำที่เป็นเอกภาพต่อกรณีเกาหลีเหนือยิงอาวุธวิถีโค้ง เมื่อต้น พ.ค.62 โดยตอบโต้เกาหลีเหนือพอสมควรและด้วยท่าทีสงบ ซึ่งจะช่วยรักษาแนวโน้มของการเจรจากันต่อไป นอกจากนี้ ผู้นำเกาหลีใต้ ยังอ้างว่าประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ของสหรัฐฯ และนายคิม จอง-อึน ผู้นำสูงสุดของเกาหลีเหนือมีความไว้วางใจซึ่งกันและกันในระดับบุคคล ด้าน ผบ.USFK ระบุถึงความพร้อมด้านยุทธโศปกรณ์ของกองทัพเกาหลีใต้ ภายใต้การบริหารของรัฐบาลประธานาธิบดีมุน แจ-อิน ซึ่งส่งเสริมให้ความ เป็นพันธมิตรแข็งแกร่งขึ้น และมีความพร้อมสำหรับวิกฤตหรือภัยคุกคาม ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

► เมื่อวันที่ 4 พ.ค.62 เกาหลีเหนือยิงขีปนาวุธพิสัยไกลหลายลูก จากฐานยิงเมือง Wonsan ทางชายฝั่งตะวันออก เมื่อเวลา 09.00 น. ตามเวลาท้องถิ่น โดยขีปนาวุธมีวิถีระยะ 70-200 กิโลเมตร มุ่งไปทาง ทะเลตะวันออกหรือทะเลญี่ปุ่น ซึ่งถือเป็นการยิงขีปนาวุธครั้งแรกตั้งแต่ การยิงขีปนาวุธข้ามทวีป (Intercontinental ballistic missile-ICBM) ครั้งสุดท้ายเมื่อ พ.ย.60

► เมื่อวันที่ 26 เม.ย.62 นายคิม จอง-อึน ผู้นำสูงสุดของ เกาหลีเหนือ กล่าวระหว่างการพบเจรจากับประธานาธิบดี วลาดิเมียร์ ปูติน ของรัสเซียว่า อนาคตการสร้างสันติภาพในคาบสมุทรเกาหลีขึ้นอยู่กับทำที่

ในอนาคตของสหรัฐฯ โดยนายคิม จอง-อึน กล่าว ถึงสถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลีที่ปัจจุบันอยู่ใน ภาวะชะงักงันและอาจไปถึงจุดที่กลับไปเป็นเหมือน สถานการณ์เดิม เพราะสหรัฐฯ แสดงท่าทีกดดัน เกาหลีเหนือฝ่ายเดียวในการประชุมสุดยอดผู้นำ เกาหลีเหนือและสหรัฐฯ ครั้งที่ 2 ที่เวียดนาม เมื่อ 27-28 ก.พ.62

► เมื่อวันที่ 25 เม.ย.62 ประธานาธิบดีมุน แจ-อิน ของเกาหลีใต้ กล่าวว่าเกาหลีใต้พร้อมประสานงานเพื่อจัดการประชุมสุดยอดผู้นำสหรัฐฯ - เกาหลีเหนือครั้งที่ 3 และคาดหวังว่าจะประสบความสำเร็จ โดยหวังจะได้ พบหารือกับนายคิม จอง-อึน ผู้นำสูงสุดเกาหลีเหนือต่อไป

► เมื่อวันที่ 6 เม.ย.62 สหรัฐฯ พบความเคลื่อนไหวผิดปกติ ที่ฐานทดลองนิวเคลียร์ย็องบย็อน (Yongbyon) ของเกาหลีเหนือ โดยอ้าง ภาพถ่ายดาวเทียมเมื่อ 22 มี.ค.62 ที่แสดงให้เห็นว่ามีเครื่องเคลื่อนที่อยู่ติด กับเตาปฏิกรณ์แบบน้ำมวลเบา ทั้งที่ไม่เคยปรากฏในภาพถ่ายก่อนหน้านี้ แต่ไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการใช้เครื่อง ซึ่งเกาหลีเหนือ อาจใช้เครื่องดังกล่าวบรรทุก/ยกอุปกรณ์หรือวัตถุต่าง ๆ ไปยังโดม ซึ่งเป็น ที่ตั้งของเตาปฏิกรณ์ ทั้งนี้ การยุติกิจกรรมที่ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ย็องบย็อน เป็นประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญมากสำหรับการประชุมสุดยอดระหว่าง ผู้นำสหรัฐฯ กับผู้นำเกาหลีเหนือ ครั้งที่ 2 ที่เวียดนาม เมื่อปลาย ก.พ.62 แต่หลังการประชุมสุดยอดดังกล่าวล้มเหลว ก็มีรายงานว่า เกาหลีเหนือได้ รื้อฟื้นการปฏิบัติการต่างๆ ที่ฐานปล่อยขีปนาวุธอีกครั้งหลังการรื้อถอน ไปบางส่วน

► เมื่อวันที่ 5 มี.ค.62 เกาหลีใต้ตรวจพบการซ้อมแซมฐานปล่อย จรวดในเกาหลีเหนือ หน่วยข่าวกรองเกาหลีใต้พบความเคลื่อนไหวการ ซ่อมแซมหลังคาและประตูที่บริเวณฐานปล่อยจรวดต้องขางรี (Dongchhang-ri) ในเกาหลีเหนือ แต่ยังไม่พบความเคลื่อนไหวใดๆ ที่เตาปฏิกรณ์ ขนาด 5 เมกกะวัตต์ ที่ศูนย์นิวเคลียร์ย็องบย็อน (Yongbyon) และอุโมงค์ ทดลองอาวุธนิวเคลียร์ใต้ดินฟังกายรี (Punggye-ri) สหรัฐฯ และเกาหลีใต้ ยังคงร่วมมือที่จะติดตามกิจกรรมด้านนิวเคลียร์ในเกาหลีเหนืออย่างใกล้ชิด

► การไม่บรรลุข้อตกลงในการประชุมสุดยอดระหว่าง นายโดนัลด์ ทรัมป์ ประธานาธิบดีสหรัฐฯ กับนายคิม จอง-อึน ผู้นำสูงสุดเกาหลีเหนือ ที่กรุงฮานอย เวียดนาม เมื่อวันที่ 27-28 ก.พ. 62 เป็นการประชุมที่ทั้งในและต่างประเทศ จับตาดูอย่างใกล้ชิดและคาดหวังถึงความสำเร็จ แต่ผลที่ออกมากลับไม่เป็นไปตามคาด โดย ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ แถลงข่าวที่โรงแรม JW Marriot ในกรุงฮานอยภายหลังการประชุม โดยระบุว่ายังไม่ใช่เวลาที่เหมาะสมจะลงนามข้อตกลงกับเกาหลีเหนือใน ขณะนี้ แต่ยืนยันว่า ความสัมพันธ์กับ นายคิม จอง-อึน ยังคงเป็นไปด้วยดี เพียงแต่ทั้งสองฝ่ายยังมีความคิดเห็น ไม่สอดคล้องกันเกี่ยวกับการยกเลิก มาตรการคว่ำบาตร โดยสหรัฐฯ ต้องการยกเลิกมาตรการคว่ำบาตรหลังจาก เกาหลีเหนือมีศักยภาพทางเศรษฐกิจและยกเลิกโครงการพัฒนา อาวุธนิวเคลียร์แล้ว ขณะที่ผู้นำเกาหลีเหนือต้องการให้มาตรการ คว่ำบาตรถูกยกเลิกทั้งหมด ในขณะที่นายคิม จอง-อึน ผู้นำสูงสุดเกาหลีเหนือ ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ระหว่างการมอบนโยบายต่อสภาประชาชนสูงสุด เกาหลีเหนือ เมื่อ 13 เม.ย.62 ว่า ความล้มเหลวในการเจรจากับสหรัฐฯ ส่งผลให้สถานการณ์ความตึงเครียดบนคาบสมุทรเกาหลีเพิ่มขึ้น แต่ตนยัง ต้องการหารือกับประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ของสหรัฐฯ อีกครั้ง หาก สหรัฐฯ ปรับเปลี่ยนทัศนคติไปในแนวทางที่ถูกต้อง และยกเลิกมาตรการ คว่ำบาตรต่อเกาหลีเหนือ โดยจะรอท่าทีของสหรัฐฯ จนถึงสิ้นปี 2562

แนวโน้มและผลกระทบ

นานาประเทศมีข้อห่วงกังวลต่อการแสดงออกของเกาหลีเหนือใน ประเด็นคาบสมุทรเกาหลี โดยจีนและเกาหลีใต้ก็ได้แสดงออกด้วยการให้ ความช่วยเหลืออย่างสร้างสรรค์ต่อกระบวนการสันติภาพบนคาบสมุทร เกาหลี เนื่องจากทั้งจีนและเกาหลีใต้ต่างต้องการให้คาบสมุทรเกาหลี ปลอดภัยจากนิวเคลียร์และมีสันติภาพอย่างถาวร แม้การประชุมสุดยอด ครั้งที่ 2 ระหว่างผู้นำสหรัฐฯ และเกาหลีเหนือ ณ กรุงฮานอย เวียดนาม เมื่อ ก.พ.62 จบลงโดยไม่เต็มข้อตกลงใด ๆ แต่ก็กันว่ากระบวนการสันติภาพ ที่มีควมคืบหน้าในระดับหนึ่ง ซึ่งทั้งจีนและเกาหลีใต้พร้อมสนับสนุนให้มีการเจรจาระหว่างสหรัฐฯ และเกาหลีเหนือในอนาคต

จะเห็นได้ว่าเมื่อเกาหลีเหนือได้แสดงบทบาทบนคาบสมุทร เกาหลีในการยิงขีปนาวุธ นานาประเทศต่างเลือกใช้วิธีการเรียกร้องให้ เกาหลีเหนือยุติการกระทำที่จะเพิ่มความตึงเครียดในคาบสมุทรเกาหลี หรือการเจรจาให้เกาหลีเหนือกลับเข้าสู่การเจรจาเพื่อปลดอาวุธนิวเคลียร์ ไม่ว่าจะเป็เกาหลีใต้ สหรัฐฯ หรือญี่ปุ่น ต่างได้หารือทวิภาคีทางโทรศัพท์ โดยตกลงที่จะได้ตอบการกระทำของเกาหลีเหนือด้วยความระมัดระวัง และ เห็นพ้องจะแบ่งปันข้อมูลระหว่างกัน

มุมมอง/ ทำที่

► ไทยหวังโยสถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลี และร่วมดำเนิน บทบาทรักษาสันติภาพในคาบสมุทรเกาหลีภายใต้ UNC (กองบัญชาการ สหประชาชาติในคาบสมุทรเกาหลี) ประเทศไทยและในฐานะสมาชิก อาเซียนควรสนับสนุนให้คาบสมุทรเกาหลีเป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ ดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพความมั่นคง และสนับสนุนให้แก้ไขข้อสันติด้วยการ เจรจาระหว่างทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และจะปฏิบัติตามข้อมติของ UNSC อย่างเคร่งครัดในการแก้ไขปัญหานิวเคลียร์เกาหลีเหนือ

► ประเด็นสถานการณ์คาบสมุทรเกาหลีนั้นยังต้องเผชิญกับความ ทำทายอีกมาก ทั้งมิติเศรษฐกิจ มิติการทูต มิติความร่วมมือทางการทหาร ซึ่งกองทัพควรต้องจับตาดูอย่างใกล้ชิดต่อไป

สถานการณ์การเลือกตั้งภายในอินเดียและความท้าทายต่าง ๆ ภายในประเทศ

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย นางสาวธราภักดิ์ กัลยาณมิตร

อินเดียจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (โลกสภา) ใน 29 รัฐ และ 7 ดินแดนสหภาพ ระหว่าง 11 เม.ย.-19 พ.ค.62 โดยผลการเลือกตั้งปรากฏว่า นายเนรนา โมดิ นำพรรค Bharatiya Janata Party (BJP)

การเลือกตั้งครั้งใหญ่ที่สุดในโลก

83 ล้านคน ผู้ใช้สิทธิครั้งแรก ตั้งแต่การเลือกตั้งเมื่อปี 2014

15 ล้านคน คนอายุ 18-19 ปี มีสิทธิเลือกตั้ง

ที่มา : คณะกรรมการเลือกตั้งอินเดีย

ชนะการเลือกตั้ง และได้สาบานตนรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอินเดียเป็นสมัยที่ 2 อย่างเป็นทางการ ณ ทำเนียบประธานาธิบดี ในกรุงนิวเดลี เมื่อ 30 พ.ค.62 ภายหลังจากสาบานตน นรม.โมดิ ได้กล่าวขอบคุณ และให้คำมั่นต่อประชาชนที่จะสานต่อนโยบายที่ส่วนใหญ่เป็นโครงการปฏิรูปเศรษฐกิจ และระบบโครงสร้างพื้นฐานควบคู่ไปกับการจัดทำโครงการให้อินเดียพัฒนามากยิ่งขึ้นใน 5 ปีข้างหน้า นอกจากนี้ พรรค Bharatiya Janata Party (BJP) และกลุ่มพรรคพันธมิตรทางการเมืองในนาม National Democratic Alliance (NDA) ได้ลงนามในปฏิญญาร่วมจัดตั้งรัฐบาล NDA-2 โดยปฏิญญาดังกล่าวให้ความสำคัญลำดับต้นกับความมั่นคงของชาติ กระแสชาตินิยม และการมุ่งพัฒนาประเทศ พร้อมระบุว่ากลุ่มพรรคพันธมิตร NDA จะดำเนินนโยบายด้านความมั่นคงและนโยบายทางการทูตอย่างเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น เพื่อปกป้องผลประโยชน์สำคัญของอินเดีย ตลอดจนส่งเสริมบทบาทของอินเดียในการต่อต้านการก่อการร้ายและภาวะโลกร้อน

ความท้าทายต่าง ๆ ที่รัฐบาลชุดใหม่ของอินเดียต้องดำเนินการมีดังต่อไปนี้

▶ **แนวโน้มที่จะเผชิญกับปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัวและอัตราการว่างงานที่สูงขึ้น** จากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวและอัตราการว่างงานที่สูงขึ้น โดยในห้วง ม.ค.-มี.ค.62 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของอินเดีย

ชะลอตัวอยู่ที่ร้อยละ 5.8 ต่ำกว่าที่ประมาณการณ์ไว้ก่อนหน้านี้ที่คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 6.3 เนื่องจากการลงทุนและการใช้จ่ายของประชาชนลดลง ขณะที่อัตราการว่างงานของอินเดียเพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 6.1 สูงที่สุดนับตั้งแต่ปี 2561

▶ **องค์กรสิทธิมนุษยชน Human Rights Watch (HRW) เรียกร้องให้อินเดียให้ความสำคัญในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน** โดยองค์กรสิทธิมนุษยชนมีจดหมายเปิดผนึก ลงวันที่ 26 มี.ค.62 เรียกร้องให้อินเดียให้ความสำคัญกับการปฏิรูปและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการเคารพในสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนอินเดียทุกคน รวมทั้งไม่สร้างความแตกแยกและเกลียดชังขึ้นในสังคม เช่น การสร้างสำนึกความรับผิดชอบของหน่วยงานความมั่นคงในการสังหารหรือการทรมานผู้กระทำผิด การปกป้องเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุม การปกป้องและคุ้มครองสิทธิเด็กและสตรี ตลอดจนการต่อต้านความรุนแรงทางเพศ ยุติการเลือกปฏิบัติและการใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มบุคคลที่อยู่นอกรวรรณะชนกลุ่มน้อย และชนพื้นเมือง การคุ้มครองสิทธิผู้พิการและผู้ลี้ภัย เป็นต้น

▶ **การเป็นกลุ่มประเทศที่ต้องจับตามองเป็นพิเศษของสหรัฐอเมริกา** ด้านทรัพย์สินทางปัญญา จากการรายงานของเว็บไซต์ The Economic Times เมื่อวันที่ 26 เม.ย.62 พบว่า อินเดียยังคงถูกสหรัฐฯ ขึ้นบัญชีประเทศที่ต้องจับตามองเป็นพิเศษ (Priority Watch List-PWL) เกี่ยวกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในรายงานการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายการค้าของสหรัฐฯ มาตรา 301 (พิเศษ) ของสำนักงานผู้แทนการค้าของสหรัฐฯ ที่เผยแพร่เมื่อวันที่ 25 เม.ย.62 โดยระบุว่า อินเดียยังคงไม่มีพัฒนาการที่เป็นรูปธรรมชัดเจนในการแก้ไขปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งส่งผลกระทบต่อเนื่องต่อการดำเนินธุรกิจของสหรัฐฯ ในอินเดีย เฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของเวชภัณฑ์ นอกจากนี้ การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของอินเดียยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอและนโยบายด้านลิขสิทธิ์ที่ยังล้าสมัย ทั้งนี้ ประเทศที่ถูกขึ้นบัญชี PWL เช่นเดียวกับอินเดีย ได้แก่ จีน อินเดียเนปาล รัสเซีย ซาอุดีอาระเบีย เวเนซุเอลา แอลจีเรีย อาร์เจนตินา ชิลี คุเวต และยูเครน

▶ **กลุ่มชาวยุโรปจากลอบใช้เส้นทางผ่านอินเดียเพื่อเดินทางต่อมายังไทยและมาเลเซีย** ตำรวจอินเดียแถลงเมื่อวันที่ 6 พ.ค.62 กรณีจับกุมชาวยุโรป 12 คน ที่บ้านหลังหนึ่งในเมือง Aizawl รัฐมิโซรัม ซึ่งขบวนการนำพาได้ลอบนำชาวยุโรปจากกลุ่มนี้ เดินทางออกมากจากค่ายผู้ลี้ภัยในบังกลาเทศเข้ามายังเมืองดังกล่าว เมื่อวันที่ 5 พ.ค.62 และมีแผนจะใช้พื้นที่รัฐมิโซรัมและรัฐอัสสัม ที่อยู่ติดกับชายแดนเมียนมาเป็นทางผ่านเข้าเมียนมา ก่อนจะมุ่งหน้ายังไทยและมาเลเซียต่อไป ก่อนหน้านี้ เมื่อปลายเดือน เม.ย.62 ตำรวจอินเดียเพิ่งจับกุมกลุ่มสตรีชาวยุโรป 8 คนได้ที่เมือง Vairengte รัฐมิโซรัม อย่างไรก็ตาม แม้ยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าขบวนการนำพาหันมาใช้เส้นทางผ่านอินเดียเป็นเส้นทางใหม่ในการนำพาชาวยุโรปไปยังไทยและมาเลเซีย แต่อินเดียก็จะเร่งประสานและร่วมมือกับเมียนมาในการสกัดกั้นขบวนการดังกล่าวโดยเร็ว ขณะที่ชาวยุโรปที่พำนักอยู่ในมาเลเซียและเคยใช้เส้นทางผ่านอินเดียให้ข้อมูลว่า การเดินทางผ่านอินเดียต้องเสียค่าใช้จ่ายให้ขบวนการนำพาประมาณ 2,100-2,800 ดอลลาร์สหรัฐต่อคน และเป็นเส้นทางที่มีความเสี่ยงต่อการถูกจับกุมสูงมาก แต่จำเป็นต้องใช้

เพราะเส้นทางเรือถูกสกัดกั้นอย่างเข้มงวด ส่วนการที่มีสตรีอายุระหว่าง 18-22 ปี อยู่ในกลุ่มที่ถูกจับกุมหลายคน เป็นเพราะจะไปแต่งงานกับชายชาวยุโรปในมาเลเซียที่ถูกห้ามไม่ให้แต่งงานกับสตรีชาวมาเลเซีย

▶ ภาคอุตสาหกรรมผลิตสแตนเลสของอินเดียอาจได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าจีน-สหรัฐฯ โดยรัฐบาลอินเดียแสดงความกังวลว่าสินค้าประเภทสแตนเลสของจีนอาจจะล้นตลาดอินเดีย เนื่องจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ส่งผลให้เงินไม่สามารถส่งออกสินค้าประเภทดังกล่าวไปยังสหรัฐฯ และจำเป็นต้องหาตลาดใหม่ ซึ่งตลาดใหม่ที่สำคัญได้แก่ เวียดนาม กัมพูชา และอินเดีย ขณะเดียวกัน นาย Seshagiri Rao ผู้ช่วยผู้จัดการบริษัทสแตนเลส JSW Steel ของอินเดีย กล่าวเรียกร้องให้รัฐบาลอินเดียเร่งปรับภาษีปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 25

▶ การถูกเพิกถอนการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (Generalised System of Preferences-GSP) จากสหรัฐฯ ที่พิจารณาเพิกถอน GSP แก่อินเดีย เมื่อวันที่ 5 มิ.ย.62 ซึ่งก่อนหน้านี้ อินเดียพยายามที่จะเจรจาโน้มน้าวสหรัฐฯ ให้ระงับการเพิกถอนสิทธิ GSP แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากสหรัฐฯ เห็นว่าการให้สิทธิ GSP แก่สินค้าของอินเดียกว่า 2,000 รายการ ทำให้สหรัฐฯ เสียผลประโยชน์กว่า 5,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นอกจากนี้ ประเด็นการเพิกถอนสิทธิ GSP ดังกล่าว ยังถูกหยิบยกเป็นประเด็นทางการเมืองในอินเดีย โดยพรรคคองเกรส ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้าน ได้เรียกร้องให้รัฐบาลชุดใหม่ของ นรม.โมดี เร่งแก้ไขปัญหาดัง

กล่าวโดยเร็ว เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของอินเดีย เฉพาะอย่างยิ่งในห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องกับภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว และอัตราการว่างงานที่สูงขึ้น

▶ กลุ่ม IS อ้างการก่อตั้งเขตปกครองในอินเดียครั้งแรกหลังเกิดเหตุปะทะในแคชเมียร์กลุ่ม Islamic State (IS) ได้ออกแถลงการณ์เมื่อวันที่ 10 พ.ค.62 ว่า กลุ่ม IS ได้ก่อตั้งเขตปกครอง (Province) Wilayah of Hind ในอินเดียครั้งแรกหลังจากการปะทะกับกองกำลังอินเดียที่เมือง Amshipora ในแคชเมียร์ เป็นเหตุให้นาย Ishfaq Ahmad Sofi สมาชิก IS ในแคชเมียร์เสียชีวิต โดยทางการอินเดียกล่าวว่าบุคคลดังกล่าวจะเป็นนักรบ IS เพียงคนเดียวในแคชเมียร์ ทั้งนี้ ความพยายามก่อตั้งเขตปกครองดังกล่าวอาจมีแนวทางเดียวกับการก่อตั้งรัฐ caliphate ในอิรักและซีเรียซึ่งกลุ่ม IS สูญเสียที่มั่นแล้วเมื่อ เม.ย.62

▶ เหตุการณ์การก่อการร้ายที่มีมาอย่างต่อเนื่องในพื้นที่รัฐจัมมูและแคชเมียร์ โดยทางการอินเดียปฏิบัติการปราบปรามกลุ่มก่อการร้ายในรัฐจัมมูและแคชเมียร์อย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2561 มีผู้ก่อการร้ายเสียชีวิตจากการปะทะกับเจ้าหน้าที่ 250 ราย และในห้วงม.ค.-พ.ค.62 มีผู้ก่อการร้ายเสียชีวิตแล้วมากกว่า 70 ราย ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ทางตอนใต้ของรัฐจัมมูและแคชเมียร์

สถานการณ์การก่อการร้ายที่ศรีลังกา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย นางลาอิตตา จงโอ

เมื่อวันที่ 21 เม.ย.62 ที่ผ่านมามีเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายในประเทศศรีลังกา เป็นการวางระเบิดกว่า 8 จุด ประกอบด้วย 1) โบสถ์ St. Anthony 2) โรงแรมแซงกรี-ลา 3) โรงแรม The Cinnamon Grand 4) โรงแรม Kingsbury ซึ่งตั้งอยู่ย่านชานเมืองของกรุงโคลัมโบ 5) โบสถ์ St. Sebastian เมือง Negombo 6) โบสถ์ Zion เมือง Batticaloa 7) เกสต์เฮาส์ในเมือง Dehiwala และเกิดเหตุระเบิดอีก

1 ครั้ง เมื่อวันที่ 22 เม.ย.62 ขณะที่ชุดเก็บกู้ระเบิดของ ศรีลังกาพยายามถอดชนวนระเบิด หลังจากพบระเบิดซุกซ่อนอยู่ในรถตู้ที่จอดอยู่บริเวณใกล้โบสถ์ St. Anthony กรุงโคลัมโบ เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตแล้วกว่า 300 ราย ในจำนวนนี้เป็นชาวต่างชาติอย่างน้อย 36 ราย และมีผู้ได้รับบาดเจ็บประมาณ 500 คน และเมื่อวันที่ 23 เม.ย.62 กลุ่มก่อการร้ายรัฐอิสลาม (Islamic State: IS) ได้ออกมาอ้างความรับผิดชอบต่อการก่อเหตุในศรีลังกา โดยได้ออกแถลงการณ์ผ่านทางสำนักข่าว AMAQ ของตนเอง

จากเหตุระเบิดดังกล่าวรัฐบาลศรีลังกาดำเนินมาตรการ ดังนี้ 1) ได้ประกาศห้ามออกนอกเคสสถานทั่วประเทศตั้งแต่ 18.00 น. ของวันที่ 21 เม.ย.62 สั่งปิดสถานที่ราชการและสถานศึกษาไม่มีกำหนด 2) ควบคุมการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต เฉพาะอย่างยิ่งการใช้สื่อสังคมออนไลน์โดยเฉพาะ เฟซบุ๊ก (Facebook) และวอตส์แอปป์ (WhatsApp) เพื่อป้องกันการเผยแพร่ข้อมูลเท็จ และ 3) ห้ามสตรีมุสลิมสวมผ้าคลุมศีรษะปกปิดทั้งใบหน้า และห้ามชาวมุสลิมในศรีลังกาถือธงของกลุ่มแนวคิดสุดโต่งของอิสลาม เพื่ออำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติหน้าที่ และเห็นรูปพรรณของคนร้ายได้ชัดเจนเพื่อสะดวกในการติดตามจับกุม

บทวิเคราะห์

ศรีลังกาเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียใต้ อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอินเดีย มีประชากรประมาณ 21 ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นชาวสิงหล 74% ชาวทมิฬ 18% ชาวมัวร์ 7% ชาวศรีลังกานับถือศาสนาพุทธเถรวาท 70% ฮินดู 13% อิสลาม 10% และคริสต์ 7% จะเห็นได้ว่าประเทศศรีลังกา มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา ส่งผลให้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันศรีลังกาเป็นประเทศที่มีความขัดแย้งทางศาสนาและชาติพันธุ์จนเกิดเป็นกลุ่มแบ่งแยกดินแดนหลายกลุ่ม และเป็นปัญหาเรื้อรังของรัฐบาลชุดต่างๆ ของศรีลังกา ดังนั้นสาเหตุการก่อการร้ายครั้งนี้จึงมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาภายในของ ศรีลังกา ความมั่นคงและการข่าว รวมทั้ง การพ่ายแพ้และการสูญเสียฐานที่มั่นสุดท้ายของกลุ่ม IS ในอิรักและซีเรีย ด้วยเหตุนี้ จึงสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ดังนี้

๑. ความขัดแย้งภายในของศรีลังกา

การก่อเหตุครั้งนี้ถือได้ว่า เป็นเหตุการณ์ที่ร้ายแรงที่สุดนับจากสงครามกลางเมืองของศรีลังกาซึ่งเป็นสงครามแบ่งแยกดินแดนของกลุ่มพยัคฆ์ทมิฬอิลแลม ที่ส่วนใหญ่สนับสนุนศาสนาฮินดู หลังต่อสู้มานานกว่า 26 ปี มีผู้เสียชีวิตไปมากกว่า 7 หมื่นคน สงครามครั้งนั้นจบลงเมื่อปี ค.ศ.2009 ด้วยการยอมแพ้ของกลุ่มพยัคฆ์ทมิฬอิลแลม อย่างไรก็ตาม แม้การสู้รบจะยุติลงแล้วแต่ความขัดแย้งระหว่างเชื้อชาติและศาสนาได้ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ นับแต่นั้นจนมาถึงปัจจุบัน และได้เป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดขึ้นของกลุ่มก่อการร้ายอื่น ๆ ในศรีลังกา เช่น กลุ่ม National Thowheeth Jama'ath (NTJ) เป็นที่รู้จักในศรีลังกา จากเหตุการณ์ทำลายพระพุทธรูปในปี ค.ศ.2016 มีเป้าหมายเพื่อเผยแพร่แนวคิดนิยมความรุนแรง เพื่อสร้างความเกลียดชัง ความหวาดกลัว และการแบ่งแยกชนชั้นในสังคม ซึ่งเป็นเป้าหมายเดียวกันกับกลุ่ม IS และกลุ่ม Tamil Nadu Thowheed Jamath ที่เป็นกลุ่มที่อยู่ทางตอนใต้ของอินเดีย ทำให้ศรีลังกาไม่เคยปราศจากความไม่สงบและกลุ่มแบ่งแยก

ดินแดนเลย ซึ่งจากเหตุการณ์ล่าสุดกลุ่ม IS ได้ออกมาอ้างความรับผิดชอบ ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และทางการศรีลังกาได้ยอมรับว่า การก่อเหตุครั้งนี้เป็นฝีมือของกลุ่ม IS และกลุ่ม NTJ ที่มีแนวคิดและอุดมการณ์ เหมือนกับกลุ่ม IS

2. ความล้มเหลวในด้านความมั่นคงและการข่าว

ความล้มเหลวในด้านความมั่นคงและการข่าวที่เกิดขึ้นนั้น มาจากความไม่ลงรอยกันระหว่างประธานาธิบดีไมตรีปาละ สิริเสนา (Maithripala Sirisena) และนายกรัฐมนตรีรานิล วิกรมสิงเห (Ranil Wickremesinghe) แม้ว่าเมื่อวันที่ 4 เม.ย.62 หน่วยข่าวกรองอินเดีย ได้ส่งข่าวให้เจ้าหน้าที่ข่าวกรองระดับสูงของศรีลังกาทราบว่า อาจจะมีการก่อเหตุระเบิดฆ่าตัวตายบริเวณโบสถ์คริสต์และโรงแรมในศรีลังกา จากนั้นเมื่อวันที่ 7 เม.ย.62 ได้มีการประชุมของสภาความมั่นคงศรีลังกา โดยมีประธานาธิบดีศรีลังกาเป็นประธาน แต่ข่าวกรองนี้กลับไม่ได้รับการเผยแพร่อย่างทั่วถึง และไม่ได้ถูกส่งให้กับนายกรัฐมนตรีศรีลังกาหรือ รัฐมนตรีระดับสูงคนอื่นที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงทราบ ทำให้หน่วยงานด้านความมั่นคงของศรีลังกาไม่สามารถวางแผนในการเตรียมรับมือกับการก่อเหตุครั้งนี้ได้

3. การพ่ายแพ้และสูญเสียฐานที่มั่นสุดท้ายในอิรักและซีเรียของกลุ่ม IS

ประธานาธิบดีศรีลังกาได้ออกมาประกาศยืนยันแล้วว่ากลุ่มก่อการร้าย IS เป็นผู้อยู่เบื้องหลังการก่อการร้ายในศรีลังกา ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า หลังจากที่ถูกกลุ่ม IS ได้ถูกกองกำลัง Syrian Democratic Forces (SDF) ซึ่งสหรัฐฯ ให้การสนับสนุนยึดหมู่บ้าน Baghouz ที่เป็นฐานที่มั่นสุดท้ายในซีเรียได้แล้ว ส่งผลให้กลุ่ม IS สูญเสียพื้นที่ครอบครองทั้งหมดในอิรักและซีเรีย ทำให้มีกลุ่มนักรบต่างชาติบางส่วนเดินทางกลับไปประเทศตนเองรวมทั้งจากศรีลังกาด้วยเช่นเดียวกัน และร่วมกับกลุ่มก่อการร้ายในพื้นที่เข้ามาปฏิบัติการก่อเหตุในลักษณะของการปฏิบัติการตามลำพัง (Lone Wolf) และระเบิดพลีชีพ ซึ่งเป็นรูปแบบที่กลุ่ม IS นิยมใช้ในการปฏิบัติการในหลายประเทศ และเป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่ม IS

อาจใช้รูปแบบการก่อเหตุรูปแบบใหม่โดยการมุ่งโจมตีประเทศขนาดเล็กมากกว่าประเทศขนาดใหญ่ เช่น สหราชอาณาจักร อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย เป็นต้น และประเทศในภูมิภาคเอเชียมากขึ้น โดยเฉพาะประเทศที่มีความขัดแย้งสูงและมีกลุ่มก่อการร้ายภายในประเทศ ขณะเดียวกันก็ได้เผยแพร่แนวคิดนิยมความรุนแรงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ อิน스타그램 และแอปพลิเคชันเทเลแกรมไปด้วย เพื่อเผยแพร่แนวคิดนิยมความรุนแรงและแสวงหาแนวร่วมในการปฏิบัติการตามอุดมการณ์ของกลุ่มต่อไป

ข้อเสนอแนะ

สำหรับอาเซียนที่อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงผ่านกลไกการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers' Meeting: ADMM) ซึ่งเป็นการดำเนินการภายใต้กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ในเสาหลักประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political – Security Community: APSC) ควรดำเนินการ ดังนี้

1. ส่งเสริมการลดใช้ความรุนแรงในสังคม รวมทั้งยอมรับความแตกต่างหลากหลาย
2. ส่งเสริมการแบ่งปันข้อมูล และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายและแนวคิดนิยมความรุนแรงผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการ Our Eyes Initiative โครงการ The ASEAN 365 - Platform เป็นต้น เพื่อเป็นประโยชน์ในงานด้านการข่าวและการต่อต้านการก่อการร้ายในอนาคต
3. ควรสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือทางทหาร เช่น การฝึกความร่วมมือกับประเทศในอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภัยการก่อการร้ายที่อาจจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบ และป้องกันภัยคุกคามอื่นๆ ที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการก่อการร้าย เช่น อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยคุกคามทางไซเบอร์ เป็นต้น

สถานการณ์ในตะวันออกกลาง

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย จ.อ.หญิง สุวิมล สารโกศล พวสนว

การสร้างสันติภาพในดินแดนปาเลสไตน์

เมื่อวันที่ 25 มิ.ย.62 สหรัฐฯ และบาห์เรน เป็นเจ้าภาพร่วมในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเศรษฐกิจปาเลสไตน์และภูมิภาค หรือ Peace to Prosperity Workshop ระหว่างวันที่ 25-26 มิ.ย.62 ณ กรุงมานามา ประเทศบาห์เรน การประชุมฯ ดังกล่าวได้สร้างความไม่พอใจและเกิดเหตุการณ์ประท้วงขึ้นของประชาชนชาวปาเลสไตน์ ในหลายเมืองของเขตเวสต์แบงก์ ก่อนการจัดประชุมที่บาห์เรน 1 วัน โดยความเห็นส่วนใหญ่ของชาวปาเลสไตน์มองว่า สหรัฐฯ มีอคติเข้าข้างฝ่ายอิสราเอลจากการประกาศรับรองนครเยรูซาเลมเป็นเมืองหลวงและสหรัฐฯ มีความพยายามเข้ามาขยายอิทธิพลด้านมนุษยธรรมเพื่อเบี่ยงเบนประเด็นปัญหาทางการเมือง ชาวปาเลสไตน์เรียกร้องสหรัฐฯ ควรให้ความสำคัญกับชาวปาเลสไตน์ในการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งทางการเมืองเป็นอันดับแรก มากกว่าที่สหรัฐฯ จะเข้ามาช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ

สันติภาพ (Peace to Prosperity) ดังกล่าวได้ให้ความสำคัญกับการสร้างสันติภาพและสร้างความเจริญให้ดินแดนปาเลสไตน์และพื้นที่โดยรอบ

ในอนาคต เป้าหมายของแผนนี้ประกอบด้วย (1) การส่งเสริมประเทศผู้ให้ความช่วยเหลือ และกลุ่มนักลงทุนทั้งในและนอกภูมิภาค เข้าไปลงทุนทั้งในปาเลสไตน์ จอแดน อียิปต์ และเลบานอน เป็นจำนวนเงิน 50,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (2) การสร้างอาชีพให้ชาวปาเลสไตน์โดยมีเป้าหมายที่ 1 ล้านตำแหน่ง ภายในระยะเวลา 10 ปี ทั้งนี้จากการที่สหรัฐฯ เจรจากับกลุ่มสันนิบาตอาหรับ (Arab League-AL) และให้คำมั่นที่จะสนับสนุนเงินให้แก่ปาเลสไตน์ โดยไม่ฟังข้อเรียกร้องของชาวปาเลสไตน์ แสดงให้เห็นว่าสหรัฐฯ มุ่งที่จะรักษาผลประโยชน์ให้กับชาติพันธมิตรของตนเองมากกว่า จะเข้ามาเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลและปาเลสไตน์

การจัดซื้อระบบต่อต้านขีปนาวุธ S-400 ของตุรกี

ตุรกีตกลงซื้อระบบต่อต้านขีปนาวุธทางอากาศ S-400 จากรัสเซีย ที่มีกำหนดส่งมอบปลาย มิ.ย.62 แต่รัสเซียยังไม่สามารถส่งมอบให้ตุรกีได้ตามกำหนด เนื่องจากมีความล่าช้าจากความจำเป็นในการทบทวนรายละเอียดบางประการในข้อตกลง การจัดซื้อที่ต้องมีการเจรจาระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติก่อน ตุรกีได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อ S-400 เพื่อใช้สำหรับป้องกันกรุงอังการา และนครอิสตันบูล เมืองหลวงและเมือง

สำคัญของตุรกี ทั้งนี้ สหรัฐฯ ได้ยื่นคำขาดหากตุรกียืนยันที่จะซื้อ S-400 จะทำการระงับการส่งมอบเครื่องบินขับไล่ F-35 และดำเนินมาตรการคว่ำบาตรกับตุรกี เมื่อ ธ.ค.61 ที่ผ่านมา สหรัฐฯ ได้อนุมัติการขายระบบแพทริออตและซีปนาวูสแพทริออต จำนวน 80 ลูก ระบบยิงสกัดซีปนาวูส PAC-3 จำนวน 60 ตัว พร้อมทั้งอุปกรณ์อื่นๆ มูลค่ากว่า 3,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ให้กับตุรกี ภายหลังจากที่ตุรกีประกาศจะทำข้อตกลงซื้อระบบต่อต้านซีปนาวูส S-400 จากรัสเซีย ส่งผลให้พันธมิตรนาโตแสดงท่าทีไม่พอใจ เนื่องจากตุรกียังเป็นหนึ่งในสมาชิกนาโต (องค์การนาโต หรือ “องค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ” (North Atlantic Treaty Organization : NATO) กำเนิดขึ้นมาเพื่อต่อต้านสหภาพโซเวียตในยุคสงครามเย็น) ต่อมาในเดือน ม.ค.62 ตุรกีประกาศว่าอาจจะซื้อซีปนาวูสแพทริออตจากสหรัฐฯ ถ้าเงื่อนไขเป็นที่น่าพอใจ แต่ข้อตกลงซื้อขายจะไม่เกิดขึ้นหากสหรัฐฯ พยายามกดดันตุรกีไม่ให้ซื้อระบบป้องกันซีปนาวูส S-400 จากรัสเซีย ภายหลังจากประกาศจากตุรกีไม่นาน ผู้นำสหรัฐฯ ประกาศถอนกองกำลังสหรัฐฯ ออกจากซีเรีย และสนับสนุนให้มีการกำหนดเขตปลอดภัยระยะ 20 ไมล์ ระหว่างตุรกีกับกองกำลังชาวเคิร์ด พร้อมทั้งประกาศเตือนหากตุรกีใช้โอกาสนี้ก่อเหตุโจมตีกองกำลังชาวเคิร์ดที่อยู่ในซีเรีย สหรัฐฯ จะดำเนินนโยบายตอบโต้โดยการทำลายเศรษฐกิจของตุรกี รวมทั้งเหตุการณ์การทำรัฐประหารในปี 2016 ทำให้ตุรกีเชื่อว่าสหรัฐฯ เป็นผู้สนับสนุนชาวเคิร์ดที่มีเป้าหมายเพื่อการแทรกแซงให้ตุรกีอ่อนแอ และในเดือน มี.ค.62 ตุรกีได้บรรลุข้อตกลงและลงนามในข้อตกลงซื้อขายระบบป้องกันซีปนาวูส S-400 กับรัสเซีย

เครื่องบินรบ F-35 และ ระบบต่อต้านซีปนาวูส S-400

เครื่องบินรบ F-35 ของสหรัฐฯ เป็นเครื่องบินที่ถูกออกแบบให้มีการสะท้อนสัญญาณเรดาร์ให้น้อยมาก ทำให้เครื่องบิน F-35 ถูกตรวจจับด้วยสัญญาณเรดาร์ได้ยาก สามารถบินเข้าใกล้เป้าหมายได้ใกล้ขึ้นก่อนที่จะถูกเรดาร์จับได้ F-35 จึงถูกขนานนามว่า “เครื่องบินล่องหน” ระบบต่อต้านซีปนาวูส S-400 ของรัสเซีย เป็นระบบต่อต้านซีปนาวูส และต่อสู้อากาศยานที่ล้ำสมัยที่สุดในโลก มีศักยภาพในการยิงทำลายเครื่องบินกลางอากาศจากระยะไกลถึง 240 กิโลเมตร และสามารถยิงสกัดซีปนาวูสที่อยู่ห่างออกไปอีกประมาณ 62 กิโลเมตรได้อย่างแม่นยำ สหรัฐฯ จึงมีความกังวลหากตุรกีใช้ระบบต่อต้านซีปนาวูส S-400 และได้รับมอบเครื่องบินรบ F-35 จากสหรัฐฯ แล้ว รัสเซียซึ่งเป็นคู่แข่งคนสำคัญของสหรัฐฯ อาจใช้ระบบ S-400 เพื่อเก็บข้อมูลในการตรวจจับสัญญาณหรือตรวจพบจุดอ่อนของเครื่องบิน F-35 ได้ง่ายขึ้น

สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างอิหร่านกับสหรัฐฯ

เมื่อ เม.ย.62 ที่ผ่านมา สหรัฐฯ ขึ้นบัญชีกองกำลังพิทักษ์การปฏิวัติอิสลาม (Islamic Revolution Guard Corps-IRGC) ของอิหร่านเป็นองค์กรก่อการร้ายต่างชาติ การขึ้นบัญชี IRGC อาจเป็นการเพิ่มความเสียหายให้แก่กองกำลังทหารสหรัฐฯ แต่จะไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของอิหร่าน ทั้งนี้ กองกำลังสหรัฐฯ อ้างว่า พบสมาชิกของกองกำลัง IRGC ในระหว่างปฏิบัติการในพื้นที่ซีเรียและอิรัก และเชื่อว่ากองกำลัง IRGC

พยายามฝังรากลึกอยู่ในซีเรียและสร้างฐานทัพเชิงยุทธศาสตร์แห่งใหม่เพื่อคุกคามประเทศเพื่อนบ้านของซีเรีย อย่างเช่น อิสรเอล อิหร่าน เชื่อว่ามาตรการดังกล่าวของสหรัฐฯ มีอิสรเอลเป็นผู้อยู่เบื้องหลังอายะตุลลอฮ์ อะลี คอมมะนะอี ผู้นำสูงสุดอิหร่าน กล่าวระหว่างการเยือนอิหร่านของนาย Adel Abdul Mahdi นรม.อิรัก เรียกร้องให้อิรักผลักดันกองกำลังสหรัฐฯ ออกจากประเทศ โดยย้ำว่าการที่กองกำลังของสหรัฐฯ ที่เข้ามาอยู่ในอิรักยิ่งนานยิ่งยากที่จะผลักดันให้ออกไป และยังเตือนอิรักว่า สหรัฐฯ ไม่ต้องการรัฐบาลปัจจุบันของอิรักรวมไปถึงนักการเมืองของอิรัก และสหรัฐฯ กำลังวางแผนที่จะกำจัดออกไปจากระบบการเมืองของอิรัก

สภาความมั่นคงสูงสุดแห่งชาติของอิหร่านได้ออกแถลงการณ์เมื่อ 8 เม.ย.62 ประณามรัฐบาลสหรัฐฯ ภายใต้อำนาจของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ว่าเป็นผู้สนับสนุนการก่อการร้าย พร้อมประกาศขึ้นบัญชีกองบัญชาการกลางของสหรัฐฯ (US Central Command-CENTCOM) และกองกำลังทั้งหมดของสหรัฐฯ ที่ปฏิบัติการในต่างประเทศตะวันออกกลางและเอเชียตะวันตก เป็นองค์กรก่อการร้ายตามกฎหมายภายในประเทศของอิหร่าน การดำเนินการดังกล่าวของรัฐบาลสหรัฐฯ เป็นการดำเนินการที่ปราศจากมูลความจริง ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศและกฎบัตรสหประชาชาติ อีกทั้งเป็นภัยคุกคามสันติภาพและความมั่นคงในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ พร้อมเตือนว่ารัฐบาลสหรัฐฯ จะต้องรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เป็นอันตรายจากการดำเนินการดังกล่าว ประชาชนชาวอิหร่านหลายพันคนเดินขบวนประท้วงต่อต้านสหรัฐฯ ในกรุงเตหะราน เมื่อวันที่ 12 เม.ย.62 โดยกลุ่มผู้ประท้วงได้เผาธงชาติสหรัฐฯ และตะโกนประณาม กรณีที่สหรัฐฯ ประกาศให้กองกำลัง IRGC อยู่ในบัญชีรายชื่อองค์กรก่อการร้าย และการขึ้นบัญชีกองกำลัง IRGC เป็นการสะท้อนให้เห็นการดำเนินยุทธศาสตร์ที่แข็งกร้าวของสหรัฐฯ ที่มีต่ออิหร่านมากขึ้น

กต.สหรัฐฯ ได้มีถ้อยแถลงที่ระบุว่าสหรัฐฯ จะตอบโต้ทันทีหากอิหร่านโจมตีผลประโยชน์หรือพลเมืองของสหรัฐฯ การแสดงท่าทีดังกล่าวได้สร้างความกังวลกับอีกหลายฝ่ายหลาย ทั้งกลุ่มประเทศพันธมิตรของสหรัฐฯ ในยุโรป และพรรคเดโมแครตที่หวังกังวลว่ารัฐบาลพรรครีพับลิกันภายใต้การนำของ ปธน.

โดนัลด์ ทรัมป์ อาจกำลังผลักดันสหรัฐฯ เข้าสู่ภาวะสงครามกับอิหร่านอย่างไรก็ดี รมว.กต.สหรัฐฯ ระบุว่า สหรัฐฯ ไม่ต้องการสงคราม แต่สหรัฐฯ จำเป็นต้องปกป้องตนเองจากภัยคุกคามจากอิหร่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาสถานการณ์ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ กับอิหร่านในรอบ 40 ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่การปฏิวัติอิสลามในอิหร่านเมื่อปี 2522 ที่ปรากฏว่าอิหร่านได้สังหารทหารสหรัฐฯ โจมตีผลประโยชน์ของสหรัฐฯ รวมถึงจับชาวสหรัฐฯ เป็นตัวประกันอยู่หลายครั้ง ในกรณีนี้ สหรัฐฯ ได้มีการลำเลียงกำลังทางทหารทั้งระบบป้องกันซีปนาวูส Patriot เรือรบ USS Arlington และลำเลียงยานพาหนะสะเทินน้ำสะเทินบกไปพร้อมกับเรือบรรทุกเครื่องบิน USS Abraham Lincoln ในอ่าวอาหรับ เพื่อเป็นการป้องกันภัยคุกคามในตะวันออกกลางจากอิหร่าน ขณะที่ จนท.อาวุโสของอิหร่าน ระบุว่า อิหร่านไม่ต้องการให้เกิดสงคราม และพร้อมจะรับมือทุกสถานการณ์ตั้งแต่การเผชิญหน้าไปจนถึงการเจรจาทางการทูต ด้านนักการทูตสหรัฐฯ ในคูเวตและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) เผยแพร่คำเตือนของสำนักงานบริหารการบินแห่งชาติของสหรัฐฯ ให้เครื่องบินที่ทำการบินเหนืออ่าวเปอร์เซียและอ่าวโอมาน ตระหนักถึงกิจกรรม

ทางการทหารและความตึงเครียดทางการเมืองที่เพิ่มขึ้น รวมถึงความเสียหายจากความผิดพลาดในการประเมินหรือระบุตัวตน เครื่องมือนำทางอาจถูกรบกวนและเผชิญกับการสื่อสารติดขัด ด้าน Lloyd's of London ซึ่งเป็นสมาคมของผู้รับประกันภัย เตือนถึงความเสียหายที่เพิ่มขึ้นต่อเรือขนส่งสินค้า ขณะที่บริษัท ExxonMobil ซึ่งเป็นบริษัทน้ำมันขนาดใหญ่ของสหรัฐฯ อพยพพนักงานจาก Basra ในอิรัก เนื่องจากความตึงเครียดระหว่างสหรัฐฯ กับอิหร่าน โดยสหรัฐฯ ส่งเครื่องบินทิ้งระเบิด และเรือบรรทุกเครื่องบินเข้าสู่อ่าวเปอร์เซีย อีกทั้งเกิดเหตุเรือ 4 ลำ ประสบเหตุวินาศกรรมในอ่าวโอมาน นอกชายฝั่งของ UAE และเหตุที่มีการใช้โดรนโจมตีแท่นขุดเจาะน้ำมันชาฮ์อูอิอาระเบีย โดยกลุ่มกบฏชาวชีอะฮ์เผ่าฮูซีในเยเมนอ้างความรับผิดชอบ

ต่อมาเมื่อวันที่ 20 พ.ค.62 ออท.คณะผู้แทนถาวรอิหร่านประจำสหประชาชาติ (UN) ยื่นหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติ และคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ในวันเดียวกัน เพื่อเตือนองค์การสหประชาชาติถึงสถานการณ์ความตึงเครียดที่เพิ่มขึ้นในภูมิภาคตะวันออกกลาง จากความขัดแย้งระหว่างอิหร่านกับสหรัฐฯ และพันธมิตร โดยเฉพาะชาฮ์อูอิอาระเบียและสหรัฐฯ อหรับเอมิเรตส์ พร้อมระบุว่ามีความพยายามสร้างสถานการณ์ที่อ่อนไหวและยั่วยุให้ความตึงเครียดในภูมิภาคเพิ่มขึ้น เช่น การสร้างและปิดเปิดเขื่อนขั้วกรองที่กล่าวหาอิหร่านมีแผนโจมตีผลประโยชน์ของสหรัฐฯ ในภูมิภาค โดย UN จะต้องไม่นิ่งเฉยต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และควรเร่งแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่ต้นเหตุ ทั้งนี้ อิหร่านเรียกร้องให้ UN จัดการเจรจาระหว่างอิหร่านกับประเทศในอ่าวอาหรับและอ่าวเปอร์เซียในตะวันออกกลาง เพื่อหารือแนวทางการบรรเทาความตึงเครียดในภูมิภาค โดยไม่มีการกล่าวถึงสหรัฐฯ ว่าให้เข้าร่วมการเจรจาดังกล่าวด้วย แต่ระบุเพิ่มเติมว่าอิหร่านจะไม่เลือกทำสงคราม แต่หากศัตรูเลือกจะทำสงครามกับอิหร่าน อิหร่านก็มีสิทธิอย่างเต็มที่ที่จะป้องกันตนเอง

ข้อตกลงนิวเคลียร์อิหร่าน Joint Comprehensive Plan of Action (JCPOA)

วันที่ 22 เม.ย.62 สหรัฐฯ ประกาศไม่ต่ออายุการยกเว้นให้นำเข้าน้ำมันจากอิหร่านได้ในวันที่ 2 พ.ค.62 จำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ จีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และตุรกี เพื่อกดดันไม่ให้อิหร่านส่งออกน้ำมันส่วนใต้หวัน กรีซ และอิตาลีที่ได้รับการต่ออายุพร้อมกับ 5 ประเทศดังกล่าว ไม่จำเป็นต้องยกเลิกการต่ออายุ เพราะในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมาไม่ได้มีการนำเข้าน้ำมันจากอิหร่าน ถ้อยแถลงดังกล่าวยังระบุว่า ตลาดน้ำมันโลกจะไม่ได้รับผลกระทบจากมาตรการดังกล่าวของสหรัฐฯ ที่ทำให้อิหร่านไม่สามารถส่งออกน้ำมันได้ เนื่องจากชาฮ์อูอิอาระเบีย และสหรัฐฯ อหรับเอมิเรตส์ยืนยันจะช่วยเหลือปริมาณน้ำมันในตลาดโลก

วันที่ 8 พ.ค.62 ประธานาธิบดีฮัสซัน รูฮานี ของอิหร่านแถลงให้เวลาสหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมนี จีน และรัสเซีย เป็นเวลา 60 วัน ในการปกป้องธุรกิจน้ำมันและภาคการธนาคารของอิหร่านที่ถูกสหรัฐฯ คว่ำบาตร ซึ่งหลังจากนั้นอิหร่านจะไม่ปฏิบัติตามรายละเอียดสองส่วนของข้อตกลงร่วม JCPOA ที่เคยตกลงไว้ โดยอิหร่านจะเริ่มสะสมยูเรเนียมเสริมสมรรถนะต่ำและน้ำมันพลหนักซึ่งเป็นส่วนสำคัญของเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ นอกจากนี้ อิหร่านจะหันกลับไปพัฒนาโรง

ไฟฟ้านิวเคลียร์แบบน้ำมวลหนัก ซึ่งสามารถใช้ผลิตพลูโตเนียมสำหรับทำระเบิดได้อีกครั้ง หากยุโรปไม่สามารถให้การชดเชยแก่อิหร่านที่ถูกสหรัฐฯ คว่ำบาตรได้ โดย ปธน. รูฮานี ยืนยันว่าแนวทางที่จะดำเนินการนี้ไม่ใช่แนวทางที่นำไปสู่สงครามแต่เป็นหนทางทางการทูตที่ใช้ตรรกะและภาษาใหม่ อิหร่านไม่ได้ต้องการถอนตัวออกจากข้อตกลงนิวเคลียร์ แต่เป็นก้าวใหม่ภายใต้กรอบข้อตกลงที่มีอยู่ ด้าน รมว.กท.ฝรั่งเศส ให้สัมภาษณ์ว่า ชาตียุโรปจะทำทุกทางเพื่อให้ข้อตกลงนิวเคลียร์ยังคงอยู่ แต่มีความเป็นไปได้ว่าอาจต้องดำเนินการมาตรการแทรกแซงหากมีฝ่ายที่ไม่ยึดมั่นตามข้อตกลง และสหภาพยุโรปออกแถลงการณ์แสดงท่าทีที่มีต่อแถลงการณ์ของ ปธน.อิหร่าน เมื่อวันที่ 8 พ.ค.62 ถึงการตัดสินใจของสหภาพยุโรปที่จะคงความพยายามที่จะทำให้สามารถดำเนินธุรกรรมทางเศรษฐกิจกับอิหร่านได้ต่อไป โดยไม่สนใจคำเตือนของอิหร่านที่จะไม่ปฏิบัติตามรายละเอียดบางส่วนในข้อตกลง JCPOA

นายมุฮัมมัด ญะวาด เซารีฟ รมว.กท.อิหร่าน ได้แถลงจุดยืนขณะเข้าพบนายทาโร โคโนะ รมว.กท.ญี่ปุ่น ที่กรุงโตเกียว ว่า รัฐบาลอิหร่านจะใช้ความอดทนและอดกลั้นอย่างสูงสุดในการรักษาพันธกรณีตามข้อตกลงนิวเคลียร์ พร้อมทั้งวิจารณ์คำสังคว่ำบาตรและมาตรการของสหรัฐฯ ที่ทำให้สถานการณ์ในตะวันออกกลางมีความตึงเครียดมากขึ้นว่าเป็นสิ่งที่ไม่อาจยอมรับได้ โดย รมว.กท.อิหร่าน ได้ตอบคำถามของสื่อญี่ปุ่นถึงประเด็นจะเปิดการเจรจากับสหรัฐฯ เพื่อผ่อนคลายสถานการณ์ตึงเครียด รวมถึงแลกเปลี่ยนนักโทษหรือไม่ ว่า อิหร่านไม่เจรจากับสหรัฐฯ ภายหลังจากที่สหรัฐฯ ถอนตัวจากข้อตกลงนิวเคลียร์ และประกาศใช้มาตรการคว่ำบาตรกับอิหร่าน ด้าน รมว.ญี่ปุ่น เรียกร้องให้อิหร่านปฏิบัติตามข้อตกลงนิวเคลียร์ (JCPOA) ปี 2558 และเรียกร้องให้ทั้งสองฝ่ายเปิดการเจรจาเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด และเพื่อสกัดกั้นการขยายตัวของความขัดแย้งระหว่างกันที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยญี่ปุ่นพร้อมเป็นคนกลางกรณีความขัดแย้งดังกล่าว

สถานการณ์ความตึงเครียดในทะเลอาหรับ

ภายหลังจากสหรัฐฯ ส่งกำลังทหารไปยังตะวันออกกลางเพื่อรับมือภัยคุกคามจากอิหร่าน เมื่อวันที่ 20 มิ.ย.62 มีรายงานข่าวภาคภาษาอังกฤษของสื่ออิหร่านว่า กองทัพอากาศอิหร่านได้ยิงโดรนสอดแนม “Global Hawk” ของสหรัฐฯ ตกในพื้นที่จังหวัด Hormozgan ชายฝั่งภาคใต้ของอิหร่าน โดยจุดดังกล่าวอยู่ใกล้กับช่องแคบฮอร์มุซ ด้านโฆษกกองทัพสหรัฐฯ ปฏิเสธว่า ไม่มีโดรนหรืออากาศยานอยู่ในน่านฟ้าอิหร่าน และสหรัฐฯ ปฏิเสธถึงแผนการโจมตีทางไซเบอร์ต่ออิหร่าน ในการตอบโต้อิหร่านยิงโดรนสอดแนมของกองทัพสหรัฐฯ แต่มีการย้ำถึงแนวปฏิบัติของสหรัฐฯ ในเรื่องมาตรการความปลอดภัยในการเดินเรือทางทะเล หากมีความจำเป็น สหรัฐฯ สามารถโจมตีของกองทัพอิหร่านภายใน 24 ชั่วโมง เพื่อเป็นการป้องกันตนเองและพิทักษ์หลักการเสรีภาพในการเดินเรือ และสหรัฐฯ ส่งคำเตือนไปยังผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภายในประเทศให้ระวังการตกเป็นเป้าหมายการโจมตีทางไซเบอร์จากอิหร่าน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมประเภทน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และภาคพลังงานอื่น ๆ รวมถึงหน่วยงานราชการต่าง ๆ ด้วย

ความร่วมมือทางทหารในการจัดการกับภัยคุกคามทางไซเบอร์

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย นางลลนา นิตยา งามโอ

ภัย คุกคามความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Threat) เป็นประเด็นปัญหาที่ทำให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกเกิดการตื่นตัวและตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว สำหรับสถานการณ์ในปัจจุบัน NTT Security บริษัทที่มีความเชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยข้อมูล ได้เปิดเผยรายงานภัยคุกคามข้อมูลทั่วโลกประจำปี ค.ศ.2019 (Global Threat Intelligence Report : GTIR) โดยระบุว่า (1) ภาคการเงินเป็นเป้าหมายที่ถูกโจมตีมากที่สุดในช่วง 6 ปี จากตลอดระยะเวลา 7 ปีให้หลัง โดยคิดเป็นร้อยละ 17 ของการโจมตีทั้งหมด เช่นเดียวกับกลุ่มเทคโนโลยีที่มีอัตราการโจมตีที่ร้อยละ 17 (2) ภาคการศึกษา และภาครัฐ เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมใหม่ที่อยู่ใน 5 ลำดับแรกที่มีการโจมตีมากที่สุด โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4 เพิ่มเป็นร้อยละ 11 และร้อยละ 5 เพิ่มเป็นร้อยละ 9 ตามลำดับ และจากกรณีศึกษาการลงทุนในสกุลเงินดิจิทัล หรือ Coin เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การโจมตีเพิ่มขึ้น และ (3) การจารกรรมข้อมูลส่วนตัว (Credential Theft) และการโจมตีเว็บแอปพลิเคชัน (Web-application Attacks) เป็นหนึ่งในกลุ่มที่ถูกโจมตีมากที่สุดในช่วงปลายปีที่ผ่านมา โดยเทคนิคที่ใช้ในการขโมยข้อมูลส่วนบุคคลมากที่สุด คือ การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญ (Phishing) (ร้อยละ 67) ซึ่งผู้โจมตีกำหนดเป้าหมายไปยังข้อมูลที่ใช้งานบน Microsoft (ร้อยละ 45), Google (ร้อยละ 27), PayPal (ร้อยละ 15) และ DocuSign (ร้อยละ 10) โดยเป็นความพยายามรวบรวมข้อมูลชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน

สำหรับในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก รูปแบบการโจมตีที่พบมากที่สุด ในภูมิภาค คือ การโจมตีบนเว็บ คิดเป็น (ร้อยละ 36) ของทั้งหมด ซึ่งถือเป็นรูปแบบการโจมตีที่มีสูงที่สุดในทุกภูมิภาค ร้อยละ 21 ของการดำเนินงานที่ไม่เป็นมิตรในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก มีความเกี่ยวข้องกับการโจมตีในรูปแบบ Brute-force คิดเป็น (ร้อยละ 12) จากทั่วโลก ซึ่งภาคอุตสาหกรรมการศึกษาและภาคอุตสาหกรรมการค้าปลีก เป็นเป้าหมายแรกที่ถูกโจมตี ร้อยละ 34 ของการโจมตีพุ่งเป้าไปที่กลุ่มภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยมาจากจาก IP Address ในสหรัฐฯ และจีน ตามมาด้วย ญี่ปุ่น ร้อยละ 8 ประเทศไทย ร้อยละ 5 และเนเธอร์แลนด์ ร้อยละ 5

แนวโน้มและผลกระทบจากภัยคุกคามด้านไซเบอร์

ภูมิภาคอาเซียนได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับภัยคุกคามความมั่นคงทางไซเบอร์เพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการจัดประชุมฯ ในเวทีต่างๆ ของอาเซียนจะมีการผนวกเรื่องของภัยคุกคามความมั่นคงทางไซเบอร์ลงในประเด็นการหารือต่างๆ รวมทั้งยังระบุการป้องกันและการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ลงในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอาเซียน ปี 2563 หรือ ASEAN ICT Master plan 2020 เพื่อเป็นทิศทางการดำเนินการด้านความมั่นคงไซเบอร์ของประชาคมอาเซียนในอนาคต

ปัจจุบันการเพิ่มขึ้นของอัตราความเสี่ยงด้านไซเบอร์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีความถี่และความรุนแรงได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของอาเซียน โดยผลกระทบจากไซเบอร์ แบ่งออกเป็นสองมิติดังนี้ ผลกระทบเชิงบวก: ไซเบอร์จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต ความเสมอภาค และโอกาสในสังคม โดยเฉพาะด้าน

การศึกษา สิ่งแวดล้อม การป้องกันและการรักษาความปลอดภัยอุตสาหกรรม และการค้า ผลกระทบเชิงลบ: ไซเบอร์ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมและศีลธรรม ลดการมีส่วนร่วมทางสังคม ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างสังคม อาชญากรรมบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต และส่งผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพ นอกจากนี้ไซเบอร์เป็นยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญของกลุ่มหัวรุนแรงและกลุ่มก่อการร้าย เนื่องจากกลุ่มเหล่านี้ ใช้ไซเบอร์ ในการสรรหาสมาชิก การโฆษณาชวนเชื่อ การระดมทุน การดำเนินการไซเบอร์เน็ตกับเป้าหมาย ฯลฯ นี่ถือเป็นปัญหาที่สำคัญด้านความมั่นคงไซเบอร์ ประเทศสมาชิกอาเซียนจึงต้องตระหนักและเตรียมความพร้อมเรื่องความมั่นคงไซเบอร์

ข้อเสนอแนะสำหรับอาเซียน

สำหรับอาเซียน ความมั่นคงไซเบอร์เป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือภายใต้เสาหลักประชาคมการเมือง-ความมั่นคง โดยกลไกหลักที่เป็นเวทีหารือและทบทวนความร่วมมือ

ด้านความมั่นคงไซเบอร์ คือ การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนว่าด้วยอาชญากรรมข้ามชาติ (ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime: AMMTC) และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนว่าด้วยอาชญากรรมข้ามชาติ (ASEAN Senior Officials Meeting on Transnational Crime: SOMTC) ควรดำเนินการ ดังนี้

1. เสริมสร้างเครือข่ายด้านไซเบอร์ในภูมิภาคให้ครอบคลุมรวมทั้งศูนย์ความร่วมมือด้านไซเบอร์โดยมีตัวแทนจากประเทศสมาชิก เพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์ด้านไซเบอร์ได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งใช้ประโยชน์จากโครงการที่มีอยู่และศูนย์ที่กำลังจะเป็นศูนย์กลางความร่วมมือด้านความมั่นคงด้านไซเบอร์โลก เช่น ศูนย์เสริมสร้างความสามารถด้านความปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ตของอาเซียน - ญี่ปุ่น รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยด้าน Cyber Security ร่วมกัน และกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลา การปฏิบัติงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับอย่างเป็นทางการร่วมกัน
2. ควรหารือและจัดทำแผนการป้องกันอาชญากรรมด้านไซเบอร์ของอาเซียน รวมทั้งจัดทำแผนด้าน ไซเบอร์เป็นประจำทุกปี เพื่อเพิ่มความร่วมมือและขีดความสามารถของผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งพิจารณาจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ของอาเซียนโดยจะมีผู้แทนจากประเทศสมาชิก พร้อมทั้งสร้างความตระหนักให้กับประเทศสมาชิกอาเซียนเกี่ยวกับผลกระทบและความสำคัญของ Cyber security อีกด้วย
3. ควรเสริมสร้างการเพิ่มประสิทธิภาพของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอาเซียน ปี 2563 (ICT ASEAN 2020) โดยใช้กรอบความร่วมมือของบูดาเปสต์ในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ของอาเซียน และสร้างความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญนอกเหนือจากประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะประเทศคู่เจรจา (ADMM-Plus) และประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ
4. ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ เอกชน และกองทัพ ควรมีความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญจากประเทศคู่เจรจาเพื่อให้สามารถเข้าถึงโครงการความมั่นคงของโลก (GSP) ได้ รวมทั้งควรมีความร่วมมือกับกรอบภูมิภาคอื่นๆ เช่น การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ARF) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย - แปซิฟิก (APEC) การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (EAS) และองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเพิ่มการการทดสอบเพื่อป้องกันการแทรกซึมของเครือข่ายระหว่างอาเซียนกับกองกำลังไซเบอร์

1. วันคล้ายวันสถาปนาศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ประจำปี 2562

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย จ.อ.ทพ.จ. สุวิมล สารโกศล พ.ร.ว.ม.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จัดพิธีทำบุญและมอบทุนการศึกษาแก่บุตรข้าราชการ เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ประจำปี 2562 ครบรอบ 40 ปี เมื่อวันที่ 9 เม.ย.62

โดยศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2520 โดย พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ในขณะนั้น ได้มีนโยบายที่จะจัดตั้งสถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์ (สวศ.) เพื่อให้ทำหน้าที่เสนอแนะยุทธศาสตร์ ในด้านการเมือง การเศรษฐกิจ การสังคมจิตวิทยาและการทหาร สำหรับผู้บังคับบัญชาระดับสูง ต่อมาเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2522 จึงได้มีคำสั่งจัดตั้ง สวศ. ขึ้น โดยให้เป็นหน่วยขึ้นตรงวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) มีรองผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ฝ่ายวิชาการ (รอง ผอ.วปอ. ฝ่ายวิชาการ) เป็นผู้อำนวยการสถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์ (ผอ.สวศ.) หัวหน้ากองยุทธศาสตร์ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เป็นรองผู้อำนวยการฯ และหัวหน้ากองวิชาการต่างๆ ของ วปอ. ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายต่างๆ ของ สวศ.วปอ. ในปี พ.ศ.2533 ได้มีการจัดตั้งสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (สปท.) ขึ้น และได้ยกฐานะสถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์ ให้เป็นหน่วยขึ้นตรงสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จึงทำให้สถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์ (สวศ.) เป็นหน่วยขึ้นตรงสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (สปท.) ตั้งแต่ 25 มี.ค.34 เป็นต้นมา และในปี พ.ศ.2552 ได้มีการปรับโครงสร้างกองทัพไทย รวมถึงกองบัญชาการกองทัพไทย และสถาบันวิชาการป้องกันประเทศด้วย จึงทำให้ สถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์ ได้เปลี่ยนนามหน่วยเป็น “ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ” มาจนถึงปัจจุบัน

ในวันคล้ายวันสถาปนาศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ประจำปี 2562 นี้ พล.อ. นเรนทร์ สิริภูบาล ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้ปลุกต้นรวงผึ้งต้นไม้ประจำพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 บริเวณด้านหน้าอาคารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

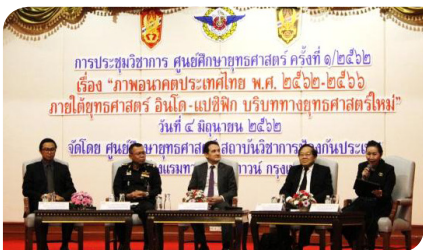
2. การประชุมวิชาการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ครั้งที่ 1/2562

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้จัดการประชุมวิชาการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ครั้งที่ 1/2562 เรื่อง “ภาพอนาคตประเทศไทย พ.ศ.2562-2566 ภายใต้ยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก บริบททางยุทธศาสตร์ใหม่” เมื่อวันที่ 4 มิ.ย.62 ณ โรงแรมทาวน์ อิน ทาวน์ กรุงเทพฯ ซึ่งมีประเด็นสำคัญโดยสรุป ดังนี้

(1) การปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก บริบททางยุทธศาสตร์ใหม่” โดย นายปีเตอร์ เฮย์มอนด์ (Peter Haymond) อุปทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย (Charge' d' Affaires) สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน บทบาทของอาเซียนภายใต้ยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิกที่เสรีและเปิดกว้าง ยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก ของสหรัฐฯ มีความหมายอะไรต่อไทย และนโยบายหลักอินโด-แปซิฟิก 3 ประการ

(2) การเสวนา เรื่อง “ภาพอนาคตประเทศไทย พ.ศ.2562-2566 ภายใต้ยุทธศาสตร์ อินโด-แปซิฟิก บริบททางยุทธศาสตร์ใหม่” ด้านการเมือง การเมืองจีนมีรูปแบบการปกครองด้วยพรรคเดียว ทำให้เห็นว่าแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจไม่ได้มีแนวทางเดียว เช่น การเปิดเสรีและประชาธิปไตยของสหรัฐฯ เท่านั้น จึงไม่ต้องเดินตามแบบแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ซึ่งเป็นระบบนายทุนแห่งรัฐ (State Capitalism) ทั้งนี้ Rise of China เป็นนัยยะที่กระทบค่านิยมของสหรัฐฯ และนโยบายของสหรัฐฯ อย่างร้ายแรง หากประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ไม่สกัดจีน จะทำให้สหรัฐฯ ถดถอยลงและทำให้จีนเป็นมหาอำนาจโลกแทน ด้านเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก เริ่มจากอินเดีย ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และสหรัฐฯ ซึ่งนโยบายและยุทธศาสตร์แตกต่างกัน แต่ทั้ง 4 ประเทศรวมกลุ่มกัน โดยเน้นค่านิยมคล้ายกันและมีความจำเป็นทางยุทธศาสตร์ เพื่อแข่งขันด้านการค้ากับจีน และพบว่าตลอดระยะเวลา 20 ปี จีนเจริญขึ้นเร็วมากทางด้านการค้า แต่กลุ่ม Quad ยังไม่สามารถสู้การเจริญเติบโตของจีนได้ ดังนั้นไทยจึงควรรักษาสมดุลระหว่างจีนและแรงผลักดันจากกลุ่ม Quad ให้เหมาะสม ด้านการทหารและการป้องกันประเทศ ยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก เป็นส่วนเล็ก ๆ ของ

National Security Strategy (NSS 2017) ของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ โดยยุทธศาสตร์นี้เน้น America First ซึ่งในเล่มสมุดปกขาวกล่าวว่า จีน รัสเซีย และอิหร่าน คือภัยคุกคามของสหรัฐฯ โดยจีนถือเป็นภัยคุกคาม State war และสงครามเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลจีนเป็นผู้ลงทุนทุกอย่าง จึงเกิดการได้เปรียบเกิดปรากฏการณ์ขโมยทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งนี้ สหรัฐฯ และจีนยังอยู่ในองค์การการค้าโลก (WTO) เกิดการชิงความได้เปรียบ ซึ่งสหรัฐฯ เป็นฝ่ายเสียเปรียบ อย่างไรก็ตามนโยบายอินโด-แปซิฟิก เน้นทางด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง และการบริหารภาครัฐ ผลประโยชน์และการปรับโครงสร้างเป็น INDOPACOM นั้นไม่ต้องการให้จีนเข้าร่วมกลุ่มด้วย แต่สามารถร่วมมือกันได้ เนื่องจากประเด็น

ทะเลจีนตะวันออก ทะเลจีนตะวันตก และทะเลจีนใต้ ต้องมีความเสรีในการเดินทาง (Freedom of Navigation) ซึ่งเป็นหัวใจของยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิกที่เสรีและเปิดกว้าง ท้ายที่สุดอาเซียนไทยและไทยจึงควรดูแลกันมากขึ้น ความเป็นประชาคมควรดูแลกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี AI คือ เทคโนโลยีสมองกลอัจฉริยะ ซึ่งบริษัทต้องจดสิทธิบัตรจากบริษัทที่ทำเรื่องนี้โดยเฉพาะ ปัจจุบันสหรัฐฯ เป็นผู้นำแต่จีนพัฒนาตามได้แล้ว ทั้งนี้ AI จีนต่างจากสหรัฐฯ คือ สหรัฐฯ นั้นการทำ AI เป็นการลงทุนจากเอกชนไม่มีภาครัฐไปลงทุน สำหรับจีนเน้นไปดูแล AI ในชีวิตประจำวันของประชาชนซึ่งข้อมูลมีจำนวนมาก ทำให้ซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ของจีนมีมาก อย่างไรก็ตาม มุมมองและยุทธศาสตร์อันใกล้ พบว่า ไทยเป็นผู้รับเทคโนโลยีเป็นหลัก ไทยมีน้อยมากที่เป็นผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยี ปัจจุบันนโยบายของไทยเน้นเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะรัฐบาลปัจจุบันเน้นมาก ส่งผลให้ไทยต้องรักษาสมดุลเทคโนโลยีและความร่วมมือหน่วยงานทางการวิจัยร่วมกับจีนเป็นจำนวนหลายบริษัท

3. การประชุมเชิงปฏิบัติการศูนย์วิจัยและคณะผู้เชี่ยวชาญด้านอาเซียน (SAREC) ครั้งที่ 3/2562

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยและคณะผู้เชี่ยวชาญด้านอาเซียน (SAREC) ครั้งที่ 3/2562 เรื่อง “การบริหารจัดการชายแดนเพื่อรองรับภัยคุกคามความมั่นคงในทศวรรษหน้า: ศึกษาเฉพาะกรณีชายแดนภาคตะวันออกและภาคตะวันตก” เมื่อวันที่ 6 มิ.ย.62 ณ โรงแรมทาวน์ อิน ทาวน์ กรุงเทพฯ ซึ่งมีประเด็นสำคัญโดยสรุป ดังนี้

ปัญหาและแนวโน้มของภัยคุกคามตามแนวชายแดนที่จะเกิดขึ้นในทศวรรษหน้า ได้แก่ (1) ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ (2) ปัญหาแรงงานผิดกฎหมายและลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย (3) ปัญหาการทำประมงรุกล้ำน่านน้ำ (4) ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคตามแนวชายแดน (5) ปัญหาความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน โดยเฉพาะชายแดนระหว่างไทย-เมียนมา

แนวทางการพัฒนาพื้นที่ชายแดนที่สำคัญในอนาคต (1) เขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาชายแดนในอนาคต เนื่องจากการเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่ โดยมีหลักการดำเนินงานภายใต้กฎหมายปัจจุบันการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนกำหนดให้รัฐมีบทบาทในการส่งเสริมการลงทุน จัดทำโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น และอำนวยความสะดวกให้เอกชนลงทุน ประชาชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์ และแนวทางการดำเนินงาน คือส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการลงทุน พัฒนา/ยกระดับกิจกรรมเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ (2) การพัฒนาพื้นที่ชายแดนในการเชื่อมโยงกับภูมิภาค โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การกระตุ้นเศรษฐกิจ การพัฒนาศักยภาพ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การอำนวยความสะดวก และการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ (3) แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกในการบริหารจัดการชายแดนเพื่อรองรับภัยคุกคามด้านความมั่นคงจากการพัฒนาพื้นที่ชายแดนในอนาคต ได้แก่ การจัดระบบป้องกันพื้นที่ชายแดน การพัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัย ความมั่นคง การจัดทำกรอบเชื่อมโยงฐานข้อมูลการสัญจรข้ามแดนที่ประกอบด้วยสินค้าและยานพาหนะ การพัฒนาระบบการสัญจรข้ามแดนให้สามารถป้องกันและควบคุมการลักลอบเข้าเมือง และปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การจัดระบบแรงงานต่างด้าวข้ามแดน การพัฒนาระบบ

การตรวจโรคระบาดและระบบส่งต่อผู้ป่วยข้ามแดน การดำเนินการจัดระเบียบพื้นที่ที่มีเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคงและควบคุมการใช้พื้นที่ที่มีปัญหาชายแดน การพัฒนาระบบการข่าว การสนับสนุน พัฒนาปฏิบัติการข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ชายแดน และการจัดเฝ้าตรวจพื้นที่ชายฝั่งทะเล

4. การประชุมทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาทางยุทธศาสตร์ของสาธารณรัฐประชาชนจีน (สปจ.)

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดย พล.อ.ต.ภูมิไฉ เลขสุนทรการ ผอ.ศศย.สปท. และคณะฯ ร่วมประชุมแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ 16-22 มิ.ย.62 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยน และขยายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างหน่วยงานวิชาการระดับยุทธศาสตร์ของกองทัพไทย (ศศย.สปท.) กับสถาบันการศึกษาทางยุทธศาสตร์ของ สปจ. ซึ่งมีประเด็นสำคัญโดยสรุป ดังนี้

(1) การประชุมทางวิชาการกับ China Institutes of Contemporary International Relations (CICIR) ณ เมืองปักกิ่ง โดยมี Yuan Peng President of CICIR และคณะฯ ให้การต้อนรับ สปจ. มีความเห็นว่ายโยบายอินโดแปซิฟิกจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในภูมิภาค เนื่องจากนโยบายดังกล่าวมีความไม่แน่นอนทั้งในด้านทิศทางและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งมีแนวโน้มจะก่อให้เกิดความขัดแย้งและการเผชิญหน้าระหว่างประเทศต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเห็นว่าความสัมพันธ์ทวิภาคียังคงเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงในภูมิภาค โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันว่าโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ของไทยมีความเชื่อมโยงกับโครงการหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative: BRI) ของ สปจ. และจะเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ภูมิภาคมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน

(2) การประชุมทางวิชาการกับ International College of Defence Studies, National Defence University PLA China (ICDS, NDU) ณ เมืองปักกิ่ง โดยมี Maj.Gen.Xu Hui Commandant of ICDS, NDU และคณะฯ ให้การต้อนรับ สปลจ. มีความเห็นว่า ยุทธศาสตร์อินโดแปซิฟิกของสหรัฐฯ ไม่น่าจะเป็นหนทางที่จะแก้ไขความขัดแย้งในภูมิภาค แต่อาจจะนำมาซึ่งความขัดแย้งมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่ง สปลจ. พิจารณาว่าการแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้งในเอเชียแปซิฟิกนั้นมีแนวทางเป็นของตนเอง และเน้นย้ำว่าประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอินโดแปซิฟิกควรร่วมมือกันเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสงครามเย็นรอบใหม่ และมุ่งมั่นด้านการพัฒนาประเทศ พร้อมทั้งเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับทวิภาคี เพื่อที่จะสามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้งต่างๆ ได้

(3) การประชุมทางวิชาการกับ China Institute for International Strategic Studies (CISS) ณ เมืองปักกิ่ง โดยมี Gong Xianfu รองประธานสถาบันฯ และคณะฯ ให้การต้อนรับ สปลจ. แสดงความคิดเห็นว่าประเทศต่างๆ ในภูมิภาคจะต้องทำความเข้าใจเรื่องยุทธศาสตร์อินโดแปซิฟิก (Free and Open Indo-Pacific strategy: FOIP) อย่างถ่องแท้ เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ที่จะได้รับ รวมทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ FOIP ทั้งในด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง ส่วนการเตรียมการประชุม Xiangshan Forum ในปีนี้ที่จะจัดขึ้นปลายเดือน ต.ค. มีนักวิชาการได้เสนอในหลายหัวข้อ อาทิ การบริหารความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมทั้งบทบาทของประเทศต่างๆ ในการจัดการปัญหาความมั่นคง เป็นต้น

(4) การประชุมทางวิชาการกับ Qingdao University ณ เมืองชิงเต่า โดยมี YU Yongming รองอธิการบดี และคณะฯ ให้การต้อนรับ มหาวิทยาลัยได้จัดหลักสูตรที่น่าสนใจคือด้านวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ที่มีการศึกษาวิจัยเรื่อง Big Data Analysis และ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ด้วย ซึ่งฝ่ายไทยให้ความสนใจเพื่อนำไปประกอบการศึกษาวิจัยอนาคต (Future Study) และประยุกต์ใช้ประโยชน์ในด้านวิทยาการทหารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ สปลจ. มีความมั่นใจว่าจะสามารถกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อรับมือกับสถานการณ์สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับ สปลจ. ได้ และมั่นใจว่าจะสามารถตกลงกับฝ่ายสหรัฐฯ ได้ในที่สุด

(5) การประชุมทางวิชาการกับ Qingdao Institute of Bioprocess Technology ณ เมืองชิงเต่า โดยมี Kenghuat GHUNG director of the Institute of Southeast Asian & Oceanian Studies, China Institutes of Contemporary International Relations และคณะฯ ให้การต้อนรับ ฝ่ายไทยแสดงความสนใจในการวิจัยและพัฒนาแบตเตอรี่สำหรับยานพาหนะทางทหาร เพื่อให้มีความมั่นคงทางด้านพลังงานในกรณีที่เกิดสถานการณ์วิกฤต และทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะหารือร่วมกันถึงแนวทางการร่วมมือในอนาคตต่อไป ในขณะที่ สปลจ. ได้แสดงความเห็นว่า ประเทศต่างๆ จำเป็นต้องจัดลำดับความเร่งด่วนของนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อบริหารจัดการภัยธรรมชาติและภาวะขาดแคลนพลังงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง

5. กิจกรรมอื่น ๆ

• เมื่อวันที่ 27 มิ.ย.62 พล.อ.ต.ภูมิไจ เลขสุนทรการ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ให้การต้อนรับ นาวาอากาศโทหญิง นาเดีย ปิเยซี (Lt.Col. Nadia Piercy) ผู้ช่วยทูตทหารฝรั่งเศส ประจำกรุงเทพฯ ในโอกาสเยี่ยมคำนับผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ เพื่อแนะนำตนเองและหารือแผนความร่วมมือในอนาคตระหว่างศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์กับกองทัพฝรั่งเศส

• เมื่อวันที่ 28 มิ.ย.62 พล.อ.ต. ภูมิไจ เลขสุนทรการ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ เป็นผู้แทนสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ร่วมงานการประชุมวิชาการนานาชาติ ครั้งที่ 5 จัดโดยมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย และหน่วยงานร่วม ณ ห้องประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทาราบายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ ในการประชุมดังกล่าว พล.อ.ต. ภูมิไจฯ ได้รับเชิญเป็นผู้บรรยายพิเศษในการเสนอผลงานทางวิชาการเรื่อง “Border management in the next 10 years”

Vision of SSC, NDSI. วิทยาลัยค้น คศย.สปท.

“A leading organization in
building and disseminating
security and strategy knowledge,
aiming towards excellence
in ASEAN”

“ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์เป็นองค์กรชั้นนำในการสร้าง
และเผยแพร่องค์ความรู้
ทางด้านยุทธศาสตร์ และความมั่นคง
มุ่งสู่ความเป็นเลิศ
ใน อาเซียน”

US LEADERSHIP AND THE CHALLENGES OF INDO-PACIFIC SECURITY

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 02-275-5716 www.sscthailand.org